לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ב', ט"ו באב תשמ"ז, 10 באוגוסט 1987 / שנה מ"ח מס' 13416 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

מספר שיא של עולים ביום אחד

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

61 עולים מברה"מ הגיעו אמש דרך וינה, לשדה התעופה בלוד. זהו מספר שיא של עולים שהגיעו ביום אחד, בשנים האחרונות. העולים באו ממוסקוה, לנינגרד, בטומי, בקו, טיבליסי וטשקנט. לראשונה בתקופה האחרונה, הגיעו עולים גם מהעיירה ברשט במולדביה. בין העולים פעילי עליה נודעים כמו הפסנתרן הירש פייקין, והמתמטיקאי פנחס פולנסקי, עם אשתו וחמשת ילדיהם.

העולים נתקבלו בשדה התעופה על ידי פעילי העליה של המועצה הציבורית למען יהודי ברית המועצות השר יוסקה שפירא, סמנכ"ל משרד הקליטה שמואל שנהר ואישים אחרים.

תוך התעלמות מהמלצות מערכת הבטחון – בישיבה שהוגדרה ע"י חלק מהמשתתפים כ„בושה וחרפה"

– החליטה ועדה משותפת לוועדת הכספים ולוועדת־חוץ־ובטחון להמליץ על המשך פרוייקט „הלביא"

הפתעה בצה"ל מההצבעה להמשיך ב„לביא"

רבין: אינני מאמין עוד לתעשייה האווירית

שר־הבטחון תקף הנתונים של יצרני המטוס ואמר: בארץ מתפתח קומפלקס פוליטי־תעשייתי; שמישהו אחר יחתום איתם הסכמים, לא אני ● במערכת הבטחון מחו על כך שח"כים שנעדרו מכל הישיבות, ושאינם מתמצאים בנושא באו להצבעה והרימו יד להמשך הפרוייקט ● בעד הצביעו 22 ח"כים, רובם מהליכוד; נגד 6 — מהמערך, מפ"ם ור"צ; 3 נמנעו ● ח"כ גרנות: החלטה פופוליסטית בלתי־אחראית, בניגוד להמלצות שר־הבטחון והרמטכ"ל

מאת אבי בניהו
כתבנו הצבאי

הוועדה המשותפת לוועדת הכספים ולוועדת החוץ והבטחון של הכנסת קיבלה אתמול החלטה ברוב גדול בעד המשך פיתוח וייצור „הלביא". בעד המשך הפרוייקט הצביעו 22 ח"כים. במערכת הבטחון ובצה"ל נתקבלה ההחלטה בהפתעה גמורה, והובעה אכזבה ומרירות מתוצאותיה.

ההצבעה בוועדה סיכמה דיון ארוך בנושא „הלביא" שנמשך מספר שבועות. יצויין כי החלטת ועדת הכנסת הינה בגדר המלצה בלבד לדרג המדיני.

„בושה, חרפה, קרנבל"

הישיבה שנמשכה מספר שעות התאפיינה בחוסר סבלנות מצד חברי סיעת הליכוד. אחד ממשתתפי הישיבה הגדיר אותה „מופע של בושה וחרפה, חצי קרנבל".

במערכת הבטחון מחו אתמול נוכח העובדה כי בהצבעה נטלו חלק גם חברי־כנסת שלא נכחו באף ישיבה קודמת של הוועדה בנושא זה. הם הגיעו בלא כל מושג על הנתונים והרימו יד. במערכת הבטחון ובצה"ל ממתינים עתה בדריכות להחלטת ממשלת ישראל בעניין „הלביא". אמש הובעה תקווה כי הדרג המדיני יקבל החלטה עניינית ולא פוליטית.

בישיבת הוועדה המשותפת שנתכנסה אתמול במשרד הבטחון בתל־אביב נטלו חלק שר־הבטחון יצחק רבין, הרמטכ"ל דן שומרון, מפקד חיל האויר, יו"ר דירקטוריון התעשיה האווירית ונוספים. הישיבה נפתחה בסקירה של מוטי הוד יו"ר מועצת המנהלים של התעשיה האווירית: הוא פירט תוכנית התייעלות שלדבריו תביא לחסכון של 100 מליון דולר.

„הצבעת אמון במשרד הבטחון"

חבר הכנסת דדי צוקר מר"צ אמר: „ההצבעה היום תהיה הצבעת אמון בהמלצות שר־הבטחון, הרמטכ"ל ושר־האוצר". דבריו אלה עוררו סערה בקרב מצדדי ה„לביא". צוקר הוסיף כי הצבעה בעד המשך הלביא פירושה מיסוי נוסף וקיצוץ בתקציבי הרווחה. חבר הכנסת מוטה (סוף בעמוד 2)

הצעות להסדרי־ביניים עם ירדן

יועלו ע"י שמיר בפגישתו עם היל

שמיר סבור כי הסדרים כאלה, ע"פ תוכנית האוטונומיה, הם גם בעלי פוטנציאל של הבנה בין המערך לליכוד ● שר־החוץ פרס: אפשר לדון בהסדרים כאלה בתנאי שיובילו בעתיד להסדר טריטוריאלי

מאת דליה שחורי,
כתבתנו המדינית

עוזרו האישי של מזכיר המדינה האמריקני צ'ארלס היל יפגש היום עם ראש הממשלה יצחק שמיר. לקראת הפגישה נמשכו ההשערות הסותרות בין לשכת ראש־הממשלה ובין לשכת שר־החוץ לגבי מטרתה.

לשכת ראש הממשלה הוסיפה לטעון, כי היל אינו בא לדון בפתרון ספציפי לקידום תהליך השלום ואילו לשכת שר־החוץ טענה, כי היל בא לברר את עמדת שמיר כלפי ועידה בין־לאומית, תוך נכונות לפרט בפניו את הבטחונות שארה"ב תהיה מוכנה לתת אם ישראל תסכים להשתתף בוועידה כזו.

הסכמה על הסדרי־ביניים

חוגים ממשלתיים חזרו והדגישו אתמול, כי במרכז הפגישה ייסקרו דרכים לקידום תהליך השלום, ללא כל גישה מראש מצד האורח האמריקני לגבי פתרון זה או אחר. חוגים אלה אמרו עוד, כי ייתכן שבשיחות יעלו נקודות הסכמה שיש בין המערך והליכוד לגבי (סוף בעמוד 4)

מאיר ואנונו, אחיו של מרדכי, במסיבת עתונאים בכנסיה היוניטארית בלונדון:

ישראל הפרה החוק בבריטניה ובאיטליה

אומר כי יעשה כל שביכולתו לעודד את ממשלת רומא להמשיך בחקירה ולתבוע החזרת מרדכי מישראל ● „החלטתי להסתכן ולגלות את הידוע לי על התעללות ישראל באחי" ● מבטיח גילויים נוספים בקרוב

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — אחיו של מרדכי ואנונו, מאיר, השוהה בלונדון, אמר אתמול כי יעשה כל שביכולתו כדי לעודד את השלטונות האיטלקיים להמשיך בחקירה בנסיבות העברתו של מרדכי ואנונו מאיטליה לישראל. במסיבת עתונאים שהתקיימה במרכז הכנסייה היוניטרית בלונדון, אמר מאיר כי מסר לשופט החוקר, שמינתה ממשלת איטליה, ד"ר סיקה, את המידע שברשותו, והוא מאמין שמידע חדש זה ידרבן את המשך החקירה. (סוף בעמוד 4)

מאיר ואנונו במסיבת עתונאים (צילום: איי־פי)

גורמים משפטיים: מאיר ואנונו צפוי ל־15 שנים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

גורמים משפטיים יערכו בימים הקרובים בדיקה אם לא חרג מאיר ואנונו, השוהה בחו"ל, מהסכם שחתם שלא להדליף סודות הקשורים בחטיפתו של אחיו מרדכי ואנונו והבאתו לדין בישראל. ואנונו התחייב בשעתו לא להדליף סודות כמוסים, שיוודעו לו מפי אחיו ומפי החוקרים, אך לא עמד בדיבוריו. הוא מסר פרטים חשאיים לעתון הלונדוני „סנדיי טיימס" בעת ביקורו בבריטניה. פעילותו של ואנונו מעוררת תמיהה שכן בהתחייבות נאמר כי אם יפר אותה הוא צפוי למאסר עד 15 שנה.

פקידי ממשלה ישראליים דחו אתמול את טענת „סאנדיי טיימס" הלונדוני, כי מרדכי ואנונו נחטף בידי סוכני „המוסד" ברומא, אליה פותה להגיע מלונדון על־ידי סוכנת יפהפיה של שרות הביון הישראלי.

„הסיפור נשמע כתסריט לסרט" — אמר דובר משרד החוץ בירושלים, אהוד גול. הוא סירב להוסיף על כך.

פירושו של דבר — אבי בניהו

מטוס פוליטי

התמיכה החד־משמעית, שהעניקה אתמול ועדה משותפת של ועדת הכספים וועדת החוץ והבטחון להמשך פיתוח ויצור מטוס „הלביא", מהווה הוכחה סופית שהמטוס הזה חדל מזמן להיות מטוס מבצעי והפך למטוס פוליטי. העובדה שחברי הכנסת של הליכוד שחלקם הצביעו מבלי להיות בקיאים בנתונים ובמשמעויות, מלמדת על העדר אחריות לאומית מינימלית של שיקולים לא עניינים בנושא קריטי לבטחון המדינה.

חרף העובדה שאין בהחלטת הוועדה כדי לרמז על הלך הרוחות בממשלה, האמורה להכריע בנושא בשבוע הבא, הרי שהדרג הפרלמנטרי מצטייר כשותף למסכת של טעויות והטעיות שכל אורח במדינה עשוי לחוש אותן על בשרו. בצה"ל שקיבל את ההחלטה באכזבה ובתדהמה לא צפויים וזעזועים, להיות שהרמטכ"ל ומפקד חיל האוויר המיועד, הטילו מלוא כובד משקלם ואת יוקרתם האישית נגד הפרוייקט. שם מחכים לישיבת הממשלה ומצפים שם להצבעה עניינית. תוך גילוי של אחריות לאומית.

ההסתדרות: אין אופציה להסכם לשנתיים ● עמוד 15
הסדרים בים: זו רק התחלה ● עמוד 15
הוגבל הזיכיון לחב' החשמל המזרח־ירושלמית – העובדים פותחים בשביתה ● עמוד 3
– לשלטון של 4 המעצמות ● עמוד 2
שביתת כורי הפחם בדרא"פ ● עמוד 2
הרגל ששבו ממכה: הסעודים ידו ● עמוד 3
ח"א תקפו מפקדה של חיזבאללה ● עמוד 2

ירושלים — גיטו דתי?

הפגנות חרדים בסוף השבוע נגד הקרנת סרטים בבית־אגרון, רק מדגימות את התהליך המתמשך של השלטת אורח חיים דתי בכוח על כלל אזרחי הבירה. הדתיים ובמיוחד החוגים החרדים, שהם אנטיציונים, אינם מסתפקים עוד בסגירת שכונותיהם לכל תנועה (ואפילו אמבולנסים של מ.ד.א. אינם יכולים למלא את תפקידם בהגשת עזרה רפואית דחופה באזורים סגורים אלה). הם עברו לפעילות מיליטאנטית, שמטרתה להחניק כל ביטוי של לפתיחה־כנסת, אך כבר עתה הם מנסים להכתיב לציבור החילוני כיצד הוא ינהג ביום המנוחה. זו אינה מערכה על אופי חשבת בלבד. אלא חוליה בשרשרת הנסיונות להפוך את מדינת ישראל כולה למדינת ההלכה.

„בית אגרון", שבו הוקרנו בליל שבת ובשבת סרטים, מרוחק מן השכונות החרדיות. והטענה של „חילול שבת" היא חסרת־כל־שחר. מה זה עניינם של אנשי נטורי קרטא ודומיהם שקבוצת אזרחים צופה בהקרנת סרט באולם סגור, המצוי כאמור במרחק רב ממקום מגוריהם של שומרי שבת תקנאיםז אלה אשר באו באלפים אל בית־אגרון כדי להתקוטט עם חחילוניים חיללו את חשבת יותר מאותם הילדים שנהנו מ„לאסי שובי הביתה" שהוקרן באותה עת בבית אגרון. אמונתם וזכותם של החילוניים לאורח חיים על פי הבנתם אינן פחותות מאלה של הדתיים לקיים „שבת כהלכתה".

יש מקום לפליאה על עמדתו של ראש עיריית ירושלים טדי קולק, הדבק בנימוקים פורמאליסטים, כדי לשלול הקרנת סרטים בבירה. כמה יגרע מזכותם של תושבי ירושלים לעומת תושבי ערים אחרות, ובמיוחד של תל־אביב, שבה חיי התרבות, כולל הקרנת סרטים, הפכו לחלק אינטגראלי של בילוי ביום המנוחה. האומנם טדי קולק כה שאשר מעוזיבת אזרחים חילוניים את ירושלים, בין היתר בגלל הכפייה הדתית הגוברת? האם ירושלים בירת ישראל עתידה להפוך לגיטו דתי אחד גדול במדינה?

הציבור החילוני בירושלים החליט להתמודד עם המגמה חזאת. ההפגנה של מפ"ם ור"צ, שאורגנה בשבת האחרונה ראויה לציון, אך בתנאי שלא יהיה זה אקט חד־פעמי, אלא ראשיתו של מאבק הצוף. מאבק על זכותו של כל אזרח במדינה לחיות על פי הכרתו, השקפתו, ולא כאנוסים של שומרי „שאבעס" קיצוניים.

ציור מצב

שטיפת־מוח / פירסום יש"ע

אנשים יפים

„אנחנו כאן" — מוסף להתיישבות, השקעות תעשיה וחינוך ביש"ע („מעריב" — יום ו' האחרון) אינו מאחז את עיני הקורא, כנהוג לעתים בעתונות הכתובה, ומגדיר עצמו „מוסף פירסומי מיוחד". חברת „שיווק" משווקת את ה„התחדשות הציונית" תמורת כסף ציוני רב.

כל זאת, למרות שטיפת המוח כאילו הנהירה גובות והשממה מופרחות. נראה, שלא הכל כשורה במטעי ארץ־ישראל השלמה. לאחר שנחשפו הונאות הקרקעות לא ניתן עוד להציע וילה, חמש דקות מכפר־סבא, בחמישית ממחירה בארץ. על כן, ההגיון אומר, יש צורך בשיווק, בשטיפת מוח מסוג אחר.

איני מלין על „מעריב". הוא אינו מפסיד מהסיפור, והכסף, בתקופה זו של השקעות־זהו בשיווק ופירסום, לא יזיק לכיסו. גם על מועצת יש"ע, יוזמת המוסף (וזו, ליתר דיוק, השערה) איני מלין. גם היא חייבת לשווק את מוצריה, קרי: ישוביה. אולם הכסף הוא כספנו, כסף ציבורי הניתן להתיישבות בשטחים (ולא לחינוך או לבריאות), שכנראה נותרה תקועה במרחבי השומרון. מעל אחרון: התיישבות „יפה" מחייבת גם אנשים „יפים" וכותבים „יפים". שימו לב לשמות כותבי המאמרים במוסף: נטע עמרי; אבי מורן; אבי נוף; אבי שבי; מאיר ירושלמי; ר. בת־טית (??); לילך ניצני. לא, זה לא יכול להיות מקרי שבעלי־שמות כאלה (אמיתיים או בדויים) ישווקו את ארץ ישראל השלמה. ממש מלח הארץ.

אפי לנדאו

אח"מ / דייויד בואי

הוא והקוקו שלו

לאן שהוא הולך, היא איתו. צמודה אליו, מגוננת, מונעת מעיתונאים חטטניים וצלמים חצופים, גישה חפשית. אומרים עליה שהיא שילוב של שומר־ראש קשוח ואם מגוננת. קוראים לו קורין שוואב אבל כולם מכירים אותה בשם קוקו. היא בת 33 ומזה עשר שנים, שהיא צמודה לדייויד בואי, בתקן של עוזרת ראשית.

תחילה, שכרו אותה כדי שתמיין את דואר המעריצים שלו, אבל אט אט, הלכה ותפסה מקום חשוב יותר בחייו של הכוכב. עד כדי כך שאשתו־לשעבר, אנג'י, טוענת שקוקו גרמה לגירושיהם. אנג'י, אגב, תובעת עכשיו תשעה מיליון ליש"ט בטענה שלולא עזרתה המוסרית והחמרית, לא היה מגיע למעמדו כיום. מעמדו, זה אומר להיות גולה מטעמי מס־הכנסה ובעלים של שאטו צנוע, שלושה מיליון דולר שווי, על חוף אגם בשווייץ.

גם מי ששונא את קוקו דנן, ויש רבים כאלה, מודה כי היא סייעה לו להיחלץ מהתמכרותו לסמים ובעזרתה הפך משבר־כלי לאדם בריא שנראה מצויין, יחסית לגילו (40). חברים, חברים, אבל לא מאוהבים, אומר בואי. קוקו עצמה מסרבת בכל

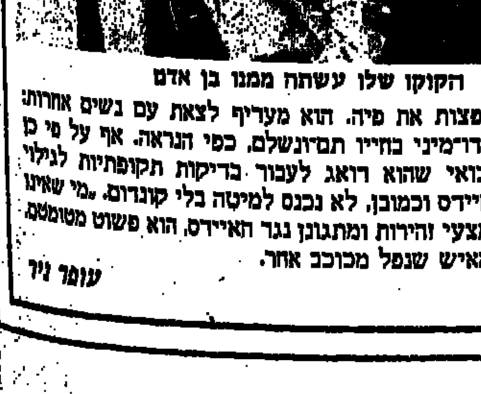

בואי – הקוקו שלו עשתה ממנו בן אדם

תוקף לפצות את פיה. הוא מעדיף לצאת עם נשים אחרות: הפרק הדו־מיני בחייו תם־ונשלם, כפי הנראה. אף על פי כן מודיע בואי שהוא דואג לעבור בדיקות תקופתיות לגילוי נוגדני איידס וכמובן, לא נכנס למיטה בלי קונדום. „מי שאינו נוקט אמצעי זהירות ומתגונן נגד האיידס, הוא פשוט מטומטם. „קובע האיש שנפל מכוכב אחר.

עומר ניר

בשטח / מלחומות השבת

להתראות בקרב הבא

„חברה, לשכת הגיוס זה פה" — פילחה קריאה חדה את הלילה. הנמענים היו שני בחורי ישיבה עטורי מגבעות שחורות שצצו בקרן הרחוב. השניים, חיל חלוץ ואולי חוליית תצפיתנים שנשלחו על ידי עמיתיהם החרדים כדי לבדוק מה מתרחש ב„בית אגרון" בירושלים, מיהרו לסגת ולהיעלם בחשיכה. בקרב הקהל הצעיר שנאסף, שש אלי קרב ברחבת בית העתונאים, שם הוקרן באותה עת הסרט „העוקץ", פשה היאוש. „לא יהיה אקשן" — אמרו לו, לנחום סולן, מזכיר מפ"ם בירושלים, כמה צעירים נושאי שלטים

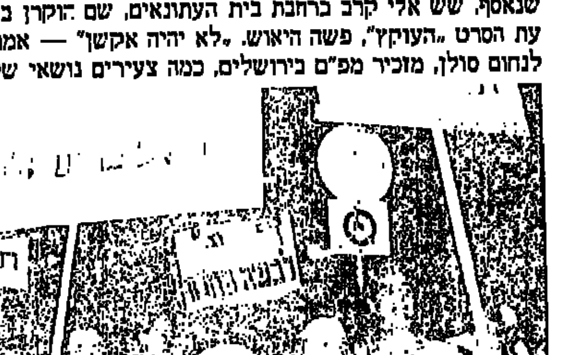

בגנות האלימות ובזכות חופש התרבות. הם וחבריהם, צעירי מפ"ם, ר"צ ונערים סקרנים, המתינו זמן רב למפגינים החרדים, משתעשעים לפי שעה בהנפת סיסמאות. „לא תהיה הפגנה. זה חלום ליל קיץ" — פסקו המומחים.

גדודי הקודש ברוך הוא היו מציאותיים בליל שבת. הם חשו בגל הטינה הגואה והעדיפו לשלוח חוליות גישוש על פני הגייסות כולם. ואמנם, סמוך לחצות באו כמה עשרות אברכי ישיבה, מהססים ונעדרי רוח קרב. עוד בטרם ניתן האות היה ברור, כי גורל המערכה נחרץ. המפגש בין הכוחות הבלתי שקולים — כאשר יתרון החילוניים היה ברור — היה קצר. בהתכתשות ספגו החרדים מהלומות ושניים אף נפלו בשבי בידיו של דני בן שיטרית, שהוביל אותם בלוויית שלט נגד כפיה דתית.

איש משטרה שחרד לשלום האברכים הטיל גז מדמיע כדי להפריד בין הניצים. החרדים נסוגו לכיכר ציון, וניסו את כוחם במניעת נסיעתן של מכוניות. החילוניים, מאוכזבים קמעה, הבטיחו איש לרעהו להתראות בשבוע הבא.

אלא שהתגמול החרדי איחר לבוא. פחות מיממה והעדה החרדית גייסה את חטיבותיה על אנשי המילואים שלה. כשלושת אלפים לובשי שחורים נהרו, על אף החום הכבד, אל „בית אגרון".

בצלאל עמיקם

איזמל / עומס חום

משהו פסיכולוגי

זה פסיכולוגי, אתם יודעים? אילוזיה. שטיפת מוח. שמתם לב שאיך שרק שמענו את תחזית מזג האוויר הושטנו יד, ממש אוטומטית, אל המתג של המזגן או המאוורר? שניה לפני כן הכל היה בסדר, סתם יום של קיץ, אבל הקריין בישר „עומס חום", ומיד הרגשנו איך הגוף משנה את מצב הצבירה, ממוצק לנוזל, מנוזל לגז... סליחה, רק אשתה משהו קר, זהו, תודה שחכיתם.

לשתות זה דווקא בסדר גמור. צריך, בחורף גם. אבל כל ההיסטריה שמסביב, מקרר מלא בקבוקים, פחיות בכל פינה, גרון ניחר ושפתיים יבשות — זה בהחלט פסיכוסומטי. אמרו לנו שיהיה חם ושנהיה צמאים אז אנחנו רתוקים לברז ומייללים.

מה הבעיה? בקיץ תמיד חם. רק שאף פעם לא עשו מזה טרארם כל כך גדול, לא חקרו את זקני צפת, לא הקדישו מאמרים פסוודו מדעיים עם תמונות צבע, שלא לדבר על הטלוויזיה, שמצאה לה סוף סוף נושא נייטראלי, מאוזן, אקטואלי, פוטוגני, לא גורם לריב סמכויות והכל בולעים את הצפרדע... רק רגע, תכו לי פה, אקפוץ למקלחת לדקה... זהו, נכון שהלך מהר? זה מפני שלא צריך מגבת. כל הסיפור, תאמינו לי, זאת המצאה של עוכרי ישראל. במקום לעבור למשמעת מים, לצרוך חשמל בתבונה, להעלות את התפוקה הלאומית וכל זה, אנחנו שוקעים במין נירוואנה מטמטמת, מדרשים בין מקרר למקלחת, ובעבודה נחים מהדרך לשם ומתכוננים נפשית לחזרה הביתה. אמרו לנו ששלושים ושבע בצל ואנו מפחדים להוציא את האף החוצה, כי שם — על פי הדיווחים — עומד אוויר מלוהט, כבד, מהביל... שטיפת המוח עושה את שלה ואכן — כשאנו פותחים את הדלת מכה בנו להט של כבשנים, בא לך להתעלף על המקום, תסלחו לי, רק החולצה, זהו. אפשר להמשיך.

מטאורולוגים כמו פוליטיקאים, יודעים מצוין להסביר מה מקור הצרה אבל לא נוקטים אצבע לתיקון המעוות. סליחה, בריחה ישנה, מי מסוגל לחשוב על משהו מקורי בלחץ פסיכולוגי כזה? דיו שמישהו יגלה יוזמה, לעזאזל, ויכריז קבל עם ועדה שהטמפרטורות ירדו, הלחות כנ"ל, ואולי אפילו מחירי הדלק. תראו איך שמיד יהיה לנו טוב על הלב.

צביה בן־שלום

לו יהי / צפוי השבוע

מה צר על הבר שנקבר

● **מאחזים באלפי־מנשה:** זה הדבר הטיפשי שצה"ל יקים השבוע בלחץ המתנחלים. טיפשי כמו להקים נקודות משטרה ליד בתיהם של קרבנות רצח ואונס בתל־אביב. גם דרישת המתנחלים שצה"ל ידאג שלא יהיה אף לא מקרה אחד של פיגוע בשטחים, טיפשי כמו דרישה מהמשטרה להפסיק כליל את הפשע בישראל ממחר בבוקר. כדי שלא למלא את הגדה במאחזים מטופשים שכל חיילי צה"ל לא יספיקו כדי לאיישם, כדאי להקים מאחזים על גלגלים ולהעביר אותם ממקום למקום, על פי ההנחיות של ה"ה הנכבדים לוינגר, העצני וייס, ושות'.

● **קוברים את החיטה:** הטרקטורים החדישים של הקבלן הבדואי עטיה אל־עובדה מרהט, יחפרו השבוע בורות גדולים ליד „ישובי חבל מעון" בנגב המערבי. אח"כ יקברו בתוכם עשרות אלפי טונות של חיטה־שמיטה שנערמו עד כה על מישטח גלוי. לחיטה, מנוחתה עדן, יבנו מצבה מיריעות פלסטיק. אם הז"ל הנ"ל לא תתעטש או תרקב בקברה, ישתמשו בה בעוד שנה, שנתיים או שלוש. את דמי הקבורה, השמירה, האחסנה והפחת בתחיית המתים — הוצאת החיטה מקברה ישלם עם ישראל דרך תקציב משרד המסחר והתעשייה. כל זה — בגלל שמישהו לפני 3000 שנה, החליט שכל שבע שנים צריך לתת לאדמה לנוח יעני התעייפה. ומפני שמיעוט חרדי מתוך המיעוט הדתי בישראל מתעקש לקיים את המינהג הזה כשאותו מיעוט שבמיעוט אוכל בין כה וכה חיטה מיובאת. אם זה היה קורה באיראן או סעודיה זה היה אפילו מצחיק.

עודד ליפשיץ

ספורטק / כדורגל

דרבי יושבי־הראש

„הדרבי הגדול של מרכז הפועל" יערך היום, כאשר על התפקיד היוקרתי של הספורט הישראלי יתמודדו שאול סווירי היו"ר הנוכחי של ההתאחדות ומי שמבקש לרשת אותו — חיים הברפלד המשמש כיו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות.

הברפלד שימש עד לפני שנתיים בתפקיד יו"ר ההתאחדות במשך 4 שנים כיו"ר ושנתיים כחבר הנהלה.

סווירי ירש את הברפלד בתפקיד וכתום שנתיים מבקש היו"ר הנוכחי

מימין: הברפלד, מיכאל אלמוג ושאול סווירי – שניים אוחזים בכדור

שהוא גם מזכיר מועצת פועלי ר"ג להמשיך בפעילותו הספורטיבית.

ועדת המינויים של מרכז הפועל החליטה בסוף השבוע לדחות את ההצבעה כדי להגיע למועמד מוסכם. הבוקר תתכנס שוב הוועדה ותנסה להגיש אחה"צ למזכירות מרכז הפועל את שמו של המועמד. עד שתתקבל החלטה מי יהיה היו"ר החדש מבקשים רבים לשכנע את חיים הברפלד לוותר על מועמדותו. החברים הללו אינם מתנגדים וחלקם אף תומך בו. אולם הרוב, כך עושה רושם, רוצה לראות בסווירי ממשיך בתפקיד היו"ר כדי שיסיים את הקדנציה במלואה. לא רוצים הרחות. משכנעי הברפלד, שיסוג כנראה, טוענים, כי לא יוכל לשמש בו זמנית כיו"ר ההתאחדות ויו"ר האיגוד לאגף מקצועי. אומרים שהקומה החמישית בועד הפועל אינה מצדדת, ואולי מתנגדת, שהברפלד ישוב לעסקי הכדורגל.

יו"ר ועדת המינויים, מיכאל (מיקה) אלמוג לא הצליח בינתיים לשכנע את חברי ועדת המינויים. יתכן שהיום יצליח אלמוג יותר, וועדת המינויים תביא שם מוסכם.

כך או אחרת המועמד שיבחר יאלץ להתמודד עם מספר בעיות יסוד בכדורגל הישראלי. האם לשתף זרים, האם סוף סוף יצורף הכדורגל הישראלי ליבשת אירופה, האם תמשך המגמה של צמצום מספר הקבוצות בליגה, האם יבוטל תקנון התשלומים, האם תמשך המגמה של שיפוץ המתקנים הרעועים וכו'.

אלו הנקודות המרכזיות שיעמדו לאחר הבחירה על הפרק. מה שבטוח שאם שני המועמדים ישקיעו מאמצים לאחר שיבחרו כפי שהשקיעו לפני שנבחרו, ירוויח הכדורגל הישראלי.

יצחק ויסהוף

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

ביקורת בוועדת השרים לכלכלה על ניהול המדיניות המוניטארית בידי בנק ישראל

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ביקורת נוקבת על הדרך בה מנהל בנק ישראל את המדיניות המוניטארית צפויה מחר, כאשר ועדת השרים לענייני כלכלה תתכנס לדון במדיניות המוניטארית של בנק ישראל. פקידי ממשלה בכירים ינצלו את ההזדמנות כדי לבקר את הבנק על הדרך ועל האמצעים של ניהול המדיניות המוניטארית, אשר לדעתם אינם מתאימים למציאות בישראל.

באוצר ובמשרדים הכלכליים טוענים שנסיון בנק ישראל לנהל את המדיניות המוניטארית ע"י קנייה ומכירה של אגרות חוב ממשלתיות, איננה מועילה ואיננה מתאימה לישראל. באוצר יש ספקנות לגבי האפקטיביות של מדיניות זו שכן, אומרים באוצר, שוק ההון הישראלי הוא קטן ועל כן מתחרה בנק ישראל באוצר בגיוס ההון.

עלות גיוס ההון

פקידי הממשלה אמרו שאין בידי בנק ישראל מלאי של אגרות חוב מספיק כדי לנהל מדיניות של קנייה ומכירה של ניירות ערך ממשלתיים.

בממשלה טוענים עוד, שכתוצאה מהתערבות בנק ישראל, גדלה בחודש מאי עלות גיוס ההון לממשלה מהציבור, לאחר שהאוצר עשה מאמצים רבים להוריד אותה. עלות גיוס ההון עמדה במאי על 6.5 אחוזים לעומת כ־5 אחוזים לפני החלטת בנק ישראל למכור ולקנות איגרות חוב בעצמו.

בממשלה מציינים שכמעט שאין מדינה בעולם בה מפעילים מדיניות כמו זו המופעלת ע"י בנק ישראל, פרט לארה"ב. ולדעת אותם פקידים התנאים בישראל רחוקים מלהדמות לתנאים בארה"ב.

המשכים

הפתעה בצה"ל מההצבעה

(סוף מעמוד ראשון)

גור ניתח את המהפך שחל בתפיסתו כלפי פרוייקט "הלביא", כמי שתמך בפרוייקט, ואחר־כך חזר בו. קרא גור לח"כים להבין שלא מצביעים על "הלביא" אלא על האפשרות לתת לצה"ל להתכונן לשדה הקרב העתידי בדרך שתבטיח ניצחון במחיר נמוך.

הרמטכ"ל: השאירו זאת לצה"ל

חבר־הכנסת אלעזר גרנות ממפ"ם העלה הצעת החלטה לפיה אם תצביע הוועדה בעד המשך הפרוייקט, תעשה הפרדה גמורה בין התקציב הדרוש לפיתוח ויצור המטוס לבין תקציב הבטחון, ובדרך זאת לאפשר לצה"ל לבחור בין המטוס לחלופותיו. הצעתו זו של גרנות שנתמכה על ידי שר־הבטחון נדחתה על ידי הוועדה.

הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון ביקש מחברי הכנסת להותיר בידי צה"ל להחליט באופן עצמאי על סדרי העדיפויות בנושא אמצעי לחימה.

רבין: איני מאמין יותר

נוקב, ענייני וחד־משמעי נשמע אתמול שר־הבטחון רבין. אחד לאחר הוא פירט את כל הפרוייקטים שצה"ל מנוע מלפתחם בשל הנטל הכלכלי של "הלביא". הוא הסביר כי למרות ש"הלביא" נחשב מטוס טוב, הרי שצה"ל אינו רוצה בו. "אם הוא כל כך טוב אז שמישהו אחר יקח אותו על עצמו ועל תקציבו" אמר רבין.

דבריו של השר הופרעו מספר פעמים על ידי חברי־כנסת מהליכוד. ח"כ אליהו בן־אלישר קרא לעברו: "אתה משחיר את הפרוייקט מיום ליום".

שר־הבטחון רבין תקף אתמול בחריפות גם את התעשיה האווירית: "אינני מאמין יותר לנתונים שלהם. שמישהו אחר יחתום איתם על הסכמים, לא אני. בארץ מתפתחת קומפלקס פוליטי־תעשייתי. אין קשר בין תעשיות בטחון גדולות או קטנות, לבין רמת הבטחון" סיכם רבין.

ההצבעה

לבסוף נגשו חברי הכנסת להצבעה כאשר חבר הכנסת שפירא, שכיהן כיו"ר, שינה מספר פעמים את מדיניות ההצבעה. "מי בעד הלביא" קרא שפירא, והידיים התנופפו. 22 בעד, 6 נגד, 3 נמנעים. (התנגדו: אבא אבן, אלעזר גרנות, יאיר צבן, דדי צוקר, שמחה דיניץ ויצחק ארצי. נמנעו: שבח וייס, מאיר שטרית ומנחם הכהן). חברי הכנסת מהמערך ז'ק אמיר, אמנון לין ועדנה סולודר, תמכו בהמשך הפרוייקט.

בתום הישיבה אמר ח"כ גרנות: "ההחלטה שנתקבלה משמשת כתב אשמה חמור נגד הדרג הפרלמנטרי שהוכיח שאיננו טוב יותר מהדרג המדיני. בקבלת החלטות גורליות בשאלות לאומיות ממדרגה ראשונה. לא היתה מצד הח"כים כל התיחסות לדברים של שר הבטחון ושל הרמטכ"ל. שצה"ל לא יהיה הגוף מהעניין ושידע עם מי יש לו עסק".

גרנות: החלטה פופוליסטית

חברי הכנסת אלעזר גרנות ויאיר צבן (מפ"ם), שהצביעו נגד המשך פרוייקט "הלביא" טוענים כי שוב התקבלה בכנסת החלטה פופוליסטית ובלתי אחראית בניגוד לעמדת המטכ"ל ושר־הבטחון.

"גרופר חשף סודות כמוסים כדי לקדם החלטה פוליטית"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

משקיפים שנכחו אתמול בישיבת הוועדה של הכנסת שדנה בנושא "הלביא", הביעו זעם ותדהמה נוכח דבריו של חבר־הכנסת פסח גרופר מהליכוד. לדבריהם במהלך דבריו חשף ח"כ גרופר סודות מדינה כמוסים, הקשורים לפרוייקטים של צה"ל מהעבר ומההווה תוך התעלמות מהעובדה שבאולם הישיבה נוכחים גם חברי ועדת הכספים ואנשים נוספים, שאינם אמורים לדעת דבר וחצי דבר בעניינים אלה. ח"כ גרופר שרצה להדגיש כי צה"ל הוציא מיליארד דולר על פרוייקטים שונים, שבחלקם לא מומשו, חשף תוך כדי דבריו פרוייקטים המסווגים "סודי ביותר". "לא יתכן שגרופר ינצל חומר מסווג מאד, שנודע לו בתוקף תפקידו כחבר ועדת החוץ והבטחון כדי לקדם את ענייניו ולנמק את הסבריו" אמרו אתמול חלק ממשתתפי הישיבה.

השר לוי: ההצבעה על ה"לביא" בוועדת הכספים מעידה על רצונו של העם

מאת יואב אביב, כתבנו בחיפה

סגן ראש־הממשלה ושר הבינוי והשיכון, דוד לוי, סבור כי אין לעסוק יתר על המידה בשאלת הוועידה הבינלאומית כיוון שהעיסוק בשאלה זו יזמין לחץ אמריקני שאינו קיים היום. השר לוי אמר כי ישראל יכולה לתת תשובה שלילית לאמריקנים והידידות בין שני העמים תימשך. לדברי השר דרישת הליכוד למו"מ ישיר נשמעת כיום משום מה כדרישה קיצונית. השר אמר כי יש לומר לשליח האמריקני צ'רלי היל, כי ישראל אינה חפצה בוועידה כזאת העשויה לבודד אותנו בזירה הבינלאומית. בהתייחסו לפרוייקט "הלביא" אמר השר לוי כי ההצבעה בוועדת הכספים ובוועדת החוץ והבטחון של הכנסת מצביעה על הלך הרוחות בעם ובכנסת. הוא אמר כי בעת אין לו ספק, ש"הלביא" ימריא וייוצר כפרוייקט לאומי. השר לוי אומר כי יש להכריע בשאלה זו לאלתר, והוא מקווה שההכרעה הסופית בענין "הלביא" תיפול כבר ביום ראשון הקרוב.

פרס: בואו נוריד מרמת־החיים 150 מיליון דולר עבור "הלביא"

"התמיכה שלי בהמשך ייצור הלביא מבוססת על השיקול הלאומי בלבד. עלינו להוסיף ולטפחו, אולם אסור להחליט על כך מבלי להוסיף לתקציב משרד הבטחון 150 מיליון דולר. הממשלה צריכה לומר לעם: בואו נוריד מרמת החיים בהיקף של 150 מיליון דולר, כדי לאפשר לפתח ולטפח את מטוס "הלביא". לדבריו, גם שר הבטחון אינו מתנגד להמשך פיתוח "הלביא", אם הוא לא יבוא מתקציב הבטחון השוטף. (עתים)

רשות השידור גיבשה הנחיות למדיניות שתינקט לגבי כהנא

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

פורום החדשות של רשות השידור שהתכנס אתמול קיבל את ההנחיות החדשות באשר למדיניות השינויים שתינקט להבא לגבי ח"כ מאיר כהנא.

ההנחיה שגובשה על־ידי עורכת־הדין דורית ביניש מפרקליטות המדינה, מנכ"ל רשות השידור אורי פורת, ויו"ר הוועד המנהל מיכה ינון, קובעת, כי בעקבות הבג"ץ שהגיש ח"כ כהנא, לא תפסול רשות השידור מלכתחילה את שידורן של דעות והשקפות מכל סוג שהוא. ואולם, אם תסבור רשות השידור כי השידור ייצור ודאות קרובה של פגיעה בסדר הציבורי, כלומר, במבנה הדמוקרטי ובבטחון הציבור ורגשותיו, אין לשדר שידור זה.

הכוונה לדברי הסתה על רקע גזעני או לאומי־אתני, שיש בהם משום רדיפה, השפלה, ביזוי וגילוי עויינות או אלימות, ואשר עצם פרסומם תהווה עבירה פלילית, שדינה מאסר של 5 שנים.

במקרים של חשש — קובעת ההנחיה — יש להימנע משידור חי ולהקפיד על הקלטה בלבד, וזו לא תובא לשידור אלא באישור מנהל המדיה ולאחר התייעצות עם מנכ"ל הרשות.

"המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל' 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999.
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2 Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בבניין מנסור הררים 102־121, טל' 213161־1, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזור 17, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

מסוקים של צה"ל תקפו יעדים בלבנון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מסוקי קרב של חיל האוויר תקפו אתמול לפנות ערב יעדי מחבלים, צפונית־מערבית לכפר תיבנין בדרום לבנון. דובר צה"ל מסר כי כל המסוקים שבו בשלום לבסיסם וכי הטייסים דווחו על פגיעות מדוייקות במטרה.

היעד שהותקף כלל מבנה מפקדה של ארגוני מחבלים ששיתפו פעולה עם ארגון ה"חיזבאללה" בפעילות חבלנית נגד צה"ל וצד"ל בדרום לבנון. היעד שכן כ־1 ק"מ מצפון מערב לכפר תיבנין כ־6 ק"מ מצפון לגבול אזור הבטחון.

חייל נפצע קל מבקבוק תבערה

חייל צה"ל נפצע באורח קל אמש סמוך לשעה 7 כאשר בקבוק תבערה הושלך לעבר סיור של צה"ל ברחוב פייסל, במרכז שכם.

הבקבוק התנפץ והתלקח וכתוצאה מהתפוצצות הבקבוק נפצע החייל פצעים קלים. החייל פונה לטיפול רפואי וכוחות הבטחון הטילו עוצר על האזור ופתחו בסריקות וחיפושים אחר מיידי בקבוק התבערה.

בקבוק תבערה הושלך בבוקר לעבר אוטובוס "אגד" בקו 955 שעשה דרכו מירושלים לנצרת. נופצה שמשת האוטובוס והבקבוק התלקח, אך לא היו נפגעים.

הבקבוק הושלך לעבר האוטובוס ליד היישוב סנור, על כביש שכם־ג'נין. כוחות הבטחון שהוזעקו למקום, פתחו בסריקות וחיפושים אחרי מיידי בקבוק התבערה. (עתים)

טיל קטיושה התפוצץ סמוך ליישוב בגליל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

טיל קטיושה נחת אתמול אחר הצהריים בגליל המערבי, סמוך לאחד היישובים. שלושה אחרים באיזור רצועת הבטחון, סמוך לגבול עם ישראל. לא היו נפגעים. יש לציין שהפעם האחרונה בו נפל טיל קטיושה בגליל היה ב־30 ביוני השנה. גם אז לא היו נפגעים ולא נגרמו נזקים. כוחות הבטחון פתחו בסריקות כדי לגלות את מקור הירי.

שיפור בגרעון המסחרי

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שיפור ניכר בגרעון המסחרי של ישראל נרשם בחודשים האחרונים, כך עולה מנתונים שפרסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. על פי הנתונים, עודף היבוא על היצוא של סחורות הסתכם ביולי ב־218 מיליון דולר. בארבעת החודשים האחרונים נרשמה ירידה במגמת הגרעון ב־225 מיליון דולר לחודש בממוצע לעומת 294 מיליון דולר לחודש ברבע הראשון של השנה. השיפור במאזן המסחרי נבע מגידול ביצוא שעלה מ־460 מיליון דולר לחודש בממוצע, ברביע הראשון של השנה, ל־540 מיליון דולר לחודש בארבעת החודשים האחרונים. למרות זאת היה הגרעון בשבעת החודשים הראשונים של השנה גדול ביותר מחצי מיליארד דולר, ממה שהוא היה באותה תקופה אשתקד. בינואר־יולי הסתכם הגרעון ב־1.6 מיליארד דולר לעומת 1.1 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

שמיר מבקש ממצרים הסתייגות מדברי ד"ר ראלי

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי בן־אהרון, שלח לפני ימים אחדים מכתב לשגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני, ובו ביקש, כי ממשלת מצרים תודיע שאינה עומדת מאחורי הדברים שהשמיע מזכיר המדינה לענייני חוץ, ד"ר בוטרוס ראלי, בכנס הארגון לאחדות אפריקה, שנערך לפני כ־10 ימים באדיס אבבה.

על־פי הפרסומים, השווה ד"ר ראלי בין מצב ערביי השטחים תחת שלטון ישראל לבין סבל השחורים בדרום־אפריקה.

למסור את עזה לניהול של 4 המעצמות — מציע ראש מועצת שדרות

"רצועת עזה צריכה להיות מנוהלת ע"י נציגי ארבע המעצמות הגדולות וכוחותיהן יאבטחו את האיזור, כפי שזה מקובל עד היום בברלין שבגרמניה וזאת, כדי להחזיר את תחושת הבטחון לישובי האיזור." דברים אלה אמר אתמול ראש המועצה המקומית של שדרות אמיר פרץ בשיחה עם כתב עתים.

פרץ הוסיף שלדעתו צריכה להיפתח בעיר עזה נציגות ישראלית שתדאג להסדרות יחסי השכנות ובעיקר ענייני תעסוקה של תושבי האיזור בתוך ישראל. תושב עזה שירצה להיות מועסק בישראל, יקבל אישור מנציג או שגריר ישראל ובשירותים בערי ישראל וגם יצומצם או אף יחוסל הטרור.

"רצועת עזה מהווה פצצה דמוגרפית שכולם חשים בה ותושבי שדרות מעוניינים יותר מכל ישוב אחר בארץ, בהיותם קרובים כשלושה ק"מ בלבד מגבול הרצועה, לפתרון בעייה זו", אמר פרץ. (עתים)

החלה שביתת 200 אלף הכורים בדרום־אפריקה

יוהאנסבורג. — 20 אלף כורים שחורים עמדו לנטוש אמש 28 מכרות זהב ו־18 מכרות פחם בדרום־אפריקה, בשביתה כללית של איגוד הכורים בארץ זו, העלולה להמשך ימים רבים.

נשיא האיגוד, ג'יימס מוטלאטסה, הביע את תקוותו, כי באמצע השבוע יצטרפו לשביתה כ־100 אלף כורים ממכרות נוספים, ואז תהיה זו השביתה הגדולה ביותר שהיתה אי־פעם בארץ זו.

הוא הצהיר, כי השביתה לא תסתיים עד אשר יזכו הכורים בהטבות שכר ובתנאי־עבודה משופרים. (אי.פי)

הנכשלים בבחינה עיונית בנהיגה יוכלו להיבחן שוב רק כעבור שבוע

תלמיד נהיגה אשר ייכשל בבחינה עיונית יוכל לגשת לבחינה נוספת רק לאחר שבוע ימים. זאת לאחר שבדיקות משרד־התחבורה העלו כי אפשרות לשוב ולהיבחן מדי יום, כנהוג עד כה, גרמה לכך שתלמידים רבים לא למדו את החומר לבחינה העיונית וחזרו מדי יום "לנסות שוב את מזלם", ללא כל הבנה ולימוד החומר.

דובר משרד התחבורה, שמסר על כך, ציין, כי נהירה לא מבוקרת זו של תלמידים אלה אף הגבירה באופן מלאכותי את התורים לבחינות עיוניות במשרדי הרישוי בארץ והכבידה על מתן השירות לנבחנים, אשר הגיעו מוכנים למיבחן.

כן יוגבל משך הבחינה, וזאת בניגוד למצב היום, בו שוהים נבחנים ללא כל הגבלת זמן בחדר הבחינות ומעכבים תוך כך את האחרים הממתינים להיבחן.

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של בעלי אבינו ואחינו
הרב צבי הרשל סטולמן
ההלוויה תיערך היום, 10.8.87
בשעה 5 אחה"צ בבית הקברות בכפר־סבא
עדה ויוסף גילן, רחל סטולמן, זלדה יתיר,
נח ונעמי פלר והמשפחה
משפחות קלצל ורוזנמן וסטולמן

יחידה אמריקנית־ישראלית בביירות תיכננה לשחרר בני הערובה ב־1985

הכוח כלל כ־40 דרוזים ו־3 סוכנים שהוחדרו לביירות ■ המאמצים לשחרר בני הערובה האמריקנים הופסקו לאחר שהאירנים הזהירו ש"החוטפים מודאגים", ומאמץ לשחרר בכוח עלול להכשיל השיחרור במסגרת ההסכם לאספקת הנשק — שנרקם אז

מאת דליה רפאל, כתבת "על המשמר" בוושינגטון

וושינגטון. — מרכיב סודי בשלב הראשון של עיסקת הנשק עם איראן היה מבצע סודי משותף של ישראל וארה"ב, בספטמבר 1985, שנועד לשחרר את כל בני־הערובה האמריקנים בביירות, שלא יקוחררו כתוצאה מהעברות הנשק לאיראן — מסר אתמול "וושינגטון טיימס".

הכומר בנג'מין ויר, ששוחרר ב־14 בספטמבר, היה היחיד שזכה לכך לאחר ביצוע המשלוח הראשון, שכלל 508 טילי נ.ט. "טאו" מתוצרת ארה"ב, שהעבירה ישראל לאיראן.

יסוד למבצעים נוספים

מבצע ההצלה לא יצא לפועל, כיוון שהיחידה הישראלית־האמריקנית בביירות לא הצליחה לאתר את מקום הימצאם המדויק של שאר בני־הערובה, למרות עיקוב אחר תנועות שוביו של ויר, לקראת שחרורו.

עם זאת, שימש המקרה יסוד לשיתוף־פעולה במבצעים אנטי־טרוריסטים סודיים נוספים, מוסרים המקורות.

כוח של 40 איש

בהסתמכה על דברי שר החוץ, ג'ורג' שולץ, ציינה ועדת טאוור, שמונתה על־ידי הנשיא רייגן, בדו"ח שהגישה לנשיא בפברואר, כי לויטננט־קולונל אוליוור נורת ביקר בביירות, במסגרת מאמץ משותף עם ישראל, שנועד להביא לשחרור שבעת בני־הערובה האמריקנים.

העתון מזכיר את העובדה, שגנראל בדימוס ריצ'ארד סקורד, אחד ממקורביו של נורת, שפעל יחד עם עמירם ניר, יועץ לענייני טרור של ראש ממשלת ישראל באותה עת, שמעון פרס, הצליח להחדיר שלושה סוכנים לביירות ולרשותו עמד כוח של "40 אנשים בקרב הדרוזים" לביצוע המשימה.

אך נראה, כי היה הכרח להפסיק מאמצים אלה בספטמבר 1986, לאחר שקבוצה של מתווכים איראניים הזהירה את נורת, שהחוטפים הלבנוניים "מודאגים ביותר" שמא תעשה סוכנות הביון המרכזית נסיון לשחרר בכוח את בני־הערובה.

מי שעמד בראש קבוצת המתווכים האיראנית, שזהותו לא פורסמה ברבים, תבע מנורת "לא לעשות דבר שעלול להחמיר את החששות של החוטפים. מאחר שצעד מעין זה יסכן במידה נוספת את התפקיד שקיבל על עצמו" ואף עלול לסכן את חיי בני־הערובה, מציין העתון.

העתון מפרט גם את התאריך המדויק, שבו אישר הנשיא רייגן תוכנית צבאית לשחרור בני־הערובה — 6 ביוני 1987.

כנראה — בסיוע אמריקני:

בנו של השאה יוצא למסע לסילוק חומייני ולהשבת הכתר

מאת דליה רפאל, כתבת "על המשמר" בוושינגטון

וושינגטון. — רזאה פאלאווי, בנו של השאה המנוח, בן 26, הפר את שתיקתו ארוכת־השנים ופתח במסע הופעות וראיונות טלוויזיוניים בפאריס. כבר ב־1980, זמן קצר לאחר מות אביו בקאהיר, משח עצמו פאלאווי לשאה. אולם עד היום שמר על שתיקה פוליטית כמעט מוחלטת.

הוא התגורר בארה"ב, ופרט לנישואיו ופרטים אישיים אחרים, לא זכה בכותרות רבות. עתה, הוא אומר, הגיע הזמן לרכז את תשומת־הלב בו, כמוקד התנועה הפועלת לסילוק האייטולה חומייני ולהחלפת משטרו.

זו השעה לפעולה

בראיון ל"וושינגטון פוסט", שהתפרסם אתמול, אמר פאלאווי, שבמשך שמונה שנים עסק בבנית מערכת חשאית של קשרים ותמיכה, גם בקרב קציני צבא ופקידי ממשלה באיראן עצמה. הוא ותומכיו רואים חשיבות רבה בפעולה מיידית עתה, לאור מצבו הבריאותי של חומייני. לדעתם, מותו יגדיל את הסיכויים להחלפת המנהיגים הדתיים הריאקציונים במונארך הצעיר, הטוען לכתרו של אביו.

מאז עלה חומייני לשלטון, מופיעות ידיעות, שלפיהן קיבלו קבוצות אופוזיציה מונארכיסטיות גולות סיוע כספי ואחר מסוכנות הביון האמריקנית.

משמעות פוליטית ניכרת

בוושינגטון נשמעות כיום הערכות, כי להחלטתו של פאלאווי להיחשף לציבור ולהודיע על כוונותיו משמעות פוליטית ניכרת.

זו גם דעתו של מקור, אשר פעל באיראן במשך תקופה ארוכה, עד נפילת השאה, ב־1978. הוא מצביע על העובדה, כי למרות פעילותן של קבוצות אופוזיציוניות גולות שונות נגד משטר חומייני, מעולם לא היה פאלאווי ביניהן. המקור, שישב בכלא האיראני והיה אף נתון בסכנת הוצאה להורג, מספר, כי לפני המהפיכה, היה פאלאווי מקובל בדעת־הקהל האיראנית, כיורש העצר שיחליף את אביו בבוא היום.

הובטח סיוע אמריקני

הוא משוכנע, כי לפאלאווי הובטח עתה סיוע בארה"ב, באיראן ובמדינות אחרות, בנסיונו לחזור ולתפוס את השלטון בארצו. לדעתו, המצב באיראן מתקרב לנקודת־רתיחה, מבחינת שילוב המרכיבים של המלחמה עם עיראק, מעורבותה הגוברת של ארה"ב, העימותים המחמירים עם מדינות נוספות במערב, ומעל לכל — מותו, הנראה בקרוב, של האייטולה.

לדעת המקור, יש במצב זה אפשרות ושינויים שבעזרת סיוע מתאים, שאולי נמצא בידי פאלאווי, הוא יוכל לנסות ליטול בהם חלק ואולי גם לזכות בכתר האבות.

שיירת מיכליות הנפט הכוויתיות, המניפות את דגל ארה"ב, ואוניות הליווי האמריקניות שלהן, המשיכו אתמול בדרכן במימי המפרץ הפרסי, כשמסוקים מצויידים במכשירים מיוחדים טסים לפניהן, על־מנת לגלות מוקשים ימיים אפשריים.

מסוקים אלה גוררים במים מכשירי סונאר, בניסיון לגלות מוקשים, הנחשבים עתה לסיכון החמור ביותר למיכליות ולאוניות הליווי.

ראש ממשלת איראן, מיר־חוסיין מוסאווי, אמר אתמול ברדיו טהראן, כי מימי המפרץ יהיו מלאי מוקשים, כל עוד לא יפנו מעצמות־העל את האזור. (ע״ר, ע״צ)

מאות אלפי יפאנים הציפו אתמול את חוף שונאן, דרומית לטוקיו, בהמלטם מפני החום הכבד שפקד את עיר הבירה והגיע ל־33 מעלות. אצלם זה נראה מסודר יותר. (צילום: איי. פי)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 7.8.87

	היחידות	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קנית	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6588	1.6794	1.6701
דולר אמריקני	1	1.57	1.65	1.6080	1.6280	1.6178
מרק גרמני	1	0.84	0.88	0.8530	0.8637	0.8594
לירה סטרלינג	1	2.48	2.60	2.5248	2.5563	2.5464
פרנק צרפתי	1	0.25	0.26	0.2557	0.2589	0.2577
ין יפאני	100	1.04	1.09	1.0614	1.0746	1.0694
גילדן הולנדי	1	0.75	0.78	0.7596	0.7690	0.7636
פרנק שווייצרי	1	1.01	1.06	1.0294	1.0423	1.0357
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2451	0.2481	0.2466
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2339	0.2368	0.2353
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2246	0.2274	0.2261
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3529	0.3573	0.3550
דולר קנדי	1	1.19	1.25	1.2159	1.2310	1.2218
דולר אוסטרלי	1	1.09	1.17	1.1256	1.1396	1.332
ראנד דרום אפריקני	1	0.47	0.78	0.7751	0.7848	0.7791
פרנק בלגי	10	0.40	0.42	0.4118	0.4169	0.4142
שילינג אוסטרי	10	1.19	1.25	1.2152	1.2303	1.2226
לירה איטלקית	1,000	1.16	1.23	1.1792	1.1940	1.1867

ארה"ב תבקש באו"ם להטיל אמברגו על איראן

מאת דליה רפאל, כתבת "על המשמר" בוושינגטון

וושינגטון. — שר ההגנה האמריקני, קספר ויינברגר, אמר בתוכנית של רשת איי.בי.סי., כי בקרוב תבקש ארה"ב מאו"ם להטיל אמבארגו על מכירות נשק לאיראן, כהמשך להחלטת האו"ם על הפסקת אש במלחמת איראן־עיראק.

ויינברגר סבור, שאמבארגו כזה, אם יבוצע, יגביל את יכולתה של איראן להמשיך במלחמה. הוא הדגיש, כי למרות הביקורת על מבצע ליווי המיכליות הכוויתיות, הוא משוכנע בחיוניותו, והסכנות שבאי־עשייה עלולות להיות חמורות בהרבה מסכנות העשייה (הליווי).

ויינברגר אמר, שארה"ב זוכה בסיוע ממדינות שונות באזור ומחוצה לו, למרות דיווחים מנוגדים, אך סירב להתקף לפרט, והדגיש, כי דיווחים פומביים רק יפגעו במבצע ובשיתוף־הפעולה.

עוד אישר ויינברגר, כי ארה"ב שלחה השמידה מוקשים, שזוהו כאיראניים, מהנמל הכוויתי במפרץ.

הודיה דחה מכל וכל את השמועות, הנפוצות בימים אלה בוושינגטון, כי ארה"ב מנסה לגרות את האיראניים לפעולה, שבעקבותיה היא תנחית עליה מכה צבאית קשה.

נמשכת המנוסה מאתונה מפחד החום

אתונה. — אלפים נוספים מתושבי אתונה נמלטו אתמול מהעיר, כאשר מידות החום הגיעו ל־40 מעלות.

בתי־החולים באזור אתונה רבתי הועמדו במצב־הכן, אולם עד כה לא נמסר על נפגעים בגל החום החדש. עם זאת נמסר מבתי־החולים, כי כ־40 איש קיבלו ביומיים האחרונים טיפול בבעיות הקשורות בחום.

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להיתר על חלקה/ות 23, 22 בגוש 6428 רחוב ויצמן, כצנלסון. בקשה בתשריט חלוקה לצרכי רישום מתכנית שינוי מתאר כס/20/1.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כ"ס

אנשים ואירועים

הלוויה המונית לכמיל שמעון

ביירות. — כ־21 מטחים, שהידהדו בבירת לבנון, נפתח אתמול מסע הלוויה של כמיל שמעון, ואלפי נוצרים, שרבים מהם התייפחו בבכי, נפרדו ממי שהיה באחרונה שר אוצר ובשעתו נשיא המדינה.

שמעון היה אחד הפוליטיקאים הלבנוניים המעטים שזכו למות מיתה טבעית במהלך מלחמת האזרחים, הנמשכת זה 12 שנה. לפני יומיים לקה בלבו ומת בבית־חולים.

בביירות המזרחית הוצבו צלפים על גגות הבניינים. שעה שארונו של שמעון הועלה על מרכבת־תותחים, שהסיעה אותו מרחק 40 ק"מ עד לכפר משפחתו, בהרים הנתונים בשליטה דרוזית.

קודם לכן, קיימו פטריארכים ובישופים מיסה באיזור המזרחי של העיר. לא נמסר על תקריות. פרט לקטטה קצרה, שפרצה כאשר חיילים מנעו משומר־ראש של אחד הפוליטיקאים לקחת עמו את אקדחו אל תוך הכניסה.

תומכיו של שמעון העריצו אותו על מלחמתו הנמרצת למען זכויות הנוצרים ועל התנגדותו הקולנית להשפעה הסורית והפלשתינית במדינה. האהדה שגילה שמעון למערב גרמה, שמוסלמים ושמאלנים רבים התייחסו אליו באיבה. הוא מת שבעה חודשים לאחר שניסו בפעם הרביעית להתנקש בחייו. במהלך הנסיון האחרון, מצאו את מותם שבעה אנשים.

כתב "רויטר" מביא דברים שהשמיע טכנאי מוסלמי, עאבד זאספאר, שאמר על שמעון: "אף־על־פי שהתנגד לנו, איבדנו עם הסתלקותו אדם שפעל למען היציבות. הוא הכיר את המשחק המדיני וידע היכן יש למשוך ואיפה יש לדחוף. הוא היה מקצוען, לא חובבן".

עוגבו של סטאלין מנגן באיראן

בון. — סין מספקת נשק לעיראק ולאיראן — מדווח השבועון המערב־גרמני "דר־שפיגל" בגליונו המתפרסם היום.

לעיראק, מציין העתון, שולחת סין, דרך נמל עקבה בירדן, טנקים מדגם "טי־55" משופר, המצויידים בתותח 125 מ"מ, וכן תותחים ומטוסים מדגם "ג'יי־7", שהוא גירסה סינית של המטוס הסובייטי "מיג־19".

לאיראן מספקת סין תחמושת, תותחים ומשגרי־טילים מסוג "עוגבו של סטאלין". (ע־צ)

תקריות דמים בין הסובייטים לאזרחים במזרח־גרמניה

בון. — תקריות, שהסתיימו לעתים תכופות בשטיכות־דמים, אירעו באחרונה בין תושבי גרמניה המזרחית לבין חיילים סובייטים המוצבים באזור — מוסר השבועון המערב־גרמני "דר שפיגל", בגליונו העומד להתפרסם היום.

העתון מדווח על שני חיילים של הצבא האדום, שנהרגו ב־27 ביוני בקטטה בדיסקוטק בלודוויגסלוסט, שם מוצב חיל־מצב סובייטי גדול.

לדברי העתון, החלה התיגרה כאשר הזמינו החיילים הסובייטיים לריקוד נערות מזרח־גרמניות. לאחר שהמשטרה הצבאית הסובייטית התערבה, התלקחה קטטה המונית, שבמהלכה נהרגו שני החיילים הסובייטיים.

עוד מוסר העתון, כי בעקבות תקרית זו, תקפו צעירים מזרח־גרמניים את בנייני חיל־המצב הסובייטי בעיר. ניפצו שמשות וגרמו נזק. כ־20 אנשים נעצרו וכמה עדיין כלואים.

זמן מה לפני כן, נהרגו בידי משמר של הצבא האדום שני צעירים מזרח־גרמניים. שעסקו בסחר בשוק השחור עם חיילים סובייטיים בפירסטנברג, 80 ק"מ צפונית לברלין. הם נהרגו כאשר ניסו לחדור לקסרקטין סובייטי. (ע־צ)

רופאים בריטיים מציעים לתקוף המעשן בכיסו

מאת דפנה ורדי, כתבת "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — ארגון הרפואה הבריטי אמר השבוע כי ניתן להציל חייהם של 7000 איש אם הממשלה תעלה את המיסים על סיגריות ב־21 אחוזים.

בהודעתם על מערכה מחודשת נגד העישון אמרו אנשי ארגון הרפואה הבריטים שאם לא תנקוט הממשלה צעד זה, 7000 מתמכרים לניקוטין ימותו שלא לצורך כתוצאה "מכשלונו של המימשל". הארגון טוען שהעליה במיסוי אשר צריכה להיות רק שלב ראשון, בהעלאה שנתית של 6 אחוזים, תביא את מחירי הסיגריות באופן יחסי למה שהיה בשנת 1984 והכנסות הממשלה תעלינה ב־1.6 ביליון לירות סטרלינג בחמש השנים הראשונות.

עליה זו תהיה גם אם 19 אחוז מהמעשנים יפסיקו. פעולה זו גם תחסוך לשרותי הבריאות סכום של 34 מליון לירות סטרלינג.

מסע היסטורי דרך האנטארטיקה

האקובה, יפאן. — שישה אנשים עומדים לצאת למסע היסטורי ראשון מסוגו, שבו יחצו האנטארטיקה (יבשת הקוטב הדרומי), כדי לשכנע את דעת־הקהל העולמית, שיבשת עצומה זו, שבה אין קיימים גבולות, חייבת להישאר גם להבא שטח של מרע ושלום, כאשר יסתיים ב־1991 תוקף החוזה הבינלאומי, האוסר ניצול צבאי ותעשייתי של האזור.

במבצע ישתתפו אמריקני, סובייטי, בריטי, קנדי, יפאני וצרפתי. ז'אן לואי אטיין וויל שטגר, המשתתפים הצרפתי והאמריקני במסע, גילו פרטים על התוכנית בפסטיבל בינלאומי לסרטי הרפתקאות, שהסתיים אתמול בהאקובה, ביפאן.

ששת חברי המשלחת עומדים לעבור במשך שישה חודשים, בין אוגוסט 1989 למארס 1990, מרחק 7,500 ק"מ, כשהם מצוידים בשלוש מיזחלות, שכל אחת רתומה ל־14 כלבים.

את האנטארטיקה, ששטחה שווה לשטחן של הודו וסין גם יחד, חצו כבר פעמיים בעזרת ציוד מיכני, במסעות פחות יומרניים. (ע־צ)

על היום

10.8.87

מאת עופר ניר

מחכים לסתיו

פריחה במופעי יבוא ● העיקר לדפוק את הממשלה ולהוציא כסף על תוצרת חוץ ● אבל בסוף נחזור למיץ תפוזים ● השאלה היא רק — מתי

תנו לקיץ הלוהט, המחניק הזה, לעבור. תנו לנו לשכוח את הלהות המעיקה. את הכבשן הלוהט שמחוין למיזוג האוויר. תנו לרמי קליינשטיין, רבקה זוהר, „משינה" — לשכוח אותו מהר בכל האפשר. תנו להגיע לסתיו, לרוח הקרירה שתנשב ותשכיח את חודשי השרב, את היובש בקופות, את התחושה המסתכלת, שיש לך מה להציע ואין מי שינמה.

הקיץ הזה, אומרים, היא התקופה הקשה של הפקות הרוק המקומיות. רמי קליינשטיין לא מצליח למלא שתי הופעות ב„צוותא". „משינה" לא מצליחה למלא אולם אחד. רבקה זוהר מקצצת במספר הנגנים והולכת על מופע קומפקטי יותר. כולם מגיעים אל הכמה לאחר שהוציאו תקליטים טובים. הקהל, שקנה את התקליטים ונגיד בעשרה ש"ח החתיכה, מדיר רגליו מן ההופעות ונגיד, 30 ש"ח הכרטיס.

זה לא הכסף. זו לא הרמה. זו תחושת הרחיפות. „אם לא עכשיו, מתי יהיה הצ'אנס", שגורמת לקהל־היעד של זוהר, קליינשטיין ו„משינה" להעדיף את טינה טרנר, היוריתמיקס, הפריטדנרס, ריי צ'רלס ובוב דילן, לכשיבואו. קליינשטיין, זוהר ו„משינה" יהיו כאן, איתנו, גם בעוד חודש־חודשיים. אבל אם לא נלך עכשיו לפארק הירקון לראות את טרנר, מתי יזדמן לנו? אם הברירה היא, להחמיץ מופע של רמי קליינשטיין ב„צוותא", או „יוריתמיקס" בפארק הירקון, האופציה של חו"ל עדיפה.

מדברים על הצפה. אומרים שכבר שנים לא ראו כאן גל אדיר כזה של מופעי יבוא. לא רק רוק. הכל הולך. דאלאראס משך קהל, יחסית, לא פחות מטינה טרנר. הוא לא היה ממלא את פארק הירקון, אבל עובדה שבקיסריה שלחו אנשים הביתה, בגלל טענת המשטרה כי נמכרו כרטיסים רבים מכפי קיבולת האמפי. אומרים שהפריחה הזאת היא זמנית בלבד ומשתלבת בנטייתו של הישראלי לדפוק את הממשלה ולהוציא כסף. על כל מה שלא יהיה. העיקר תוצרת חוץ, בשעה שתוצרת מקומית נזקקת נואשות לעזרתו.

הישראלי הממוצע רוצה להרגיש כמו בחו"ל ואם האמרגנים הנכבדים מביאים לנו את חו"ל כמעט עד הבית, מדוע שלא יוציא את כספו על בידור תוצרת חוץ כמו גם מכונית תוצרת חוץ, או טיול לחוץ־לארץ? אם אין מנסים לווסת. להרגיע מעט את ההיסטריה סביב „מיובא זה יפה". אם איגוד האמרגנים לא גיבש עדיין כללים בנושא, או גיבש וטרם הפעיל — הרי שהאמנים המקומיים יכולים רק להתקפל, לדחות הופעות, לקוות לסתיו טוב יותר. עם לסיום עונת המופעים בפארק הירקון.

מה עושים בינתיים? מקימים קול צעקה סביב שלושה נגנים מסכנים. ששלום חנוך מבקש להביא ארצה. כדי לנסות להרים מופע שאולי, אולי, יצליח להתמודד בשלום עם היבוא המוסיקלי. מין טסט־קייס זה. אלא שזה לא טסט ולא קייס. איגוד הנגנים טעה בכתובת. האשמה אינה בשלום חנוך או באמרגנו. האשמה היא בכך, שהמפיקים והאמרגנים המקומיים מתנהגים כמו בבדיחה הידועה על היהודי שפתח קיוסק במדבר וזמן קצר לאחר מכן הגיע יהודי אחר. ראה קיוסק והחליט, שאם יש פרנסה ליהודי אחד. למה שלא תהיה לשניים ופתח אף הוא, קיוסק... או הארץ מלאה קיוסקים וקיוסקאים וייתכן שיש להם משקאות תוצרת חוץ בסטוק. אבל מה עם איזה גזוז מקומי? מייסודה פשוטים?

אי־אפשר לנצח את חוץ־לארץ. אפשר לנסות ולהתקיים בשלום. בין הופעה מיובאת אחת לאחרת. העובדה, ש„משינה" ושלמה ארצי הצליחו כל־כך בשנה שעברה, היתה נעוצה בכך שהיבוא המוסיקלי היה חלש מאוד ולמעשה, אירח פארק הירקון להקה אחת בלבד, את „ג'טרו טול". אבל השנה, מופע רודף מופע, בפארק הירקון ובסינרמה ובהיכל התרבות ובבריכת השולטן. ורמי קליינשטיין, רבקה זוהר ומשינה — אלה הדוגמאות הבולטות — תופסים מחסה, כמעט נרמסים במירוץ המטורף אל תוצרת־חוץ.

כמובן, תמיד אפשר לתלות את העובדה שמופעים מקומיים נכשלים מסחרית, בטיבם האמנותי. למה יהודית רביץ כן ו„משינה" לא? אולי מפני שהמופע של רביץ, בקיסריה, בסינרמה, נותן אשליה של חו"ל, של פארק הירקון, אוויר, המון. אבל איש לא יאמר ש„משינה" איבדו לפתע את כל מה שהיה להם (וכותב שורות אלה, שאינו מעריץ גדול של הלהקה, מוכן להודות שיש להם משהו) וההצלחה של השנה שעברה היתה סטוץ חד־פעמי.

מחכים לסתיו

נשאל אחרת. היכן הם כל קוני התקליטים, שרכשו למעלה מ־20 אלף עותקים, גם מקליינשטיין. גם מ„משינה"? הרי כמות התקליטים שמכרה טינה טרנר ו/או ה„יוריתמיקס", נופלת, בסופו של דבר, מהם. מה קורה לרוכשי התקליטים בדרך לאולם? האם מחיר הכרטיס מרתיע אותם?

לך תדע. אני לא יודע. ספק אם מישהו מבין האמנים שנכשלו — זמנית, הם מקווים — או לאמרגניהם, יודעים. אומרים שהשואו־ביזנס הוא הימור. הקיץ הזה, יותר מתמיד, נראה שאין סיכוי למהמר מקומי, מול קרופייה מנוסה מחו"ל.

אז מה יהיה? מחכים לסתיו. מחכים, שפארק הירקון ייסגר להופעות, עד הקיץ הבא. מחכים לקהל. מחכים ובינתיים מתחפרים, משפרים עמדות, לקראת הקרב הבא, אולי המכריע, על טעמו — ויותר מזה, כיסו — של הצרכן המקומי.

והקיוסקאים? הם מצפים, בכליון־עיניים ובשמחה כבושה לאיד, שהשכן ייכשל, שהקיוסק שלו, ייסגר קודם. השוק הקטן שלנו עומד בפני פיצוץ וכשזה יקרה, יישאר מישהו, אחד או הרבה. עם מלאי עצום של משקאות מיובאים. אנחנו נחזור למיץ־תפוזים. זה יקרה. השאלה היא רק, מתי?

קליינשטיין. תחרות

זוהר. לשכוח

טינה טרנר

על הפרץ

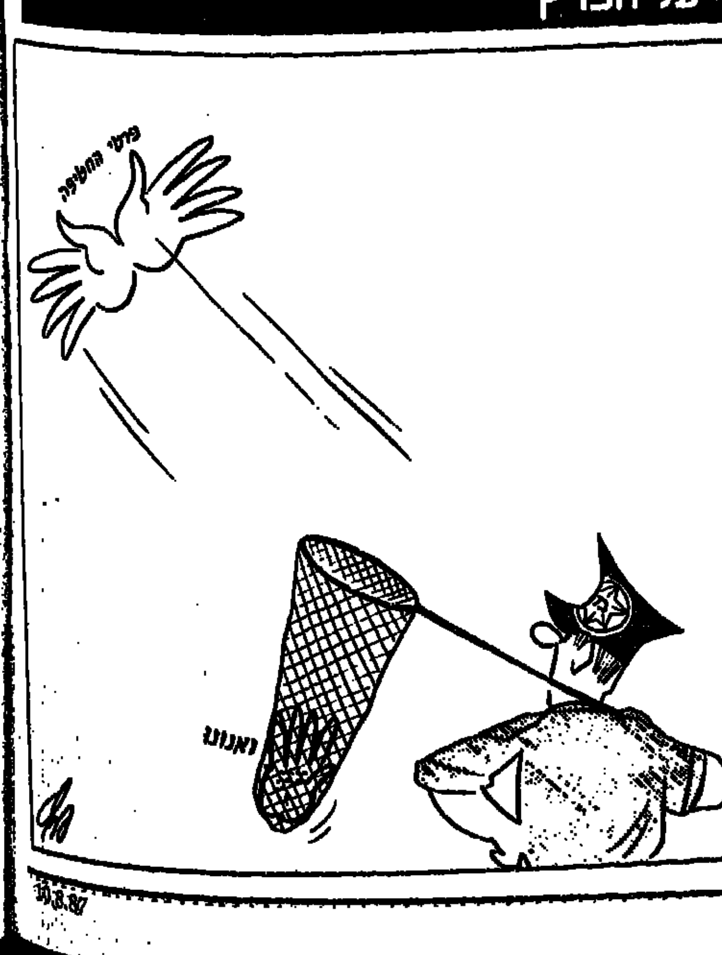

מכתבים לידיד

וידויו של „הנסיך"

ניקלס פרנק, אחד הבודדים מבני התליינים הנאצים, עדיין חי בטראומה של התוודעות עם פרצופו של מי שהיה אביו

נפתלי היקר,

לפני כמה חודשים דיווחתי על סיפוריהם של בני פושעים נאצים ועל התייחסותם לאבותיהם. הבנים הוצגו בשמות הפרטיים בלבד, והתגובות היו שונות ומגוונות מן הקצה אל הקצה, החל ברגשי שנאה לאב וגמור בהצדקה וכמעט גאווה על היותו „גיבור" בעת המלחמה. אך בניהם של גדולי הפושעים שומרים על שתיקה, ואינם מוכנים לחשוף בפני התקשורת לא את עצמם ולא את אשר הם חושבים על אבותיהם.

והנה בא ניקלס פרנק, בנו של הנס פרנק, זה שהכתיר את עצמו בימי המלחמה כ„מלך פולין", ראש הממשל הנאצי שישב בקראקוב, ומפרסם שורה של מאמרי וידוי, על אביו, על מה שזכור לו מילדותו, ועל שנאתו לאביו מולידו ותחושת הבושה שלו בגלל „הייחוס המשפחתי" הזה. ניקלס פרנק, גבר בשנות החמישים, עובד היום כעיתונאי בשבועון הגרמני הסנסאציוני „שטרן", אשר נכשל בזמנו כשלון חרוץ בפרסמו אוטוביוגרפיה מזוייפת של אדולף היטלר.

בראיון שהעניק לשבועון הפולני „פוליטיקה" מדבר ניקלס פרנק גלויות על התמורה שחלה בו כאשר החל להבין במלואם את הפשעים שביצע אביו, „המושל הכללי של פולין". הנס פרנק נידון כידוע במשפטי נירנברג לתלייה וניקלס, שהיה אז כבן 15, התקומם נגד „העוול". אז עדיין היה גאה באביו, אותו זכר במשכנו המלכותי בארמון ואוול בקראקוב. כאספן יצירות אמנות (הנס פרנק שדד בפולין יצירות רבות, ביניהן גם תמונות של ליאונרדו דה וינצ'י), איש תרבותי והגון. לאחר המלחמה הוכנס ניקלס לבית ילדים המיועד לבנים של גדולי הרייך השלישי, שם זכה ליחס של בן אצילים, ועוד בשנת 1952 קיבל מכתב שהיה ממוען לניקלס פרנק, „הנסיך מפולין". מאחר שאביו (שכבר נתלה...) נחשב כמלך פולין, הרי הבן — גם אחרי המלחמה — מוכתר כ„נסיך". על פי עדותו, רק בהגיעו לגיל עשרים התחיל ניקלס להבין כי אביו היה פושע. למעשה הגיע למסקנה זו יחד עם אחיו הבכור, נורמן, שניהם התגוררו יחד במינכן, והתחילו באיסוף פרטי של עדויות על מעשיו של הנס פרנק. אז גם הגיע למסקנה שעליו לתת ביטוי לשנאתו את אביו ולבושתו על מעלליו.

אבל היתה לכך גם סיבה פוליטית. כבר בשנות השבעים — אומר ניקלס — התחיל לחוש כי כמו בראשית הנאציזם כן גם עתה, מתגלים בגרמניה סימנים של „שחצנות הכוח". הוא סבור כי בני דורו, במיוחד אלה התופסים היום עמדות מרכזיות בחיים הציבוריים, לא ניסו כלל לבוא חשבון עם הוריהם, לברר כיצד הם נהגו בימי הנאציזם ובאיזו מידה היו מעורבים בפשעיו. „יש לי תחושה שהרוב מתייחס לתקופת הנאציזם בסלחנות וברצון להתעלם מן המעשים, גם מן הסיבות שהולידו אותם".

ניקלס פרנק ניסה לשחזר את הביוגראפיה של אביו, כדי להבין כיצד הגיע לאותה דרגה של אחד מגדולי הפושעים הנאצים. אך לא הצליח כל כך למצוא את השורשים. „אבי" — הוא מספר — „לא השלים עם מפלת גרמניה במלחמת העולם הראשונה. הוא שייך לאותו מעמד ביניים, שלא יכול לשכוח את הקיסרות הגרמנית הגדולה. הנכון הוא, כי אבי היה מסוגל להבחין בין הטוב והרע, והוא יכול היה ללכת בדרך אחרת. קשה יותר, מה עוד שהוא וגם אמי לא היו קנאים לנאציזם. אך הוא בחר בדרך הנוחה, בעיקר מסיבות כלכליות. ביומנו כתב בעצמו, כי נקשר בתנועה הנאצית כדי לזכות במכונית מפוארת ובמשרה טובה".

עדות זו מעניינת, שכן יש בה כדי להבהיר כיצד נתגבשה הצמרת הנאצית סביב „הפיהרר" המטורף. חלקם היו באמת לאומנים, שראו בנאציזם תנועה אשר תחזיר לגרמניה את זוהרה ומעמדה בעולם; רבים אחרים היו קארייריסטים למיניהם, אשר חשו לאן נושבת הרוח ובקלות רבה הסתגלו לתורה הנאצית והפכו למבשריה — עד שהגיעו לצמרת. הנס פרנק היה אחד מהם.

לזכותו של ניקלס פרנק ייאמר, שהחליט ללכת בעקבות מעשיו של אביו. הוא לא הסתפק בספרים הרבים שנכתבו על „המושל הכללי" של פולין. הוא נסע לפולין והגיע לקראקוב, שאותה הכיר בילדותו כ„נסיך", בעת שראה את אביו בגדולתו. הפעם ביקש לדבר עם אנשים שיכלו להעיד על תקופת המלחמה, ובין השאר נתקל בצלם, אשר החיילים הגרמנים היו מוסרים לידיו סרטי צילום לפיתוח. הצלם הפולני השאיר אצלו העתקים מכל הצילומים הללו, ופרנק אכן מצא תמונות שגרמו לו לחלחלה. לא ייאמן — הוא אומר בראיון ל„פוליטיקה" — באיזו תדירות הצטלמו החיילים הללו על רקע של פולנים תלויים. אתה רואה שורה של אזרחים פולנים תלויים על עצים, או על עמודים סתם, כרקע לצילום, ולידם שורה של חיילים גרמנים מחייכים...

פרסומיו של ניקלס פרנק זכו לתגובות שליליות בציבור הגרמני. גם במשפחתו הסתייגו ממנו. אמנם האח הבוגר נורמן היה שותף לדעותיו, אבל אחיו השני הסתייג ממנו והאשים אותו ב„הכפשת שמו של אבינו", ואילו אחותו הטילה ספק בכך „שבמחנה אחד שרפו שישה מיליון איש". היא עסקה בחישובים והגיעה למסקנה, שבמקרה כזה „שריפת אדם אחד נמשכה 1.6 שניות, דבר שהוא בלתי־אפשרי". היא אינה בודדה בגרמניה בעירעורה על אמיתות הנתונים אודות קרבנות השואה, אומר ניקלס, שלאחר פרסום גילויו על אביו קיבל מכתבי איום לא מעטים.

מה מניע את בנו של פרנק לעסוק באופן אינטנסיבי ורצוף בעברו של אביו? מבחינה אישית הוא חי עדיין בטראומה של ההתוודעות עם פרצופו של מי שהיה אהוב עליו בילדותו. הוא אינו מוכן להשכיח זאת ואינו מסוגל שלא לחוש את אשמתו כבנו של תליין נאצי. אך יש גם היבט כללי. ניקלס פרנק חי עתה בתחושה, שרובו של העם בורח מעברו, מוחק את התקופה הזאת מן ההיסטוריה, ויש גם שאינם מוכנים לבקר אותה. ניקלס הופיע לפני כחצי שנה בשידור הטלוויזיה „שלושה בנים של הצמרת הנאצית". יחד איתו הופיע בנו של רודולף הס, היושב עדיין במחנה המאסר שפנדאו כנידון למאסר עולם, ובתו של בורמן, סגנו של ה„פיהרר". בנו של הס טען בשידור שאינו סבור כי אביו עשה דבר־מה שלילי, ואילו בתו של בורמן (שפניה לא הוצגו על המסך, רק ידיה, כנראה לא רצתה לחשוף את עצמה) טענה שהיא „מאושרת מן העובדה, שהיא נמנית עם ילדי המנהיגים הנאצים". היא אפילו הוסיפה, כי היתה מייחלת לעצמה לזכות ב„בעל שיהיה דומה לאביה". היא תקפה את ניקלס וטענה, כי „אלה החושפים את העבר ומבקרים אותו, ראויים שיוציאו אותם ממסגרת החברה שלנו". ניקלס, אשר נשאל באותו שידור האם הוא חש אחריות בעד פשעי גרמניה במלחמת העולם השניה, השיב בחיוב ואף הוסיף, כי „אילו נוצרה היום סיטואציה דומה, היו הגרמנים מבצעים פשעים דומים". אלא שתוספת זו הושמטה בעת ההקרנה של הראיון בטלוויזיה.

בנים אינם אחראים למעשי אבותיהם, ולכן בנו של פרנק יכול היה להסתתר באלמוניותו. אך האיש, אחד הבודדים מבני התליינים הנאצים, מתייסר מרוב בושה ושנאת האב. ואולי החליט לדבר כדי להעביר את המסר העיקרי, שרבים מן הגרמנים אינם מוכנים לסלוח לו עליו — מסר האומר, כי העם הגרמני מטשטש את עברו, לא כל־כך בגלל הבושה כמו מפני ששורשי הנאציזם טבועים עדיין עמוק במנטאליות הגרמנית.

שלך בידידות, מארק גפן

לביא או להפסיק

המצפון, הלב והאצבע

חברי ועדת חוץ ובטחון מנמקים את עמדותיהם בעד המשך הפרוייקט או הפסקתו

מאת יצחק שור

האם אתה בעד המשך ייצורו של מטוס הלביא או בעד הפסקת הפרוייקט? שאלה זאת הצגנו לארבעה מחברי ועדת החוץ והבטחון: אלעזר גרנות (מפ"ם), ד"ר אליהו בן־אלישר (ליכוד), אהוד אולמרט (ליכוד) ושמחה דיניץ (מערך).

אלעזר גרנות: במצפון נקי, אך בלב כבד אתמוך בוועדת החוץ והבטחון בהפסקת ייצורו של הלביא. אעשה זאת בלית ברירה, משום שאינני מאמין, כי ניתן להגדיל את תקציב הבטחון כדי להבטיח את המשך הייצור. צה"ל הציע חלופה ללביא: מטוס „אף 16 סי". הפסקת הייצור תאפשר הקצאת תקציבים שיתפנו לייצור אמצעי לחימה שלדעת צה"ל הם חיוניים לא פחות.

אף כי אני מצביע במצפון נקי, לבי כבד על הדיונים שנערכו בוועדת החוץ והבטחון וכן בוועדת הכספים לא היו ענייניים, אלא פוליטיים ולעתים גם גרפניים. תומכי הלביא הציגו נתונים, שלדעתי הם מופרזים אך יש להם מקום לדון בהם ולשקול אותם ברצינות. בוועדות הכנסת ובממשלה לא נדון המשך ייצורו של הלביא או הפסקתו מנקודת ראות של המשק הלאומי. דרך קבלת ההחלטה על הלביא היא לא רצינית, כשם שלא היתה רצינית ומעמיקה ההחלטה בעד ייצורו. אפשר היה לדחות את הכרעת הממשלה בשבועיים כדי להבטיח את הזמן הדרוש לעיון מחודש בנתוני התעשייה האווירית, אך בהצבעה בוועדת החוץ והבטחון אצביע נגד.

אלעזר גרנות תמה על החלטתה של ועידת „חרות", ללא דיון, לתמוך בהמשך ייצורו של הלביא. עצם הבאת הנושא לפורום מפלגתי נראה מופרך — מסיים חה"כ גרנות.

„בכל לבו ומוחו"

ד"ר אליהו בן־אלישר תומך בהמשך ייצורו של הלביא „בכל לבו ומוחו". העובדה שהמטכ"ל תמך בהפסקת ייצורו של הלביא איננה משכנעת אותו כלל ועיקר, מטעמים עקרוניים ותקציביים גם יחד: „אני שייך לדרג הפרלמנטרי ולא לדרג הצבאי. בכל הכבוד, לא הדרג הצבאי הוא שיקבע את עמדתי ביחס לנושא שאיננו רק צבאי ובטחוני, אלא גם לאומי. אחרי ככלות הכל, צה"ל עצמו איננו רק „פרוייקט".

„בדמיין לעצמנו שמחר יציע המטכ"ל לעבור את גבולה של מדינה שכנה, בנימוק שהנסיבות מחייבות זאת. האם הייתי תומך בהצעה? השיקול חייב להיות לאומי־כולל ולא צבאי ובטחוני בלבד. הקצינים אשר תולים את גאולת ישראל (צרכי צה"ל) בהפסקת ייצורו של הלביא לא תמיד היו חסידים כה נלהבים של חלופותיו. מגוזמים גם אלה הגורסים שהפסקת הייצור תגרום ל„חורבן". ההבדל התקציבי בין הסכמת שר הבטחון להמשך הייצור לבין התנגדותו כרוך בתוספת תקציבית של 200 מליון דולר — לדברי יצחק רבין. אני סבור שאפשר להתפשר על תוספת של 100 מיליון כדי להבטיח את המשך הייצור. ומכל מקום — אין להציג את הנושא בצבעי שחור־לבן מקוטבים".

„בתוקף הנסיבות והנתונים"

אהוד אולמרט: „בתוקף הנסיבות שנוצרו והנתונים שהוצגו בפני ועדות הכנסת אין מנוס מוויתור על המשך ייצורו של הלביא. המטכ"ל סבור, כי אי־אפשר יהיה גם לייצר את הלביא וגם לייצר חלופות חיוניות לצה"ל. אני חושש, שמא המשך ייצור הלביא יפגע באפשרות לייצר חלופות".

אהוד אולמרט דוחה את עמדת אלעזר גרנות, כי לא היה מקום להצבעה על הלביא בוועידת „חרות". לדעת אולמרט, אין פסול בנקיטת עמדה מצד מפלגה פוליטית כאשר מדובר בנושא בעל אופי לאומי. לשאלה נוספת מבהיר אהוד אולמרט, כי בוועידת „חרות" לא נערך דיון על הנושא, אלא הצבעה בלבד. סיעת הליכוד בוועדת החוץ והבטחון לא גיבשה עמדה אחידה ביחס ללביא.

לא על חשבון תקציב הבטחון

שמחה דיניץ שולל את המשך ייצורו של הלביא „על תנאי": בתנאים התקציביים אי־אפשר להמשיך, אבל יצביעו בעד שינוי בגובה תקציב המדינה, ויקצו לייצור הלביא כספים מיוחדים ולתמוך בהמשך הייצור. לא אוכל לתמוך בהמשך הייצור כאשר המקור הכספי להמשך יהיה תקציב הבטחון בגודלו הנוכחי. אני מבין את ההיבט הבטחוני והלאומי של המשך הייצור, אבל אין לעשות זאת על חשבון תקציב הבטחון. בתנאים התקציביים הנתונים יפגע משק הייצור בכושרו של צה"ל בתחומים אחרים. אם יגוייסו להמשך ייצור הלביא תקציבים שלא מתוך תקציב הבטחון — אתמוך בהמשך הייצור".

אלעזר גרנות במצפון נקי, בלב כבד

שמחה דיניץ נגד – על תנאי

אליהו בן־אלישר לא הצבא יקבע

אהוד אולמרט אין מנוס מוויתור

חשבונאות בדלתיים סגורות

שובו של „הלביא" אל שולחן הדיונים בכנסת ובממשלה השבוע, מנחית שוב משוואה לכאורה פשוטה: דימונה או „לביא". לצורך הבחירה ביניהם דרוש דו"ח פומבי על תהליך קבלת ההחלטות בפרוייקט דימונה, כפי שנהגו לגבי המטוס, אך בלי חשיפתם של סודות טכנולוגיים או מדעיים. יש להסיר את מעטה החושך הגדול

מאת יורם נמרוד

זה קורה לא רק באנגליה. זה קורה גם כאן ועכשיו. כדי לדעת מה קורה בישראל — יש לקרוא עתונות חוץ. התמורה המתחוללת בתפיסות האסטרטגיות בארה"ב נוגעת במישרין לבחירה הישראלית בין פיתוח טילים גרעיניים לבין המשך פיתוח הלביא. תמורה זו משתקפת בסמיכות שבין התפטרותם של שני ניצים מובהקים בממשל, קנת אדלמן וריצ'רד פרל, מעמדות מפתח בשיחות עם הסובייטים לבין הסכמה לסילוק טילים גרעיניים מאירופה ואסיה. ישראל יכולה לבחור בין תפיסות יריבות, או לא ליהנות משני העולמות.

המחלוקת על מטוס הלביא מפלגת זה שנים אחדות את הממסד בישראל. אין זו מחלוקת בין ימין לבין שמאל או בין נצים לבין יונים. בממשלה, במשרד הביטחון ובמטכ"ל מצויים אישים, שמעמדם ומקצועיותם היא מעל לספק ובכל זאת אין הם מגיעים בנקל לעמדה מוסכמת. (יש כן הסתם גם אחרים. אך אין הם מעניינים כאן, אלא מצד אחר בלבד: התפלגותם בינם לבין עצמם אינה שונה). והנה, גם לאחר שנפרס תהליך קבלת ההחלטות בחשיפה, שלא היתה כמותה בישראל — אין העין מסוגלת להבחין בנימוקים רציניים של מחייבי הלביא, לאחר שמנכים מדבריהם טיעוני סרק כדבר גאווה לאומית, עצמאות אסטרטגית או תרומה לכלכלה. מרכיב היבוא ההכרחי בתעשיית המטוסים הישראלית מבטל סוג זה של טיעונים.

יתכן מאוד, שלמחייבי הלביא, או חלקם, יש קושי הנובע ממגבלות הדיון הפומבי בחלופות אסטרטגיות, במשוואת היתרונות והחסרונות של אופציות שונות, אי־אפשר להתעלם ממרכיבי ביטחון, שעלותם אינה נופלת מזו של הלביא, ואולי אף עולה עליהם.

מטיעונים של חסידים ומתנגדים

נשמע לעתים, כי אם יצומצמו התקציבים לפיתוח הגרעיני יתפנו משאבים הדרושים לפיתוח הלביא. מתנגדי הלביא שאינם חולקים על כושרה של התעשייה האווירית להציע מטוס העונה על צורכי חיל־האוויר בזמן נאות עשויים לקבל הגיון זה אם לא נקטוהו מלכתחילה.

כדי להגיע להכרעה שקולה ומוגנת בנושא הלביא יש לפרוס, איפוא, לעין הציבור ונבחריו את תהליך קבלת ההחלטות לגבי הפרוייקט הגרעיני בכללותו. פריסה כזו אינה מחייבת חשיפת סודות טכנולוגיים או מבצעיים, כפי שהובהר בתהליכי החשיפה של הלביא. רק כך ניתן יהיה להעריך את היחס בין תשומת המשאבים לבין התוספת השולית לביטחון.

פער בלתי סביר

אם רגזו מוסדות ארץ, משנודע ברבים על חוסר האיזון בין גודל ההשקעה בלביא לבין סדרים בתוקפים של קבלת ההחלטות בענייננו — הרי מידת קל וחומר יאה לפרשות אחרות.

עד היכן דברים מגיעים? כלכלן שחקר בסוף שנות ה־50 יחסי תשומה ותפוקה בענף הבנייה בישראל, גילה להפתעתו, פער בלתי סביר בין תפוקת המלט לתשומתו. במחלקת המחקר של בנק ישראל הסביר לו פרופ' ברונו את הפער כהצטברות מלאי. הסבר זה נראה, כיוון שהמלט אינו מצרך הניתן לאגירה. רק כאשר חשפו האמריקנים את פרוייקט דימונה, (בדצמבר 1960) הבין אותו כלכלן היכן נעלם המלט החסר. הוא הסיק מסקנות נוגעות לגבי אמינות החשבונאות הלאומית, אם פרוייקט בסדר גודל הניכר בלוחות תשומה־תפוקה אינו נידון במסגרת התקציב.

לא יתכן מינהל תקין ללא חשבונאות מסודרת ופיקוח נאות על מסגרת תקציבית. ציבור המורגל בסודיות המתחייבת מצרכי ביטחון יאמין אולי שאפשר להפריד בין הדרישות למינהל תקין ומבוקר לבין הדרישה לפומביות. טיעון זה ראוי לבירור בפני עצמו אך לא בכך מדובר כאן. בשנת 1968 גרם קונפליקט זה להשעיית מסירתם של מטוסי הפנטום לחיל־האוויר הישראלי. השעייה זו הוזכרה עתה כאחד הנימוקים לייצור הלביא. מי, איפוא, קיבל החלטות וכיצד? ועוד קושיה מתבקשת מכך: מה אמינות האספקה של הלביא ומנועיו — בטרם נענה המחלוקת רבת־השנים בעניין דימונה?

אין הלביא יכול לעלות על קווי הייצור השוטף, מבלי שיובטח חלקו ביצוא, ואין אפשרות לייצאו מבלי שיוסכם הדבר עם ארצות־הברית.

דיין, האסטרטגיה

שני היבטים אלה של הפרוייקט כבר נידונו בהרחבה בבירור הציבורי, והמסקנה משמשת כאן בסיס לדיון מהיבט נוסף. על־פי טיבו וייחודו של הלביא יש רק יעד אחד לייצואו: ארצות־הברית ובעלות בריתה בנאט"ו. אין זה תכנון לעופריים. הלביא אמור לתת תשובה לאתגר שמציבים טילי אוויר־קרקע נגד סיוע אוויר לכוחות מסתערים. זה היה הלקח העיקרי משיתוק הסיוע במלחמת יום הכיפורים. לקח זה נלמד גם בנאט"ו, ונשקל כרעיון נוכח הכוונה לצמצם את ההסתמכות על אסטרטגיה גרעינית בזירת הקרב העתידית. דווקא כעת, כאשר ההידברות בין ארה"ב לבריה"מ על צימצום הטילים הגרעיניים באירופה צוברת תנופה, עולה חשיבותה של האסטרטגיה לבלימת איום בנשק קונבנציונאלי — בו יש לכוחות ברית וארשה עדיפות בזירה האירופית.

במציאות, כל אלטרנטיבה לנשק גרעיני שהוצעה בנאט"ו, מימי הנשיא קנדי ושר ההגנה שלו, רוברט מקנמארה, חייבה הגדלה ושינוי סדר הכוחות הקונבנציונאליים. האסטרטגים של מדיניות הדטאנט חייבים היו תשובה במישור הצבאי ליריביהם מכית, גם אם צפו שמדיניותם הכוללת תמנע מלכתחילה נסיבות, שיצריכו הפעלה של הכוחות הקונבנציונאליים החדשים.

נוכח ההתקדמות במשא־ומתן לצימצום הנשק הגרעיני באירופה, מעלה העיתונות המקצועית בארה"ב את שאלת הסיוע האווירי לכוחות קרקע נוכח השיכלול המתמיד של טילי קרקע־אוויר של בריה"מ — ומצביעה על פתרונות נוסח הלביא. על כן נשקלת, לפחות בעיתונות זו, האפשרות להסתייע בפיתוח הישראלי. לפיתוח הישראלי יתרון יחסי משני היבטים, העשויים להיות מכריעים: הפרוייקט נמצא בשלב מתקדם לעומת כל פיתוח אמריקני; למפתחים ולמשכללים יש ניסיון מצטבר מזירת קרב אמיתית. לפי הערכה המקובלת בארה"ב כבישראל, עולה כושר ההבקעה של הלביא בכ־15 אחוז על כל פיתוח קיים להבקעת מערכי טילים אנטי אוויריים.

יתגלה כטפל

שילוב הלביא במערכות נאט"ו עלול לקום או ליפול נוכח התנגדות ואילוצים במישורים שונים. הקושי המוצג עתה בעיקר — התנגדות תעשיית המטוסים האמריקנית, התובעת לעצמה את פלח השוק הישראלי, הממומן על־ידי משלם המיסים האמריקני. עשוי להתגלות כטפל. ממילא, הלביא עצמו משולב בתעשייה האמריקנית. נטייתה נגדו או בעדו תוכרע בין פירמות המתחרות זו בזו.

ליריבות פנימית זו אין השפעה רבה על היריבות בין אסטרטגיות סותרות בארה"ב עצמה. מול האסטרטגיה של צמצום החימוש הגרעיני, הנסמכת בעיקר על הסטייט דפרטמנט והקונגרס, בהנהגת הסנטור טד קנדי, ניצבת אסטרטגיה המכונה „מלחמת הכוכבים" (SDI) — המזוהה עם הנשיא, ויוזמיה חותרים להכשיל מאמצים רבי שנים של מימשלים דמוקרטים ורפובליקנים כאחד, לשים קץ למרוץ החימוש הגרעיני, ולתפוצתו של נשק גרעיני.

ישראל נמצאת בדילמה קשה. היא יכולה להשתלב רק באחת משתי אסטרטגיות אלה, ולשלם על הניתוק מהאחרת (למשל, ניתוק מהקרנות לפיתוח „מלחמת הכוכבים"). אולם אין היא רשאית להינתק משתיהן גם יחד. הטעם הוא פשוט. נסיבות קיומה, לפחות בעשור הקרוב, כופות עליה התמודדות בתחום פיתוח מערכות הנשק עם האתגרים שמציבה המעצמה המזרימה נשק לצד הערבי. כלומר, ישראל נדרשת להתמודדות טכנולוגית עם מעצמה גדולה ומשאביה, ולא עם עוצמתם של יריביה הישירים. השתלבות היא, איפוא, גם כורח וגם מציאות. אמנם, האפשרות לבחור בין האסטרטגיות היריבות נתונה, אלא שלאחת מהשתיים יש מראית עין של אי־תלות, והבדל זה מנוצל לצורכי פולמוס.

פרישה מדבקותה המסורתית של ישראל בהתנגדות לצמצום ובקרה של נשק גרעיני — אפשרית רק על יסוד תיאום אסטרטגי כולל עם האסכולה המדינית, המוצאת עניין בפיתוח הישראלי לזירת הקרב הלא־גרעיני. אסטרטגיה כוללת מחייבת דרגה זו או אחרת של שילוב, הקרוי „נאטואיזציה". שילוב לזה, כאשר מוסכם, שגם מדינות אחרות בזירה שותפות לו, עשוי להפיג ואף לבטל את זיהוי הצדדים בסכסוך ישראלי־ערבי עם הצדדים בסכסוך בין־גושי (וגם יעד זה עצמו שנוי במחלוקת פנימית בישראל). מבחינת ישראל, השתלבות כלשהי באסטרטגית ההידברות של נאט"ו אין פרושה רק תקציב, אלא גם דרך להידברות מקבילה בזירתה היא. על־פי טיבו, שילוב כזה חייב לא רק להעשות, אלא גם להראות בהסכמים והסדרים בין־לאומיים.

לא כך הדבר לגבי המשך המדיניות הנוכחית. אלה המנצלים את התנגדותה למשטר גרעיני מרסן, כדי להכשיל מדיניות בלתי רצוייה מבחינתם — נוח להם בהסתייגות ממנה. שר ההגנה הנוכחי אינו דוגמה יחידה ליחס זה. לכל היותר, הם יסכימו לאיחסון ציוד רפואי בישראל כנושא למזכרים אסטרטגיים, או הקמת משדרי „קול אמריקה" בנגב, כתרומה ישראלית למדיניות המלחמה הקרה. אלה אינן תשובות לבעיותיה האקוטיות של ישראל.

אם החלטות חיוניות לביטחון ישראל, ואין להן תחליף, כפי שטענו בפומבי רק שני שרי ביטחון של ישראל, דוד בן־גוריון ומשה דיין. הרי אין מנוס מקיצוץ דראסטי בחימוש

המשך בעמוד 8

אדמה אדמה

החקלאי הארגנטיני מרטין אוריה היה בעבר עובר את שדותיו (1.700 דונאם) ברכיבה; כיום הוא עושה זאת בסירת-מנוע שכן 80 אחוזים מאדמתו מוצפים מים. מאז 1985 הסבו שטפונות שטח בגודל של דנמארק, כ-370 קמ"ר ממערבה של בואנוס איירס — שטח שבעבר היה משובץ שדות — לאגם, ואת העיר המרכזית באיזור — פהואכו — למעשה לאי, המחובר אל ה"יבשת" בכביש דו-מסלולי אחד בלבד, שאף הוא מוצף לעתים קרובות.

הפקידים אומרים, שאין בידם להעריך את הנזקים הכלכליים שנגרמו על-ידי השטפונות

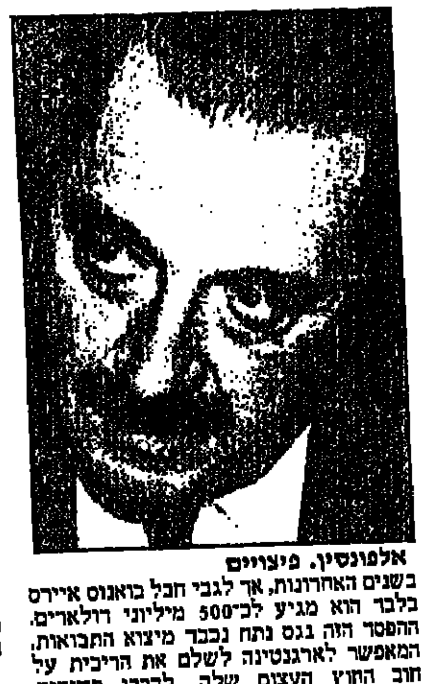

אלפונסין. פיצויים

בשנים האחרונות, אך לגבי חבל בואנוס איירס בלבד הוא מגיע לכ-500 מיליוני דולארים. ההפסד הזה בגם נתח נכבד מיצוא התבואות, המאפשר לארגנטינה לשלם את הריבית על חוב החוץ העצום שלה. לדברי פקידים, 50,000 קמ"ר אדמה מכוסים כיום מים או נהפכו לביצות חסרות תועלת.

"באופן הקשה ביותר נפגעו החקלאים הקטנים", אומר אוריה: "הם נאלצו למכור את כל הבהמות שלהם ולעזוב. בשבילם אין חזרה". אוריה עוסק בחקלאות כל ימי חייו. את אדמתו קנה לפני 4 שנים, ואולם "כיום אפילו אין לה מחיר, כי איש לא יקנה אותה".

לאיזור בעיות של עודף מים מאז ראשית שנות ה-70 כאשר השתנו תנאי מזג האוויר באיזור וגשמים כבדים החלו לפוקדו; לפני שנתיים ירדה כמות כפולה מן הממוצע בעבר והנהר הקרוב, ריו קווינטו, עלה על גדותיו. כ-60,000 איש היו אנוסים לברוח, ומאז לא ירדו המים, שבמקומות מסויימים מגיעים לעומק של 15 מ' במידה משמעותית.

מן האוויר ניתן לראות רק צמרות עצים, גגות של בתים, טחנות רוח ואיים — שהיו בעבר גבעות — אשר בהם גווע אט אט מרעב הבקר שנמלט אליהם.

הנשיא אלפונסין הבטיח עבודות ציבוריות לשם ניקוז המים, אך לדברי התושבים מעכבת הביורוקרטיה של ממשלת החבל את ביצוען. הפקידים בלה פלאטה, המנהלים איזור אשר בו מצוי שליש מאוכלוסית ארגנטינה והמהווה את לבה הכלכלי של המדינה, התחילו בחפירת תעלה שתנקז כ-20 מ"ק מים בשנייה מפהואכו ומן העיירות הסמוכות. אך לדברי החקלאים התעלה צרה מדי, ויעברו 15 שנים עד שהאיזור יתרוקן מן המים. הם דורשים הרחבה והעמקה של התעלה, שיאפשרו ניקוז של 100 מ"ק בשנייה וייבוש האדמות תוך שנתיים. החקלאים והשלטונות כאחד ערים לעובדה שיעברו עוד 5 שנים נוספות עד שאפשר יהיה לעבד את האדמה.

בעיר פהואכו (40,000 תושבים) נוצר עקב ההצפה שפל כלכלי, האבטלה מגיעה ל-40 אחוזים ו-10 אחוזים מן התושבים עזבו. התושבים שנותרו מזועזעים כאשר הם חושבים על האפשרות שהמים יפרצו את סכר שקי החול, שהוקמו, ויציפו את מרכז העיר.

● ● ●

תוך 30 שנה כבשו ההולנדים מן הים שטח קרקע בגודל של לונדון ופרוריה והפכוהו לחבל שאוכלוסייתו מגיעה ל-180,000 נפש.

אך האוכלוסיה גדולה יותר ממקורות התעסוקה, ופלבולנד — החבל שנכבש מן הים — מחפש מפעלים חדשים שיעזרו לכלכלתו. במקום שם סערו בעבר גלי הים הצפוני, מתלוננים כיום בני-אדם על אבטלה, לכלוך קירות והיעדר בידור.

ביצוע התוכנית בדבר ייבוש ה"איסלמר" — המיפרץ הגדול שהגיע עד למרכז הולנד — החל בשנות השלושים ונמשך למעלה מ-30 שנה, והוא הוסיף לארץ הזאת שטח של 2,120,000 דונאם. השטח האחרון יובש ב-1957, ולאחר תקופה של בניה באו ב-1967 וב-1976 התושבים הראשונים אל הערים החדשות לליסטאד ואלמר.

יצירת פלבולנד היתה התוכנית היומרנית באותו מסורת ההולנדית עתיקת-היומין של כיבוש קרקע מן הים, והיא עלולה להיות האחרונה. אשתקד השעתה הממשלה תוכניות לייבש חלק נוסף של האיסלמר בגלל קיצוצים בתקציב וגם מחמת מחאות מצד שומרי הסביבה על שהתוכניות הללו פוגעות בחיי הבר.

בחודש ינואר זכה האיזור כולו למעמד של חבל ובחודש מאי חגגו תושבי העיר החדשה ביותר, אלמר, את הגיעה של הרכבת הראשונה כחוליה חשובה בחיבור האדמה החדשה אל זו הישנה. החיבור הזה יימשך מאוחר יותר עד לליסטאד ולעיר "הישנה" גרונינכן. בלליסטאד מאמינים שהרכבת תמשוך לאיזור עסקים למיניהם.

לליסטאד ואלמר הן ערים בנויות בטון בסביבה חקלאית חד-גונית חצויה תעלות מים. את המונוטוניות מפסיקים רק שדות הלפתית הצהובים-בהירים, גידול הממלא תפקיד חלוצי מאחר שהוא יונק את מי התהום, וקולות הציפורים באוסטוארדרספלאסן, שמורת הציפורים הגדולה ביותר באירופה.

בלליסטאד כ-20 אחוז מ-60,000 התושבים מובטלים, לעומת שיעור אבטלה ארצי של 14.2 אחוזים. כ-38 אחוזים מן האוכלוסיה העובדת יוצאים לעבודה אל מחוצה לעיר, רבים מהם לאמסטרדאם, השוכנת במרחק של 60 ק"מ דרומה-מערבה. אך המצב אולי ישתנה לטובה לא רק בגלל מסילת הברזל החדשה, אלא גם בשל הנחות במסים והסובסידיות שיינתנו עד 1991 על-ידי השלטונות המקומיים והמרכזיים לבעלי עסקים מחו"ל ומהולנד, שיבואו לפלבולנד, ישקיעו בה בעסקים שיעסיקו לפחות 10 עובדים, וירכשו נכסי דלא ניידי.

● ● ●

מאחורי חומות החצרות בכפר שיפטון-און-צ'רוול כאוקספורדשר אינם מצויים טראקטורים ומכונות חקלאיות אלא בריכות שחיה של עירוניים עשירים.

מעבר לנהר צ'רוול הגבעות עודן מכוסות לפתית צהובה וצאן עודן רועות בשדות שלווים, אך כמו ברוב העולם התעשייתי משתנים גם כאן פני האזורים הכפריים. במדינות מפותחות רבות שוב נראים אורות במגורי עובדים חקלאיים שהיו נטושים, ואילו החקלאים הנותרים נשאלים אם באדמתם ניתן לעשות שימוש אחר מייצור הררי מזון שאין להם דורש.

הם מתבקשים להתחלק בקרקע עם עירוניים. לדברי פרופ' נייג'ל רוס, מומחה למדעי הסביבה באונ' ברדפורד, מתחוללת כיום מין מהפכה נגד-עירונית. באוקספורדשר וביתר חלקי אנגליה הכפרית ניתן כיום לראות שכבת בני-אדם חדשה שמתגוררת בכפר ונוסעת לעבודה העירה או לחלופין — נטשה את המשרדים ועובדת בכפר בטכנולוגיה חדשה (מחשבים).

סימנים לתהליך זה ניתן לראות גם באיזור דורדון בדרום-מערב צרפת, מקום-שם קונים הולנדים, מערב-גרמנים ובריטים בתים ישנים במשקים חקלאיים כדי להופכם לבתי-קיט או מעונות פרישה.

חוג "כוכב יאיר":

לא נהיה בני-ערובה בידי מיכאל איתן

אחד מתושבי כוכב יאיר מסר, כי חה"כ מיכאל איתן מהליכוד, יו"ר המזכירות של האגודה "פיתוח כוכב יאיר" שמשרדיה שוכנים בבית ז'בוטינסקי בתל-אביב, אסר על מנויים להיכנס לבריכת השחייה בכוכב יאיר השייכת לאגודה. בעלי כרטיס מנוי לבריכה שילמו את דמי המנוי אך הם חייבים כספים לאגודה, כספים שלדברי חברי חוג "כוכב יאיר גם שלנו" אינם חוקיים ואסור לאגודה לגבות אותם. לכן איתן אסר עליהם להשתמש בשירותי הבריכה.

בשיחה עם אחת מעובדות המועצה המקומית היא סירבה לאשר או להכחיש את האיסור שהטיל איתן. יו"ר המועצה המקומית, אלי רייך, שהזמין כותב שורות אלה לביקור בכוכב יאיר כדי להראות לו את היישוב הנפלא, השיב בעניין איסור הכניסה לבריכה כי אינו עוסק בנושאים שאינם שייכים למועצה. לדבריו, הוא מנוי, ודמי המנוי לבריכה יקרים מאד. בתשובה לשאלה, האם אין חובתו להגן על התושבים בימים חמים אלה אמר, כי הבריכה שייכת לאגודה, האגודה לחוד והמועצה לחוד. הוא הכחיש עובדה שנמסרה לי, כי המועצה גובה כספים עבור האגודה.

חברי חוג "כוכב יאיר גם שלנו" פרסמו באחרונה מכתב גלוי לחה"כ איתן, בו הם קובעים חד-משמעית כי אינם מוכנים שיחזיקו בהם כבני-ערובה. זאת תגובתם על מכתב של מיכאל איתן, בו הוא דורש מחברי האגודה תוספת של 1,200 דולר להשלמת פיתוח החצרות סביב הבתים ועמדות חנייה. אנשי החוג טוענים, כי "1200 דולר אלה אינם חוקיים" שכן על פי החוזה שנחתם בין החברים לאגודה, פיתוח תשתית צמוד לדולר בלבד. שיעור ההשתתפות לכל החבר בפיתוח כל מטר מרובע נקבע לכ-20 דולר. סטייה של 5 אחוזים, כלומר הגדלת הסכום מ-20 ל-21 דולר, מותרת על-פי החוזה רק ל"הבטחת השלמת העבודות ביישוב במועדם ובשלמותם". כך נכתב, לדבריהם, בחוזה עליו חתמו חברי האגודה, אלא שהעבודות טרם הושלמו עד היום הזה ולכן אסור לדרוש כל תוספת.

חברי החוג מזכירים, כי בישיבת הנהלת האגודה ב-25.5.86 הוחלט לגבות סכום של 2,500 דולר לפיתוח החצרות. הם מדגישים, כי הסכום נראה מופרז לחברי מזכירות האגודה, ולכן הוחלט שבכל מקרה יוחזרו כספים לחברים. הם מוסיפים, כי במכתב תשובה שכתב איתן על דו"ח ועדת הביקורת באותו חודש מאי 1986, הוא קבע, כיו"ר מזכירות האגודה, שפיתוח החצרות יעמוד על סכום של 2,500 דולר, בלי שום תוספת. חברי החוג שואלים, האם ממאי 86 ועד חודש מארס 87, כאשר איתן הודיע על הגדלת תשלומים לפיתוח חצרות, היתה סטייה כל-כך גדולה?

חברה המסחרית אינה עונה

חברי החוג מעמידים לפני חה"כ איתן שורה של שאלות בנושאים כספיים, הקשורות בחברה המסחרית שהקימה האגודה. חברי החוג מצטטים מדו"ח ועדת הביקורת על פעולות האגודה, שפורסם בפברואר 1987, ובו נאמר כי החברה המסחרית הוקמה במטרה לרכז רכישות עבור החברים ולערוך התקשרויות מטעם האגודה עם קבלנים, ספקים ונותני שירותים, על בסיס הרעיון כי הדבר יביא לחיסכון בהוצאות לפרט ולאגודה.

בדו"ח ועדת הביקורת מודגש, כי החברה לא הגישה דיווחים כתובים לוועד האגודה ולהנהלתה. ניתן היה לצפות, שהדיווחים יוגשו הן לוועד והן להנהלה לעיון ולהתייחסות, דיווחים תקופתיים, לפחות אחת לרבעון בנושאי כספים, ביצוע מול תכנון ותכניות עבודה. ועד ההנהלה לא דן בעקרונות שלפיהם היא פועלת כחברה המסחרית. לא הנחה אותה ולא פיקח עליה.

ועדת הביקורת ביקשה מספר פעמים נתונים מפורטים ומסודרים, אינפורמטיביים ומספריים לגבי פעולות החברה. אולם החברה לא המציאה מסמך שיאפשר לאמור את הגשמת תכליות החברה ואת היעילות הכספית, אם היתה כזאת.

זה מספר חודשים לא נתקבלו בוועדת הביקורת פרוטוקולים של דירקטוריון החברה. נמסר לוועדה, שכמעט שלא נערכו ישיבות של גוף זה כל מהלך אותה תקופה.

ועדת הביקורת מרגישה, כי "מציאות החודשים האחרונים אינה מתיישבת עם הצהרת כוונות זו. כאשר חברים רבים נאלצו להתרוצץ בין ספקים ואף להביא בעצמם מוצרים מכל מיני גורמים." ועדת הביקורת מזכירה, כי במסמך שפירסמה החברה המסחרית בתחילת 1985 נאמר, כי פעילותה נושאת רווח ניכר לחברי האגודה, וכי הכנסותיה לסוף 1985 יגיעו לסדרי גודל של עשרות אלפי דולרים. בדו"ח ועדת הביקורת מודגש, כי בהזדמנויות שונות מסרו מנהלי החברה המסחרית שפעילותה הביאו רווחים גדולים לפרט ולאגודה. "אולם עד כה", קובע דו"ח ועדת הביקורת, "וזאת למרות פניות ותזכורות, לא הוצגו כל נתונים המאשרים קביעה זו, לא במישור הפרט חבר האגודה ולא במישור האגודה".

אי לכך קובע הדו"ח, כי למרות שהחברה היתה אמורה לבצע פעולותיה במחירי עלות, התברר שהיא גבתה מהחברים סכומים הגבוהים ממחירי העלות. מדיניות זו של החברה לא הוצגה ולא נדונה, ומכל מקום לא אושרה.

לאן נעלמו הכספים

על סמך דו"ח ועדת הביקורת שואלים חברי החוג במכתבם הגלוי לחה"כ איתן לאן נעלמו הכספים שהרוויחה החברה המסחרית, ולהיכן נעלמו ה"תקציב" שהכין ופרסם איתן (10 אלף דולרים שנכנסו מאנשים שהצטרפו לשלב א' ושילמו כל אחד 1.1 אלף דולר למבני ציבור, במקום 1000 דולר); איפה הסכומים הנאמדים בכ-300 אלף דולר שנכנסו לקופת האגודה על-ידי מאה חברים שפרשו ממנה, ושילמו 3000 דולר דמי פרישה כפי שנחתם בחוזים, וכן סכום של 50 אלף דולר שנכנס לקופה על-ידי מאה שהצטרפו במקום הפורשים.

חברי החוג שואלים, כיצד מסביר איתן את מה שהם מכנים "סטייה" בהוצאה למבני ציבור. בחודש מארס 1984 נמסר איתן על הוצאה מתוכננת של 10 מיליון דולר, ואילו בחודש מאי האחרון פירסם יו"ר מזכירות האגודה חה"כ איתן כי ההוצאה למבני ציבור היתה 14.25 מיליון דולר. כיצד קרתה הסטייה המשונה הזאת. ואיך מסביר חה"כ המכובד לחברי האגודה את העובדה המוזרה לדבריהם, שהם נדרשים לשלם מחירי הצמדה עבור הבתים, חנויות ושאר תשלומי פיתוח שקיבלו אותם באיחור רב — שהרי הוא, איתן, פירסם בגאווה רבה כי ההצמדה נפסקת כרגע שהקבלן מפגר בביצוע העבודה לפי התכנית שאושרה ונמסרה לכל חבר באגודה.

"האם הכסף נמסר לקבלנים", שואלים חברי החוג. "או אולי נשאר בידי האגודה?"

בתוספת מיוחדת שמצורפת למכתב הגלוי לאיתן והמיועדת לחברי האגודה הם מעלים תהיות ומוזרויות. שכן לפי חשבונם שילמו חברי האגודה יותר מפעם אחת עבור שירותים ומוצרים. הם מביאים לידיעת חברי האגודה מספר תשלומים כמו:

1. תשלום ראשון לקבלנים (10 אחוז מהמחיר הדולרי של הבית)

בעוד שהקבלנים קיבלו את הכסף לפי מדד ינואר 84, הרי בהתחשבנות קיבלו החברים את מדד פברואר 84 — ההפסד לכל משפחה בין 1,000 ל-1,100 דולר.

2. חיבור חשמל — חלק אינטגרלי וכלול בחוזה. שלום בנפרד, יבדוק כל אחד [illegible] חייבו אותו עבור חיבור חשמל.

3. החזר בגין מטבח מתקפלן — [illegible] החזר של 200 ל-170 דולר למטר; [illegible] בהפחתת 250 דולר תיאום לקבלן, [illegible] ב-1000 דולר.

4. צו הקפאת המחירים [illegible] — האגודה התעלמה מהצו והמשיכה [illegible] לקבלנים. הנזק לכל משפחה — בין [illegible] לאלפי דולרים (תלוי במה שילמה [illegible] תקופה).

5. הצמדה על מחירי בתים [illegible] בתקופת איחור במסירה — הנזק [illegible] מאות לאלפי דולרים למשפחה.

6. חצרות משק חנויות — [illegible] מופקעים.

תגובת יו"ר מזכירות האגודה "פיתוח [illegible] יאיר" ח"כ מיכאל איתן איחרה לבוא. [illegible] ועדת הביקורת שהופנה לחברי [illegible] התפרסם בפברואר 1987. תשובת איתן [illegible] את התאריך יוני 1987 ואת הכותרת: [illegible] המזכירות לדו"ח ועדת הביקורת", [illegible] שלו עצמו. לא "בשם המזכירות". לא [illegible] נוספת של אף אחד. רק הוא — מיכאל [illegible] לדברי אחד מחברי החוג, שמסר לי את [illegible] "זהו אורחו ומנהגו של מיקי איתן. את [illegible] הוא עושה לבד. התגובות עצמן ערוכות [illegible] אריתמטי — סעיפים, תת-סעיפים [illegible] משנה.

איתן משיב ומתחשבן

התשובה רצופה בהתחשבנות [illegible] איתן עם ועדת הביקורת ועם המבקר [illegible] שנבחר על דעת כל מוסדות האגודה [illegible] הכללית שלה. איתן טוען, כי [illegible] הביקורת אין מושג בביקורת ספרי [illegible] ובמערכת הכספית ועקרונותיה. [illegible] כאלה, כל תגובותיו של מיכאל איתן [illegible] ועדת הביקורת נאמרות בטון אבהי [illegible] הוא מסכים לומר שאכן לא נמסר מסמך [illegible] המסכם את ההוצאות הכספיות של [illegible] כפי שדרשה הביקורת. אולם לפי [illegible] המזכירות הוצגו נתונים על ההוצאות [illegible] האגודה.

אשר למכתב הגלוי האחרון של חברי [illegible] איתן אמר כי יגיב עליו בימים הקרובים. [illegible] לי עניין לשוחח עם כתב "על המשמר" [illegible] לי.

חיים מרגלית

כספים להבראת "רום כרמל"

משרד התעשייה והמסחר מוכן להעמיד כספים מקרנות הסיוע לשם הבראתו של מפעל "רום כרמל" בטירת הכרמל — בתנאי שהנהלת המפעל תגבש תוכנית הבראה כוללת.

דובר התמ"ס מסר אתמול, כי בעקבות הודעת הנהלת המפעל על כוונתה לסגרו ערכו כלכלני המשרד בדיקה, ובסופה הודיעו כי ניתן להקצות למפעל כספים מתוך קרן הסיוע להבראתו. ראשי התמ"ס הודיעו, כי הסיוע מותנה בהכנת תוכנית הבראה למפעל שבה תתחייב הנהלתו להזרים כספים מאמצעיה העצמיים.

"רום כרמל" מעסיק כיום 120 עובדים.

א.נ.

השד לא נורא כל"כך

הנתונים על היבוא והיצוא תמיד נותנים מקום לפרשנויות מסימות יותר מדי, אם כי הכלכלנים צריכים לדעת שצמיחה וגידול היצוא כרוכים גם בגידול היבוא. לכן יש לבדוק את גידול היבוא ללא שני מרכיבים אלה.

במחצית הראשונה של השנה עלה היבוא נטו בכמיליארד דולר, אולם אם ננתח את הנתונים, מתקבלת התמונה הבאה:

	ינואר עד יוני 1987	ינואר עד יוני 1986	העלייה (במיליוני דולר)
יבוא נטו – סה"כ	5,472	4,457	1,015
מזה: מוצרי צריכה	633	437	196
תשומות לייצור	3,919	3,375	544
נכסי השקעה	1,022	736	286
יצוא נטו, סה"כ	3,879	3,351	528
מזה: יצוא חקלאי	426	386	40
יהלומים	990	816	174
תעשייתי אחר	2,428	2,130	298

עליית יצוא היהלומים צריכה להגדיל את היבוא בכ-140 מיליון דולר (כי הערך המוסף נמוך), ועליית היצוא התעשייתי והחקלאי תגדיל את היבוא בעוד 170 מיליון דולר. כלומר, הגידול ביבוא מנוכה יבוא לשם יצוא הוא כ-700 מיליון דולר. מסכום זה יש לנכות גם את יבוא נכסי השקעה, כי הם משמשים את הצמיחה. לאחר ניכוי יבוא הציוד נשאר גידול יבוא אחר של 420 מיליון דולר. גם בכך קיים מרכיב נוסף, כי יבוא נכסי השקעה מהווה רק כ-60 אחוז מההשקעה הכוללת, כ-40% מההשקעה הם ממקור פנימי. כלומר, יש לזקוף עוד כ-100 מיליון דולר מרכיב יבוא בהוצאה מקומית של ההשקעות. מכאן, שגידול היבוא למטרות פנים (צריכה וגידול מלאי) הוא כ-320 מיליון דולר בלבד. סכום זה הוא הבעייתי, כאשר בודקים את היבוא מנוכה השקעות ויבוא לשם יצוא.

מתוך 320 מיליון דולר, 200 מיליון דולר הוא הגידול ביבוא הישיר של מוצרי צריכה ו-120 מיליון דולר מהווים הגידול במלאים או יבוא תשומות יצור לצריכה מקומית. הבעייה שיש לתת עליה את הדעת היא למה הצמיחה, שחמיד כרוכה גם בהגדלת הצריכה המקומית, מתבטאת בעיקר בגידול היבוא ולא מגדילה את התוצר המקומי בשיעור גבוה יותר.

הסיבה בחלקה הגדול היא מיבנית. המשק הישראלי אינו מייצר מוצרי צריכה בני-קיימא, כגון מכוניות, טלוויזיות, מקלטי וידאו וכיו"ב, רק בחלקה האחר מבטא גידול ביבוא את חוסר היכולת של התעשייה המקומית להתמודד עם היבוא בשוק המקומי ולהתחרות בו. יש לאתר נקודות תורפה אלה במשק הישראלי, וכאן יש מקום לבדוק שינוי בסטרוקטורות של הייצור. יתכן שאם "סולתם", במקום לייצר פגזי מרגמה היה מייצר סירים או מוצרי צריכה אחרים, הבעיה לא היתה קיימת. אולם יש לזכור כי מדובר כאן רק ב-100 — 200 מיליון דולר מתוך גידול יבוא של כמיליארד דולר. גם 100-200 מיליון דולר אלה בגידול היבוא מוסברים בעיקר ע"י עליית מחירי כלל היבוא שב-3 אחוזים.

צ.ט.

חשבונאות

המשך מעמוד 7

ובפיתוח של נשק קונבנציונאלי, ואפילו בסדר הכוחות של צה"ל. הכלכלן עמוס רובין, המשמש כיום יועץ לראש הממשלה, הביע עמדה זו בפומבי, לפני כניסתו לתפקיד. ממילא הלביא, השייך לאופרה האחרת, נופל קורבן ראשון. אם אופציית גרעין אינו תשובה לבעיות הביטחון, ומהווה עומס תקציבי מתיש ומטרד מדיני, כפי שסברו יגאל אלון ופנחס ספיר. ראוי לשקול הסתלקות אחראית ומחושבת מהידבקות בו.

מדיניות כזו, על יסוד תמורה הולמת תסייע להכין את ישראל לאתגרים של זירת הקרב העתידי. בעת ובעונה אחת היא עשויה להרחיק את סכנת ההידרדרות לה. עיצוב כזה של מדיניות הוא מיבחנה העליון של תורת הביטחון המקורית של ישראל, השוללת הישגים מדיניים יזומים, בכוח הנשק או האיום בו.

על פי הרצאת דברים קצרה, עלולים הקוראים לשגות ולהסיק כאילו נובעת ממנה משוואת חליפין של אופציות גרעיניות - כאילו מי שתומך בלביא — ממילא מתנגד לאסטרטגיה הדיינית, ולהיפך. סביר להניח שאין הדבר כן. מערכת השיקולים מורכבת יותר — אלא שגם היבטיה הפשוטים אינם בהירים לכל המעורבים בהכרעות. אחרת, ספק אם היו שרי ממשלה רבים יוצאים מהדיון על הלביא בהכרה, שהם מבולבלים יותר משהיו. למצב זה יש רק תקנה אחת: דו"ח מקביל על תהליך קבלת ההחלטות בקשר לדימונה עד כה, ורצוי שגם דו"ח זה יהיה פומבי.

החברות הממשלתיות

הטוב, הרע והמכוער

החברות הממשלתיות מעסיקות כ-70 אלף עובדים ומחזורן השנתי מגיע ל-6.7 מיליארד דולר. לכן הן מהוות חלק ניכר מהמשק, ולעיתים שולטות על ענפי משק שלמים.

ניתן לציין כי בסיכום כולל, החברות הממשלתיות בשנת 1986, על-פי דו"ח רשות החברות הממשלתיות שפורסם באחרונה, לא היו פחות יעילות אלא אף יותר יעילות מיתר חלקי המשק. התשואה להון בכלל המשק הגיעה ל-3 אחוזים. שיעור התשואה על ההון של החברות הגיע ל-3.7 אחוזים. אולם אם נסיר מהתמונה ארבע חברות ממשלתיות, שהפסידו ביחד כ-120 מיליון דולר (מקורות 43 מיליון דולר הפסד, התעשייה האווירית 32 מיליון דולר, מספנות ישראל 23 מיליון דולר ומנועי בית-שמש 22 מיליון דולר), יגיע הרווח הכולל ל-230 מיליון דולר, במקום 110 מיליון דולר. במקרה זה, שיעור התשואה יתקרב ל-8 אחוזים על ההון המושקע.

במחצבים וכימיקלים התשואה להון הגיעה ל-12.9 אחוז. במפעלי החשמל ומים (הכוללים את רווחי חברת החשמל ואת הפסדי "מקורות") התשואה להון היתה 6.1 אחוזים. בענפי הדלק, גאז ונפט התשואה היתה 5 אחוזים. לעומת זאת, המפעלים שסיפקו מוצרים ושירותים למערכת הביטחון הפסידו 14 אחוז מהונם. כלומר, 26,500 העובדים במפעלי מערכת הביטחון לא יצרו שום תשואה הונית למשק במהלך השנה המדווחת.

שיעור התשואה להון גבוה עוד יותר, כי מבין 190 החברות הממשלתיות רק 110 הן חברות עסקיות, בעוד היתר נועדו רק למתן שירותים בלתי עסקיים, כגון החברה לחקר ימים ואגמים, המועצה הישראלית לצרכנות ועוד כ-80 גופים מסוג זה, שהסיבה להפעלתם כחברות ממשלתיות אינה ברורה די צרכה.

מהפסד קטן להפסד גדול

אין ספק כי עיקר הבעיות של החברות הממשלתיות מתחיל כאשר שיקולים פוליטיים, ולא עסקיים, נכנסים לתמונה. בשל שיקולים אלה נגרמים הפסדים רבים. מנועי בית-שמש מהווה דוגמה לשיקולים עסקיים מוטעים, החל מרכישת המפעל מדה-לורנסקי ועד להפעלתו חסרת הבסיס שגרמה עד כה הפסדים של כ-100 מיליון דולר.

פרשת מנועי בית-שמש שייכת לפרשת הלביא ולקונספציה הבטחונית, שבגינה התשלום יהיה גבוה עוד יותר בתעשייה האווירית. התע"א דיווחה בשנה זו על הפסד של 32 מיליון דולר. נראה שלאחריה יגיע ההפסד ל-100 מיליון דולר. אולם התעשייה האווירית מחזיקה רכוש שוטף בסכום של 600 מיליון דולר, שבחלקו הוא מלאי של מטוסים ("אסטרה", "וסטווינד" ו"כפיר") שאין לו שוק. לכן, לא מן הנמנע כי הפסדי התעשייה האווירית, יסתכמו במאות מיליוני דולרים, כאשר ימחקו את המלאי המת, וזה נוסף על ההסתבכות בפרשת ה"לביא". יש, איפוא, לתת את הדעת כבר היום על ארגון מחדש של התעשייה האווירית, ייעולה והתאמה לכלל רווחיות באותם המוצרים ושירותים בה היא מסוגלת להרוויח ולא להפסיד. ככל הנראה, עברו הזמנים כאשר ניתן היה לפתח פרוייקטים ללא שיווק מוכח וללא בסיס כלכלי.

אשר ל"מקורות", על הממשלה לארגן מחדש את החברה ולייעל אותה. אך מאידך היא חייבת להכיר בכך כי המוביל הארצי הוא פרוייקט לאומי, וכי אין להעמיס את הפחת על המשתמשים במים בדרום הארץ.

"אל על" — פירוק אין-סופי?

גם "אל על" מופיעה עדיין בין החברות המפסידות, עם הפסד של כ-10 מיליון דולר, שהוא כ-2 אחוזים מהמחזור של 490 מיליון דולר. הפסדי "אל על" מסווים רווח תפעולי, כי על המוביל הלאומי מוטל מימון הפסד משנים קודמות בסך 200 מיליון דולר, וכן מימון אי-הפעלת המטוסים בשבתות והוצאות שמירה וביטחון. על הממשלה להבריא את הון החברה ולבצע קונסולידציה של החוב. לא יתכן להחזיק חברת בפירוק אין-סופי, ולהציג רווחים כהפסדים. הדבר מעיד על העדר יכולת ניהולית.

יש לציין, כי השנה נמחקו מספרי רשם החברות מספר חברות אנכרוניסטיות, שאיש אינו יודע לשם מה הוקמו. בין החברות שנמחקו משום שפעילותן הופסקה גם חברת "ים תיכון-ים המלח", שקברה — ביוזמתו של שר האנרגיה דאז, מודעי — מיליוני דולרים באדמה.

ומהחברות המפסידות לחברות המרוויחות. ישנן בין החברות הממשלתיות מספר חברות המהוות מונופול. לכן יש לפקח על רווחיהן כמו על רווחי כל המונופולים. שתי הגדולות שבהן הינן "בזק", ספק יחיד של שירותי טלפונים, וחברת החשמל, שהיא בעל מונופול על אספקת חשמל.

לפקח על מחירי המונופולים

חברת החשמל הגדילה השנה את רווחיותה מ-64 מיליון ל-164 מיליון דולר, או מ-96 מיליון ל-245 מיליון ש"ח. זהו רווח גדול מדי, שהושג רק הודות למחיר מונופולי על החשמל. על ועדת הכספים, המפקחת על מחירי החשמל, לבדוק מיד האם תעריפי החשמל היו סבירים. חברת החשמל טענה, שרווחיותה צריכה להסתכם כ-3 אחוזים על ההון העצמי. לפיכך, רווחיה היו צריכים להסתכם ב-41 מיליון דולר בלבד. אולם אפילו תשואה של 5 אחוזים על ההון היתה מסתכמת רק ב-70 מיליון דולר. גם "בזק" הגדילה את רווחיותה מ-35 מיליון ל-53 מיליון דולר — בכ-50% בתוך שנה אחת. ספק אם גידול רווחיות זו הושג הודות לייעול או ייקור תעריפים. מן הראוי שוועדות הכלכלה והכספים בכנסת יבדקו היטב אם קביעת התעריפים, וידאגו שחברות מונופוליסטיות לא ישיגו רווחים ע"י ייקור תעריפים לציבור. כרגע אין לציבור גישה למאזניה ולדו"חותיה הכספיים של חברת בזק, כי היא אינה מפרסמת אותם. לכן תפקיד הבקרה מוטל, נוסף על מבקר המדינה, על ועדות הכנסת שמתפקידן להגן על הציבור.

כזכור, גם רשות הנמלים גבתה במשך תקופה ארוכה תעריפים מופרזים מציבור המשתמשים בשירותיה ועתודותיה הכספיות נתגלו רק כעבור שנים. תעריפים מופרזים אינם בריאים, משום שהם גורמים בזבוז ונטייה להוצאות והשקעות מיותרות.

צבי טימור

בנק הפועלים מציע 20 נכסים למכירה

בנק הפועלים מציע למכירה 20 נכסים בכל רחבי הארץ, במסגרת מדיניותו למכור נכסים שאינם דרושים לפעילותו השוטפת. מאז תחילת השנה נמכרו כבר 13 נכסים של הבנק בהיקף כספי של 3.35 מיליון ש"ח.

בין הנכסים המוצעים עתה למכירה: שטח של 1,000 מ"ר במגדל הנביאים בחיפה, שטח בגודל דומה בנצרת, כ-700 מ"ר ברחוב עמישב בגבעתיים, כ-700 מ"ר ברחוב בן-גוריון בקריית מוצקין ומאות מטרים מרובעים נוספים בקריית-שמונה, רחובות, יקנעם, תל-אביב, טבריה ומקומות נוספים.

בבנק הפועלים אומרים, כי מרבית הנכסים המוצעים עתה למכירה הם מבנים של סניפים לשעבר, או מבנים שתוכננו לשמש כסניפים, אולם הוחלט להימנע מהפעלתם, כחלק מצעדי הייעול בהם נקט הבנק.

א.נ.

גלגלי הבורסה

אושרו שינויים במסחר במק"מ

אתמול נמשכה מגמת העלייה בשוק המניות, תוך מחזורים קטנים יחסית. במניות החופשיות עלו 181 שערים, לעומת 70 שירדו ו-91 שנשארו בלי שינוי. במניות ההסדר עלו 9 שערים, לעומת 3 שירדו ו-4 שנשארו בלי שינוי. הביקושים למניות החופשיות הסתכמו ב-4.7 מיליון ש"ח וההיצעים ב-1.5 מיליון ש"ח. הביקושים למניות ההסדר עלו ל-3.1 מיליון ש"ח, בעוד ההיצעים הסתכמו ב-734 אלף ש"ח בלבד. גם בשוק איגרות החוב בלטה הנטייה לעליות. הביקושים לאיגרות החוב עלו ל-17 מיליון ש"ח, וההיצעים הסתכמו ב-4 מיליוני ש"ח.

הציבור השקיע אתמול בקרנות הנאמנות 5 מיליוני ש"ח, מזה 4 מיליונים "סולידיות" ומיליון במתמחות במניות.

בנק ישראל יציע היום לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד, בערך נקוב כולל של 35 מיליון ש"ח, מזה 15 מיליון ש"ח מסוג "שגיא" לשש שנים במחיר מינימום של 94% מערכן הנקוב ו-20 מיליון ש"ח מסוג "גליל" ל-12 שנים במחיר מינימום של 88% מע"נ. איגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.

במסחר בשערים משתנים לפני הצהריים ירד רק שער אחד ברבע אחוז (של דיסקונט השקעות). כל השערים האחרים עלו. העלייה הגדולה ביותר — ב-1.75% — היתה בפז השקעות. המחזור הגדול ביותר — כ-276 אלף ש"ח — היה בפטרוכימיים. מדד המניות עלה מ-148.000 ל-149.17 ב-4 הסיבובים. אחרי הצהריים נמשכה העלייה והמדד הגיע ל-150.02.

במניות ההסדר נעו עליות השערים בין 0.1% (הפועלים מ') ל-1.5% (דיסקונט ב' ואי די בי ב'). נרשמה רק ירידת-שער אחת בדיסקונט ש"ח ב' בחצי אחוז. תשואותיהן השנתיות נעו בין 10.60% (בל"ל) ל-11.04% (אי די בי רג'). הפועלים ע"ש — 10.62.

במניות הבנקים המסחריים שמחירן להסדר נרשמו רק עליות שערים, שנעו בין 0.1% (הספנות 01) ל-5.2% (הספנות 05), פי בי עלתה ב-2%.

במניות החופשיות בלטו העליות (ב-%): יצהר אופ' (18.3), מאגרי טכנולוגיה (10.2), תאת 1 (10.0), ציקלון 1 (10.0), אלקטרה 1 (10.0), תדאת (10.0), אלקול (10.0). לעומתן בלטו הירידות (ב-%): ארגמן (10.0), קצנשטיין 1 (10.0), פולק 1 (10.0), פמה 1 (10.0), מלט 1 (10.0).

מניות חיפושי הנפט הן בין 25 המניות שהועברו מן הרשימה הראשית לרשימה המקבילה, בתור מניות בעלות סיכונים גדולים.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות עד 2% בצמודות למדד ב-100%. בצמודות ב-80% למדד עלו השערים עד 2%. בסוג "ברירה כפולה" היו עליות עד 1% ויציבות. בצמודות לדולר מסוג "רמון" היו תנודות עד 2% ובסוג "גלבוע" בלטה נטייה לעלייה עד 1%. המחזור הסתכם ב-9.4 מיליון ש"ח, מזה כ-3.6 מיליון ש"ח בסוג "שגיא".

מסחר פומבי במילווה קצר מועד על-פי בקשת בנק ישראל אישר הדירקטוריון שינוי בשיטת המסחר במילווה קצר מועד. החל ב-23 באוגוסט ש"ז יתקיים מסחר פומבי במק"מ על פי שיעורי תשואה. בנק ישראל הודיע כי אושרו תקנות מק"מ להוצאת סדרות חדשות ל-17, ל-21 ול-26 שבועות, נוסף על סדרות עד 12 שבועות שהונפקו עד כה.

אתמול נעו התשואות החודשיות במק"מ בין 0.99% ל-1.07% והתשואות השנתיות בין 12.60% ל-14.60%. תוך מחזור של 2 מיליוני ש"ח.

"אליאנס מפעילי צמיגים" הודיעה, שב-3 החודשים שהסתיימו ב-31.3.87 היה לה הפסד נקי של 725 אלף ש"ח, לעומת הפסד נקי של כ-1.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב-1986 והפסד נקי של כ-6.3 מיליון ש"ח בכל שנת 1986.

אלחנן הורוביץ

מחצית ראשונה 87

בל"ל הרוויח 40 מיליון דולר, גידול של 220%

העובדים יקבלו בונוס מיידי של 80% ממשכורתם החודשית

בנק לאומי סיים את המחצית הראשונה של 87 ברווח נקי של 40 מיליון דולר, גידול של 220 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

השיפור הניכר ברווחיות בל"ל בא למרות עלייה חדה של 53 אחוז בהפרשה לחובות מסופקים. בסך הכל הופרשו במחצית הראשונה של השנה 150 מיליון ש"ח לחובות מסופקים, לעומת 98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ו-186 מיליון ש"ח בכל השנה שעברה.

יצוין, כי ההפרשות השנה מתחלקות לחובות של גופים רבים, אולם הבולטים בסעיף זה הם חובות המגזר החקלאי וחובות הגופים הורדים. בנק לאומי פירסם את ההפרשה לחובות מסופקים למרות שלא חייב זה לעשות זאת על-פי התקנות של בנק ישראל לגבי מאזנים חצי-שנתיים.

התשואה נטו על ההון העצמי הגיעה בחישוב שנתי ל-9.4 אחוזים, ובבנק לאומי אומרים כי זוהי הרווחיות הגבוהה ביותר שהושגה לבנק מאז 1983. תרם לרווחיות הזאת בעיקר הרבעון השני, שרווחיו היו כפולים מהרבעון הראשון השנה. לרווחיות תרמה גם הקטנה בהפרשה למיסים — 55 אחוז מהרווח מפעולות רגילות, לעומת 68 אחוז במחצית הראשונה של 1986.

במאזן של בנק לאומי לא חל גידול לעומת סוף 86, אולם שינויים מרכזיים במרכיביו תרמו לרווחיות גבוהה יותר. בל"ל גדל הנתונים רווחיים, כמו הלוואות לציבור עלייה של כ-11 אחוז, הכוללת גידול ריאלי של 29 אחוז בהלוואות בשקלים לא צמודים). לעומת זאת היה קיטון בפעולות פחות רווחיות, כמו פקדונות בבנקים והלוואות לממשלה. לרווחיות תרמו גם הניהול של ערך הנכסים וההתחייבויות והגדלת ההון העצמי של הבנק ב-160 מיליון ש"ח.

סעיף ההפסד מפעולות בלתי רגילות מהכנז הרווח וההפסד, בסך 4 מיליון ש"ח, כולל רווחים ממימוש ניירות-ערך, לרבות נכסים של החברה להשקעות, שסיימה לממש את השקעותיה, והפסדים ממכירת נדל"ן ומיוזמת ערך של 70 יחידות נדל"ן המיועדות למכירה.

בעקבות התחייבות הנהלת הבנק לשלם תמריץ לעובדים, אם הרווחיות השנה תהיה לפחות תשואה של 4 אחוזים על ההון (ומקסימום 8 אחוזים), הודיע אתמול בל"ל על תשלום מיידי של בונוס לעובדים בהיקף של 80 אחוז ממשכורת חודשית. אם תישמר הרווחיות גם במחצית השנייה של השנה, יגיע היקף הכולל של הבונוס השנה לכשתי משכורות חודשיות.

אודי נחשון

פוגל ומדינה לקבוצת בל"ל

בנק לאומי הודיע אתמול על שני מינויים חדשים. ויקטור מדינה, שהיה ראש המחלקה המוניטרית של בנק ישראל, ימונה כדירקטור חיצוני לקרנות הנאמנות לאומי-פיא ולקופות הגמל של קבוצת בנק לאומי. בשני הגופים הוא ישמש גם כיו"ר ועדת ההשקעות. יצוין, כי נכסי שני הגופים האלה מסתכמים בכ-7 מיליארד ש"ח. כזכור, את מקומו של מדינה בבנק ישראל תפס ד"ר דוד קליין, שהיה מבכירי בנק לאומי.

אהרון פוגל, המסיים את תפקידו כממונה על התקציבים באוצר, ימונה ליו"ר מועצת המנהלים של "לאומי ושות'", בנק להשקעות מקבוצת בל"ל. במסגרת זאת הוא יהיה אחראי על כל נושא החתמות ועל פעילות החברה. נמסר, כי מדינה ופוגל יעבדו בתפקידים אלה בהיקף חלקי.

קו מנחה על מניות

לפי שעה מומלץ להמשיך ולדבוק בשוק המניות, בהנחה שהשוק מצא בשבועות האחרונים רמת שפל חדשה ממנה ניתן רק לעלות. אם יתברר שגם רמת שפל זו קרסה, נראה כי יאבד הכלח על השוק העולה, ויש לצאת ממניות גם בהפסד — סבורים מומחי "קו מנחה" וממליצים לקנות רק "מציאות" ולהישאר עם אצבע על הדופק, כדי לברוח מהשוק עם שינוי המגמה.

בתחילת השבוע שעבר, אומרים ב"קו מנחה", היינו אומנם עדים לתיקונים מהירים, שהחזירו את מרבית המניות למסלולן הרגיל. אולם הירידות של יום חמישי החזירו את המבוכה והותירו מספר בעיות פתוחות. השאלה המרכזית היא, להיכן יפנה השוק בתום תקופת הגיבוש, הנמשכת זה שלושה חודשים — האם יצליחו הקונים לספוג את כל ההיצעים, והשוק ישוב לטפס כמנהגו בשנתיים האחרונות, או שמא הקונים הם אלה שינטשו את המאבק, והיצעים בלתי קליטים ידחפו את שערי המניות כלפי מטה. למומחי "קו מנחה" אין בשלב זה תשובה חד-משמעית לשאלה זו, ולכן מומלץ להיזהר שבעתיים בימים הקרובים, עד שתסתמן מגמה ברורה יותר.

מה לקנות? מה למכור? מה להחזיק?

השבוע, טוענים ב"קו מנחה", יש בנמצא מספר ניכר של מניות המצדיקות קנייה. ביניהן: טי.בי.. פיתוח ומשכנתאות, לאומי לתעשייה, נכסי אזורים, דובק, ורדינון, קופסאות פח, כליל תעשיות, רשנים, פועלים השקעות, פז השקעות, כלל גרלין, שלדות, דיסקונט השקעות.

בגלל אי-הבהירות במצב השוק מתקשים מומחי "קו מנחה" לדייק בהמלצות המכירה, ולפיכך אין השבוע המלצות כאלה. ב"קו מנחה" גם מזכירים למשקיעים, כי כל המלצותיהם מבוססות אך ורק על ניתוחים טכניים, ולכן מומלץ להשתמש בהן כתוספת למידע ממקורות אחרים, ולא לבנות את תיק ההשקעות רק על סמך הנתונים של "קו מנחה".

אודי נחשון

אזהרה:
המידע המתפרסם במדור זה מתבסס על ניתוחי חברת "קו מנחה". הנתונים ליום פרסומם על-ידי החברה במסגרת העלון "מעקב מנחה". אין החברה, עובדיה, הפועלים מטעמה, וכן מערכת "על המשמר", אחראים על טיב ההמלצות, מהימנות המקורות, שלימות החומר, אי-דיוק, שגיאה השמטה או כל ליקוי אחר. כל הפועל על סמך ההמלצות הניתנות במדור זה עושה זאת על אחריותו בלבד.

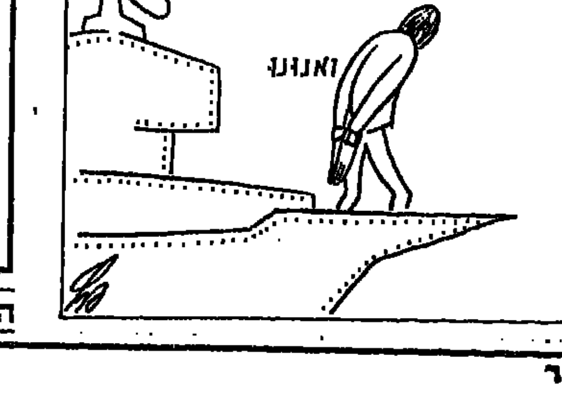

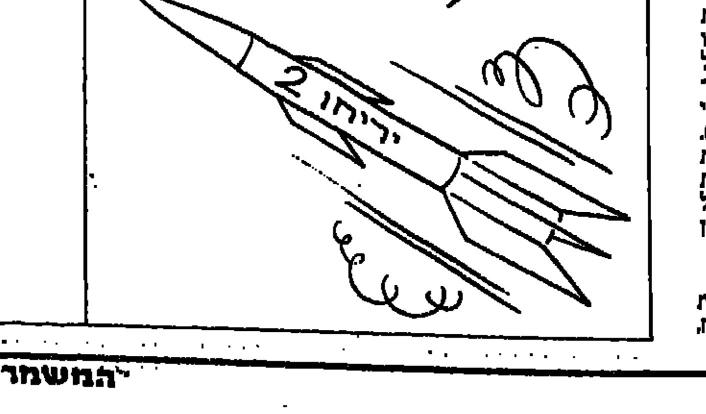

העורך הכלכלי: צבי טימור

חזן: שגיאה חמורה

חינוך ירוד

הם אינם מרגישים שמצוקת יהודים במקום כלשהו היא מעניינם ● הם נישאים למתנדבים ומתגוררים על חופי קליפורניה וסקנדינביה. הם יורדים — כי לא קיבלו חינוך יהודי

מאת גרגורי קנוביץ

בתוכנית טלוויזיה מעניינת ומרגשת, שגיבורה היה יעקב חזן, הוא ציין בין היתר כי הוא רואה כשגיאה חמורה שלנו „חוסר חינוך יהודי בקיבוץ". הערה זו עוררה את תגובתה של בת־עמי עצמון („מה חסר לחזן", „על המשמר" 30/7/87), הטוענת שלא חסר לנו חינוך יהודי ושואלת אם, כדעת חזן, חוסר חינוך יהודי היא הסיבה לירידת בני קיבוץ מהארץ, מה הסברו לקיום תופעת הירידה גם בקיבוצים דתיים?

נכון, גם בקרב בני הקיבוץ הדתי ישנם יורדים. אולם אחוז היורדים בני הקיבוץ הדתי הוא נמוך מאד (לפחות פי שלושה) ממספרם בקרב בני הקיבוץ הארצי. האם נתון זה אינו אומר דרשני? זאת ועוד, כל אחד יודע שאצלנו ירידה כרוכה לעתים קרובות עם נישואי תערובת (עם מתנדבים) ושילוב זה ברוב המקרים משמעותו שלא רק מדינת ישראל מאבדת אזרח, אלא עם ישראל מאבד עוד יהודי. שילוב שכזה הינו בבחינת דרך ישירה לאותה התבוללות, שהיא היום סכנה ראשונית לקיום עמנו. לדאבוננו, ישנם קיבוצים רבים שעשרות בנים שלהם ירדו מהארץ, כתוצאה מנישואי תערובת, ומתגוררים היום על חופי קליפורניה, סקנדינביה או אוסטרליה. תופעה זו אינה קיימת בקרב בני הקיבוץ הדתי.

הם לא באים

זה שנים מספר אני מרצה בקיבוצים על התנועה הציונית בבריה"מ. כאשר אני מגיע לקיבוץ הדתי, תמיד יש בקהל נוכחות בולטת של חברים צעירים. בקיבוצים שלנו לא ניתן בדרך כלל לראות בין השומעים צעירים — הם לא באים!

טבעי היה שנושא כה חשוב, כבעיית יהודי ארצות המצוקה — רוסיה, סוריה ואתיופיה — יעניין גם את הצעירים. רבים, ובתוכם שר העלייה והקליטה יעקב צור, שהינו חבר קיבוץ, מכירים בתופעה זו. לא אחת שוחחתי על כך עם צעירים שלנו. אולם הם אינם מרגישים שמצוקת יהודים במקום כלשהו (לנינגרד או דמשק) היא מעניינם, והסיבה ברורה — הם אינם מרגישים שייכות לעם היהודי כולו (ולא רק לאותו החלק היושב בארץ). הם לא קיבלו חינוך יהודי!

יעקב חזן, חש בבעיה כאובה זו. מאיר יערי בשנים האחרונות לחייו אף הוא ראה בה את בעיית דורנו. בת־עמי עצמון נדהמה, לדבריה, מביטוייו של חזן. אני אישית נדהמתי מזמן מהאדישות המוחלטת וחוסר האחריות של תנועתנו לעובדה שחזן ציין אותה. רבים מילדינו גדלים ומתחנכים לא כיהודים, אלא ככנענים או קוסמופוליטיים.

תופעת הירידה מהארץ הולכת וגדלה. היא דוגמא לאדישות משוועת מצידנו ביחס לתופעת המתנדבים. כל אחד יודע שבחוסר אווירה וחינוך יהודי ציוני, נוכחות המתנדבים מהווה גורם נוסף, ולעתים די רציני, לעידוד ירידה והתבוללות של בני קיבוץ. שנים רבות עוזבים בנינו את הארץ ונישאים למתנדבים, אבל לגבינו מתנדבים — זה כוח עבודה זול (נוח ותמורת טובות זו, אנו מוכנים „למכור" את ילדינו. כל זה מעלה שאלה גדולה — האם אנו באמת עדיין תנועה ציונית?

„חושבים" — ביחוד

מאת סשה קורין

תבורך יוזמתו של ויקטור שם־טוב התובע „חזית הצלה ודחוף". גם החתום מטה העלה הצעה זו פעמים רבות, תחת שמות שונים: „חזית יונית", „חזית מתקדמת", „חזית הציונות השפויה" וכו'. והיו כאלה במפ"ם שראו בכך פגיעה במוראל המפלגתי...

החלטות הוועד־הפועל של הקיבוץ־הארצי בישיבתו האחרונה מדברות על מפ"ם עצמאית כציר לחידוש תנועת העבודה (!). והנה בא שם־טוב ומרחיב היריעה, במגמה להקים גוש גדול ככל האפשר, שיכלול גם את המרכז הליברלי החדש... כדאי וכדאי לעשות אצלנו „חושבים" על הצעתו, ולא להסתפק בקריאה למפלגת העבודה שהיא „תעשה חושבים".

אולם, לא מקובלים עלי נימוקיו לביסוס הצעתו הנכונה. בביקורת על הנעשה סביבנו אנו יכולים להגיע לקונסנזוס. אך ספק אם הביקורת היא לחם חוקנו היחידי. באמצעותה, כשהיא בלבדית, קל להגיע „לשום מקום", ואז צריך להיאבק מרה על הופעה מחודשת ומכובדת על המפה הפוליטית — כפי שעושה זאת כעת מפ"ם.

הבעייה אינה אם ממשלת האחדות היא טובה או רצויה. כאומץ צריך להשיב, מה צריך היה לעשות עם קבלת פסק דינו של הבוחר, אשר הביא לתיקו מגמתי ממש. לולא המנדאט שבוזבז על־ידי רשימתו של לובה אליאב, האהוד על כולנו — יכלו פני הדברים להיראות אחרת...

ואני שואל: עם כל הרע שבעצם מהותה של ממשלת האחדות בתנאי ישראל, מה צריך היה לעשות לאחר הבחירות? ללכת שוב אל העם ולקבל, בצילום פולרואידי מהיר של בחירות, תיקו מחודש? זה היה תורם לתפארת הדמוקרטיה ולפתרון בעיות קיומיות? זה לא היה מגביר את הנסיונות של חיפוש אחר „היד החזקה" במדינה?

או צריך היה להישאר באופוזיציה ולהשאיר את רסן השלטון לפרק זמן נוסף בידי הליכוד והימין?

אין התנחלויות

אולם יש הישג גדול בשלוש השנים שחלפו, שאותו יש לפאר ולא לשכוח אף לרגע: לא קמה בתקופה זו אף לא התנחלות חדשה אחת! הדבר מאפשר קצת לנשום בארץ הזו (אם כי גם כאן אין שלימות. היה עיבוי מסויים של ההתנחלויות הקיימות). האומנם ההישג הלאומי והציוני הזה, המרמז שהמדינה יכולה להינצל מכלייה — אין בכוחו לכפר על כל העוונות של ישיבה עם הטמאים בממשלה? העובדה שמפלגת העבודה בלמה את הליכוד במזימותיו הסיפוחיסטיות, קידמה את רעיון השלום והוועידה (אגב, מתי היא היתה כה נחושה בנושא?), אמרה „סטופ" להתנחלויות, לוחמת במגפת הטראנספר המתפשטת כאש — האם כל זה לא מחייב לומר מלה טובה או דברי עידוד להן רק ביקורת, רק תביעה לחשבון נפש, רק להיות „ילד טוב ירושלים", רק להביע חרדה על... חזונו של הוולת — זה כל מה שיש לומר לה כשמציעים שותפות בחזית ההצלה?!!

איני שייך למספידי פרס ומפלגת העבודה, שנקלעו כביכול למצב לא נוח, ואיני מתרגש מ„עצבנותו" של פרס. הם דנים, מגבשים עמדות, עוסקים בתמורות שבטקטיקה ובאיסטרטגיה — דברים שאצלנו בקושי קיימים. הם גם עשו בחוכמה, שנקלעו למבוך מסוים, שלא מיהרו להקדים את הבחירות (ואני מאוד רוצה בהן), כי מ„הטריקים" שנעשו לא היו מרוויחים מאומה. ורצוי שייאמר עוד דבר, ובכל הבהירות: טוב שהם לא השאירו הממשלה בידי הליכוד וגרורותיו בלבד. תארו לעצמכם לרגע מצב, בו הליכוד, המגמגם בינתיים בהזדנבו אחרי מניפת הטראנספר, היה מוצא עצמו לבד בשלטון? האם הם היו חסים על משהו או על מישהו, ובאמוק ההתנחלויות שלהם לא היו מוציאים הון תועפות כדי להקים בינתיים עוד עשרות התנחלויות? ההיינו יכולים לשבת ולהסתכל בשוויון נפש על חשבון מה ומי הם „מגייסים" את הכסף הדרוש לכוב ההתנחלויות? ההיינו מסוגלים להשלים עם הנטיות הגזעניות שלהם להנהגת עונש המוות למחבלים ערבים, במקביל לגינוני חנינה לטרוריסטים יהודים? ומצב הערבים, ובעיקר בשטחי הכיבוש (סליחה, במקומות שהובטחו לאברהם אבינו עבורנו, ואשר הוא עצמו לא השתמש בתשורה האלוהית וקנה את מערת המכפלה בכסף — במקום לתבוע את המגיע לו בצו שמיים...) — יהיה טוב יותר אם מפלגת העבודה תרחוץ בנקיון כפיה ותמסור הכל לטמאים, שישלטו בקולו האחר של כהנא?

פרס. מושמץ עד חורמה לא ימהר להיות ידיד

לא רק מפלגת העבודה. גם מפ"ם צריכה לעשות „חושבים" על מהלכיה לאחר הבחירות הקודמות ולקראת הבחירות הבאות. חזית הצלה מצריכה כבוד הדדי של משתתפיה

נכנה, ויקטור, את החזית המוצעת על ידך, „רדיקליים בשאיפות וריאליים בהערכת המציאות" (זכור לך ודאי האיש היקר שאמר זאת...). לבקר אפשר הכל ואת כולם, כי אין מקום, מתום או פינה בחיינו בכלל, ובחיים הפוליטיים בפרט, שאין בהם משהו מהשחיתות, הרמייה והאינטרסנטיות. אולם על־מנת לבנות, ודחוף, חזית הצלה, צריך לנתח המצב, לשקול את הנתונים וליצור סולם עדיפויות

אני סולד מהממסד הדתי ומהמפלגתיות, אולם במקום הראשון נמצאת חזית ההצלה, הנאבקת לשלום ולבטחון. איש מאנשי הצבא לא הוכיח, שהשטחים הם תנאי בל־יעבור לבטחון, אולם כן יש חשש מבוסס שיש בהם פגיעה במאמצי השלום וסיכון התקווה האחרונה של העם היהודי...

חזית הצלה, ויקטור, כן, אולם של כל הגופים הפוליטיים שהוזכרת, כפי שהם ותוך כבוד הדדי כבר מעכשיו. בצוותא, להגשמת המשימה. „חושבים" — צריכים לעשות כולם! התנשאות וביקורת הכוח העיקרי בחזית ההצלה, ביקורת הגובלת לא אחת עם השמצה — לא ידורו בכפיפה אחת. טבעי ואנושי הוא, שאם מבקרים אדם או משמיצים אותו עד חורמה — הוא לא ימהר להיות ידידך ולשתף פעולה. וזאת כדאי לזכור בימים טרופים אלה...

הסיסמה הנגדית

מול ממשלת ליכוד לאומי צריכה להופיע סיסמה של ממשלת הצלה לאומית — עוד לפני ולקראת הבחירות לכנסת ה־12

מאת משה ציזיק

בסיפא של המאמר „חזית הצלה, דחוף" כותב ויקטור שם־טוב, כי אין הוא מעלה כעת את השאלה האם „החזית הלאומית להצלת המדינה" „תופיע בבחירות ברשימה אחת, או כל אחת מהמפלגות המרכיבות אותה תלך אל העם ותבקש ממנו לקבוע את מידת הכוח שיינתן לה". אולם דווקא שאלה זאת נראית לי כחשובה ביותר.

מבחינה זו קיימת אי בהירות בהצעת שם־טוב. אני הייתי מחדד אותה על־ידי אמירה מפורשת כי מפ"ם צריכה ליזום הקמת חזית הצלה של השמאל־מרכז, מול חזית הימין הלאומני־קלריקלי. אם אין אומרים דבר זה באופן ברור, הרי כל התוכנית שמציע שם־טוב היא אמורפית. אם הכוונה היא שלאחר הבחירות תקום ממשלה של שמאל־מרכז בלי הימין, הרי הדבר תלוי כראש וכראשונה בתוצאות הבחירות. אין להעלות על הדעת כי נצחון חזית השפויים בבחירות לכנסת, לא יביא להקמת ממשלה של כוחות אלה, וכי מפלגת העבודה תחפש שוב את הפתרון בהקמת ממשלת ליכוד לאומי. אני מסכים שעל־מנת למנוע התפתחות יש לקבל מאת פרס הבטחה, כי אמנם ממשלת ליכוד לאומי לא תקום, במיוחד לאחר הנסיון המר של ממשלה בראשותו של שמיר. אולם אם חס וחלילה יתהווה תיקו ביחסי הכוחות, כלומר חזית הצלה מול חזית הימין, ספק אם יהיה סיכוי להקים ממשלה הנשענת רק על כוחות שפויים, וממשלה צרה תזדקק גם לוויתורים משמעותיים לכוחות אחרים, במיוחד הדתיים.

אני מפקפק אם ההצעה ללכת ברשימה אחת לבחירות תהיה מקובלת על מפלגת העבודה. משום שיקולים אלקטוראליים היא ודאי תחשוב, כי השיתוף עם מפ"ם ור"צ ירתיע מתוכה אותם מצביעים פוטנציאליים אשר היו יכולים להצביע בעד פרס ורבין. מפלגת המרכז החדשה ודאי תרצה להעמיד במבחן את הפוטנציאל הציבורי שלה. בכל מקרה, ספק רב אם מפלגת העבודה תסכים להעניק לכל מפלגות המיעוטים מנדאטים בטוחים, וזאת לאחר כל מיני התחייבויות שכבר קיבלה על עצמה.

ואף על פי כן, נראה לי כי מפ"ם צריכה להופיע עם הסיסמה שהעלה שם־טוב, בתנאי שבאמת תקום חזית הצלה לקראת הבחירות. למען הצלת המדינה מהתדרדרותה בעקבות מדיניות הליכוד והדתיים, שעוד תתחזק ותגבר, אם חס וחלילה יתהווה תיקו או יעלה כוחו של הימין. במצב זה מוטב לעשות ויתורים פרוגרמאטיים על־מנת לאפשר גם למפלגת המרכז ולכוחות השפויים מקרב המחנה הדתי להצטרף לחזית כזאת.

מול סיסמת ממשלת ליכוד לאומי, צריכה להופיע הסיסמה של ממשלת הצלה לאומית — מול השוביניזם והריאקציה הקלריקלית. יכול להיות שחזית כזאת תגבש גם חזית נגדית לאומנית. היא בלאו הכי קיימת, ושיקול זה לא צריך להרתיע אותנו. ועל כן להצעת שם־טוב, שהיא חיובית ובמקומה, יש להוסיף בהירות של הליכה משותפת לקראת הבחירות לכנסת ה־12.

הדו־משל

מאת עובד שאול

מינוי מופתי

„לוב נבחרה לעמוד בראש ועדת או"ם לענייני טרור."
(מתוך העיתונים)

מת המופתי הגדול
באחד המלכים,
והמלך – רשע ורע מעללים-
הציע את המישרה לידיד
נעוריו – אבו איסחאק,
חדל־אישים, הולל וסובא
ואפיקורוס מובהק.

והידיד אשר ידע והבין,
שלמישרה הקדושה לא יסכין,
וכי המינוי מגוחך והרה־אסון,
התחמק תחילה ודחה
את הרעיון.

אך המלך בשלו: „ידידי אחת,
אל תירא!
על כס המופתי תשב,
בעיר הבירה!
טול איצטלה וחבוש
מצנפת לראשך,
התחזק והיית לאיש...
הגיעה שעתך!"

המלך הסמיך אמירה לעשות,
הוציא כתב־מינוי
וכבר למחרת, עטור
גלימה וזקנו עשוי,
צעד המופתי החדש
בראש רבי המדינה,
כשהוא סופד למופתי
המרוחם ונושא קינה.

בהגיע מסע הלוויה לסופו,
ובטרם הורד המת אלי קברו,
התכופף לפתע המופתי הסיר
כדי סדק את פרוכת הארון,
לחש דבר מה באוזני הנפטר
והזדקף, עטוי אימה ויגון.

ועוד באותו ערב, כטוב לב
המלך והמופתי בעראק,
שאל המלך את רעו:
„הגד נא, אבו איסחאק:
מה לחשת באוזני המת?
מה אמרת לו?"
נאנח המופתי והפטיר:
„מורנו ורבנו", אמרתי לו:
אם ישאלך אללה יתהלל
ויתהדר, על מצב הדת
במדינתך,
אמור לי רק זאת...
שאני נבחרתי
למופתי במקומך
ואללה הכול יכול...
כבר יבין הכול!"

אכן, מאז מינה קליגולה
לקונסול את סוסו המפורסם –
בחירת נציג לוב לוועדה הנ"ל,
היא הקוריוז הגדול מכולם!

משהו עולמי

על גשר אביניון

על פסטיבאל אביניון, צרפת — עם אלי מלכא איש תאטרון „הבימה"

איור מתוך התוכניה של „נעל חמשי"

מאת גיורא מנור

על־פי „שיר־העם הצרפתי המוכר, „אנו רוקדים על הגשר באביניון". מכל מקום בין ראשית יולי לראשית אוגוסט מרבים לשחק ולרקוד בעיר העתיקה והאימונתית, ששימשו בשעתם את האפיפיורים שגלו לכאן מרומא.

הרבה פסטיבאלים לאמנויות הבימה היו בשנים שחלפו, ואביניון הוא אחד הוותיקים והמכובדים שבהם. ודומה, שאחרי שנים רבות בהן שימש הפסטיבאל הבינלאומי במה לניסויים מהפכניים, חלון ראווה לאוואנגארד, הוא שב להיות פשוט הזדמנות לאנשי אמנות להתקבץ ולספוג במרוכז מנה לאמנות מכל הסוגים — מהפכנית, עתיקה, חדשה וזו השייכת לקלאסיקה.

די בכך כך נפוצה תופעת הפסטיבאלים, שלא מכבר התכנס ברומא כנס של מבקרי תיאטרון וחוקרים, שעסק בשאלה: מהו המופע הפסטיבאלי המיוחד? כי נוצר למעשה ז'אנר של מופעים, שנועדו מראש למסגרות פסטיבאליות. רבים מאלה אורכם אינו עולה על שעה, לעומת המחזה המקובל בתיאטרון, שאורכו כשעתיים ויותר, אמצעי־ההבעה שלהם אינם תלויים בשפה מסויימת כלשהי, כי הקהל הפסטיבאלי הוא בינלאומי, אבל רובו דובר שפות זרות (או את שפת הארץ המארחת), ועל פי רוב זהו מופע נודד מבחינה נושאית או אחרת, פרובוקאטיבי, המושג באמצעים פשוטים וניידים. כי זה גם חיי הנדודים מפסטיבאל למשנהו. כמו בימים ההם, בהם נדדו התיאטרונים ממקום למקום, וכפי שעשה, למשל, מולייר, עד שניתן לו להתיישב בפאריז).

גם בארץ ראינו לא אחת מופעים במתכונת זו, ביניהם מצויינים וגם פחות מצויינים, וגם אצלנו יש ניצנים בתחום זה, בעיקר בשטח תיאטרון־התנועה (כגון „תמר" שנוע כבר על פני אמריקה ואירופה, רינה אלקיים ולהקתה או הצמד אסתי קירנן ואמנון רביב, למשל).

אלי מלכא, מתרגם ואיש בימה, המשמש כסגן מנכ"ל התיאטרון הלאומי שלנו, הוזמן לאביניון והרי מקצת מרשמיו: „המופע המרשים ביותר היתה הצגה על פי הדראמה שנכתבה לפני מחצית מאה שנים, מאת המחזאי הצרפתי הקאתולי פול קלודל „הנעל המשי" („LE SOULIER DE SATIN"), שעד כה לא הוצגה מעולם בשלימותה, כי המחזה נמשך לא פחות מ־12 שעות. ההצגה החלה בשעה תשע בערב, בחצר ארמון האפיפיורים ומלבד שתי הפסקות, השניה בשעה ארבע בבוקר, כשכל הצופים רצים לשתות קפה וקרואסון בבית־קפה היחיד הפתוח בעיר בשעה זו, והסתיים בתשע בבוקר. זו היתה חוויה של ממש".

בעצם מחזה זה הוא תיאורו של מסע אהבה, בו אוהב גבר אחד שתי נשים. הגיבור הוא שגריר השב משליחותו בסין. במחזה יש מרכיבים אוטוביוגראפיים, כי קלודל שימש בשירות הדיפלומאטי של צרפת. באביניון הוצג המחזה בשלימותו לילה אחר, וחלקים בימים אחרים. בדרך כלל נוהגים להציג את עיבודו העצמי של המחזאי, שקיצר את היריעה הרחבה למופע בן שלוש שעות „בלבד".

יש בו גם מרכיבים קומיים, כגון משרת סיני, מין סנצ'ו פאנסה, המדבר במבטא מוזר, ואומר באחת הסצינות: „אני לא מבין מה שאתה אומר, תפסיק לדבר איתי סינית".

אחת הסצינות ב„נעל המשי" מתארת קרב ימי. הבימה כולה התמלאה דגמים זעירים של אניות, מודלים בני חצי מטר עד מטר, שהשחקנים מתפעלים במו ידיהם תוך ניהול הדיאלוג. גם זה היה מרשים מאוד.

השימוש בחפצים זעירים, צעצועים ובובות המוחזקים בידי השחקנים היה לאחרונה לאמצעי מקובל, וראינו בארץ את השימוש הנאה בו לפני שנה ב„שפת המדרכה" של קבוצה מהולנד, שהשתמשה במכונית צעצוע או אופנוע, והשנה במסגרת המופע מצרפת. בו ניגלו נופים שלמים, עם מיים ועננים במגירותיו של שולחן. „כמעט וויתרתי על צפיה במופע שהכין ג'רום דשאן (DESCHAMPS), ושמו „הצעדים הזעירים". כי לא משך אותי לחזות בקבוצה של זקנים אמיתיים, שאין להם מיומנות של שחקנים, משוחחים על עצמם וחייהם. אבל הלכתי בכל זאת, והתגלתה תערובת מיוחדת של זקנים השרים שירים מוכרים בקולותיהם הבלתי מאומנים, תוך שיתוף, (או אם תרצו קונראטאנפונקט) של זוג שחקנים, בחור צעיר ובחורה שמנה למדי, שעושים סצינות של סלפסטיק משעשעות."

לא רק זקנים אלא גם בעלי־חיים שימשו שחקנים בכמה ממופעי הפסטיבאל באביניון השנה. כך, למשל, הביא אוליביה פריה מופע, שהוא „פנטסיה היסטורית בשלושה חלקים, לשחקנים, בעלי־חיים ומוסיקאים". המוסיקאים, יש להניח, הם בני־אדם. „ראיתי מופע משעשע של קירקס, „זינגרו" שמו, שהוא בעצם מין קאבארט, בו הצופים יושבים ליד שולחנות, המקיפים זירת קרקס, ובה מלצרים רוכבים על סוסים מוזגים יין לכוסות הצופים מבקבוקים הקבועים בקצות מוטות ארוכים, תוך כדי הרכיבה. בזירה גם סובבה להקת אווזים.

באחד הקטעים עמד בחור צעיר על גב סוס, ותוך דהירה סביב לזירה עשה סטריפטיז..."

עירטול ממין אחר לגמרי היא הופעה, שאירגן ז'אנקלוד קארייר (מה„קומדי פראנסייז"), מופע ושמו „הטקסט העירום". „למעשה רצה הבמאי להציג טקסטים ושחקנים ללא כל תוספת של אמצעים בימתיים. על השחקנים הוטל לערוך כל אחד שעה של קריאה פומבית לעצמו, מחומר ספרותי שנראה לו. בין אלה שהוזמנו להופיע במסגרת זו, כל אחד בערב נפרד, היו אמנים ידועי־שם, כגון אלאן קלוני, חנה שיגולה, מישל פיקולי ומריה קאזארה."

חלק ניכר למדי של הפסטיבאל הוקדש להצגת מחזות לא־ניסויים כלל ומוכרים, כגון „פלטונוב" מאת צ'כוב בבימויו של פטריס שרו, בביצוע תלמידי הסטודיו שלו ושני מחזות מתורגמים מגרמנית מאת היינריך פון קלייסט, שאין מרבים להציגם מחוץ לגרמניה, בצורת „ערב קריאה" ליד שולחן „פנתסיליאה", שעלילתו מתרחשת ביוון העתיקה ו„קטין פון היילברון", שאף הוא מחזה היסטורי."

והתקיימה רטרוספקטיבה של סרטים ממחזות שביים וילאר בשעתו, ומיקבץ של סרטי שנות ה־60. בתחום המחול השתתפו השנה להקתה של מרתה גראהאם. באלט האופרה של פאריז הופיע בעבודה חדשה מאת ג'ון נוימאייר, לפי „המגניפיקאט" מאת י.ס. באך ולהקות צרפתיות מודרניות שונות.

פנטסיה לשחקני בעלי חיים ומוסיקאים

מופע

ים־תיכוני

מאת יוסי ונונו

הפגישה הראשונה שלי עם ממלו היתה בעטיפת התקליט „שבלול" איינשטיין ושות'. יותר מאוחר הסתבר שמאחורי ממלו מסתתר אורפאוס גיטנופוליס, נגן, סקסופון, חליל, חצוצרה. ממוצא יווני, שבשנות ה־70 ניגן בארץ ג'אז לצידם של פיאמנטה, גוטפריד וקמינסקי. מאוחר יותר עזב לארה"ב לברקלי, עכשיו הוא בביקור. הערב בבית לסין (ב־2.8) היה בעצם ערב של חברים.

ממלו מלווה בגוטפריד (פסנתר), אלי מגן (באס) ואהרל'ה קמינסקי (תופים). מנגן בי־בופ הנטוע בין קולטריין לפארקר עם פה ושם צלילים וטכניקת נגינה מודרנית יותר, מחפש את הצבע והאווירה מאחורי המלודיות. אימפרסיוניסט. הליווי של השלושה היה מצוין ובמיוחד הנגינה של גוטפריד, יופי של מאלתר. קטע אחד הזכיר את השורשים הים תיכוניים של ממלו נקרא „אנית מדבר" ג'אז עם אלמנטים מזרחיים ועבודת תופים טובה של קמינסקי. בקטע האחרון בחלק זה של הערב הצטרף נגן אורח מניו־יורק — ארני לורנס ההיפך הגמור מממלו, נגינת סקסופון אספרסיבית. לוחצת, מהירה, מוותרת על האווירה לטובת הטכניקה.

החלק השני שייך לניסים ימיני, זמר הג'אז היחידי שפעיל בארץ. ימיני עדיין עם המיגבלות הקוליות והטמפרמנט הלא רגוע שלו, זנח את המוסיקה המודרנית יותר לטובת קטעים משופשפים יותר ששייכים לקלאסיקה, כנראה כחלק מאוירת הערב שעסקה בבי־בופ. הוא לא זמר גדול. אבל הוא בסדר. אפשר להעביר איתו ערב ג'אז בכיף, להעלות חיוך, כוחו בקלילותו.

בזכות השירה

מאת יוסי ונונו

טובה פורת שהתה בפריס שנים ארוכות. שם היא למדה את שירי אדית פיאף. עכשיו היא כאן עם ערב חדש משירי פיאף „גבירתי הקטנה".

הערב הוא מעין מחווה לפיאף, סיפור חייה של הזמרת בשחור, מי שרוצה יכול לראות בחייה סיפור טראגי. על הבמה זה מוצג כך. הערב מספר את סיפור עלייתה והצלחתה, את סיפור הגברים הרבים שהיו בחייה ומשחזר את הרגעים הגדולים בקריירה שלה. מעין מסכת חייה של אדית פיאף מטובלת בשיריה הגדולים.

ההחלטה להפוך ערב משירי פיאף למעין הצגה על חייה דורשת איכויות נוספות מלבד היכולת לשיר וכאן בעצם טמונה בעייתו של הערב. פורת שרה מצויין, מצליחה להזכיר בקולה את פיאף. היא מצאה את הדרך לשיר פיאף בעברית ולצאת מזה בכבוד. היא לא מחקה או מנסה לשיר כמו — היא פשוט שרה. נכון, מדוייק, פיאפי. כשהיא מתבקשת לשחק היא נתקעת.

אדית פיאף

אל פורת צירפו שחקן צעיר — אשר סיוון שממלא את תפקידי הגברים. סיוון, במקום לחפות על מיגבלותיה המשחקיות של פורת, מצטרף אליה בתצוגה — הובבנית של רמויות לא משכנעות, כבר בצעדיו הראשונים שלו על הבמה הוא מאמץ לעצמו מאניירות מזויפות. הוא משחק יותר מדי במקום לשחק נכון.

לא אהבתי את קטעי הקישור שכתב קורן. יש בהם נסיון להצחיק, להתחנף לקהל, יש פער ביניהם לבין השירים. במקום לבנות קטעי קישור שיעזרו לפורת לעבור את הצורך המישחקי הם מקשים עליו. יש קטע בו פורת צריכה לשבור כוס בכעס, על הבמה זה מגוחך אפילו מביך. אפשר היה לוותר על הקטע הזה. דני ליטאי ביים פשוט, חסכוני ולא תמיד נכון. חלק מההעמדות מזכירות את העבודות שלו עם הלהקות הצבאיות. החלק האחר פשטני מדי לטעמי. לא מנומק. אין קשר בין החומר שההצגה עוסקת בו לבין הצורה שהוא מוצג על הבמה. רק בקטעים שבהם פורת שרה זה מתחבר, השירה מחפה על ההעמדה. וגם כאן יש בעיות, פורת לא כל כך יודעת לרקוד אפשר היה לחסוך את זה ממנה.

החלק המוסיקאלי של הערב הוא נכון, אם כי אפשר היה לעבוד אחרת. הבחירה של פורת והמנהל המוסיקאלי מירון מינסטר להיצמד למוסיקה ולביצוע המקוריים היא רק אחת האפשרויות. אין בערב ניסיון להאיר את המוסיקה של פיאף דרך העיניים של היום. השימוש בקלידים הוא מיקרי. אני לא בטוח אם קיימות בו כוונות שמעבר.

קשה להאמין שבדרך הזו אפשר יהיה לחבב את פיאף על קהל צעיר, ובמובן הזה יש ב„גבירתי הקטנה" יותר נוסטאלגיה מעדכון. אגב, העמדת ההרכב המלווה על הבמה היא מעשה אמיץ מבחינה הפקתית ונכון מבחינה בימתית וטוב שלא התפשרו על פלייבק.

למרות כל הבעיות שהזכרתי הערב עובר. אולי בגלל פיאף, אולי בגלל פורת ואולי בגלל שלמרות הכל מדובר קודם כל בערב שירה ופורת היא זמרת מצוינת. נדמה לי שהערב הזה מתאים קודם כל לקהל שמכיר ויודע את פיאף. מי שלא מכיר ורוצה לטעום יכול, אם כי מומלץ להקשיב לתקליטים לפני. ערב מכובד, נותן כבוד לקהל נכון — למי שרוצה להירגע בימים טרופים אלו עם האנקור הצרפתי של פעם.

„בלט פולקלוריקו" ממקסיקו — שב לארץ

עמליה הרננדז, המייסדת והמנהלת האמנותית של ה„בלט פולקלוריקו" המקסיקאנית, היא אחד המומחים הגדולים בתחום בימוי מחולות עם עתיקים. כי נחוצה מיומנות רבה, לא לקלקל את המבנים המקוריים, העתיקים על ידי העברתם לתיאטרון.

הלהקה, שבאמתחתה שלל מחולות מאזוריה השונים של מקסיקו וכל מחוז או עיר מצויים בהם מחולות ייחודיים, תלבושות שונות ומסורת מוסיקאלית נפרדת — מגיעה אלינו שוב לאחר הפסקה של שנים, בתכנית משתקפות תולדותיה של הארץ, מהממלכות האינדיאניות המקוריות על תרבותן, דרך הכיבוש הספרדי והשפעותיו.

35 רקדנים עם 15 נגנים־זמרים יראו וישמיעו את ריקוד „לוחמי הסכינים" — הקונצ'רוס, את מחול לוחמי השוורים, וריקודים הנרקדים עד היום במחוזות מיצ'ואקן, זאקטקאס, טלאקוטאלפאן וטלאסקאלה, ריקודים המוקדשים לחיות כמו לטאת האיגואנה, הטווס, הנשר, הנחש ועוד ועוד. ולסיום — קרנבל של מחוז חליסקו, שהוא מחוזם של ה„צ'ארוס", הבוקרים המקסיקנים, ה„צ'ינס", הבחורות היפות, וה„מצריאצ'ס" זמרי הרחוב, שהפכו במאה האחרונה לסמל של מקסיקאנות, בשל הדינמיות והחיוניות שלהם.

הופעה ראשונה תתקיים ב־1.9 בהיכל התרבות בת"א.

„פולקלוריקו". תולדות הארץ

עלינא תורי בחופשה
המדור נערך ע"י גיורא מנור

הקדטים ממשיכים לאכזב: הפסידו לצרפת — 67:63

הישראלים הוליכו 44:54 שמונה דקות לסיום אולם איבדו את עשתונותיהם – ונוצחו

כדורסל

שרות „על המשמר"

נבחרת הקדטים של ישראל בכדורסל המשיכה לאכזב באליפות אירופה בהונגריה. אמש נוצחה ע"י צרפת — 67:63, ותצטרך להתמודד, קרוב לוודאי, על המקומות 9־12.

הישראלים גילו יכולת טובה ב־12 הדקות הראשונות של המחצית השנייה והגיעו לעמדה מבטיחה: שמונה דקות לסיום הוליכו הישראלים ב־10 הפרש — 44:54, לאחר שקודם־לכן כבר היה יתרונם 14 הפרש.

אבל דווקא על סף הנצחון החלו הצרפתים ללחוץ והישראלים חסרי הנסיון איבדו את עשתונותיהם ואת יתרונם ונוצחו.

במחצית הראשונה היה הקרב שקול — 33:34 לישראל.

לישראל קלעו: גיא גורס 10, אמיר כ"ץ 17, תומר חנוך 18, שני כהן 6, אורן קרמיצ'בסקי 4, בני מרקוס 2 ואופיר בוחלי 2.

במוצאי־שבת נוצחה ישראל ע"י יוון — 79:77.

הערב תשחק ישראל עם יוגוסלביה החזקה שהכניעה אמש את תורכיה — 56:86. איטליה ניצחה את יוון — 56:76.

גורדון חזר והשלים סגל הכדורסל במלואו

מאת יצחק ויסהוף

עדי גורדון שב אתמול לאימוני סגל נבחרת ישראל בכדורסל. המתכונן למשחקי אליפות אירופה, דרג ב', שיערכו בתחילת חודש ספטמבר בבולגריה.

גורדון השלים אתמול את רשימת 13 השחקנים שהוזמנו ע"י המאמן משה וינקרנץ. הכדורסלן הכשרוני נשמע מרוצה משובו לאימונים: „אני מרגיש מצויין; את שהחסרתי אני מקווה להשלים באימונים קשים, ותוך זמן קצר אשוב לעצמי."

באימון אתמול ניסה המאמן וינקרנץ לגבש חמישיות, ובין אלה שנראו היתה חמישייה שכללה את חן ליפין, מיקי ברקוביץ, נרב הנפלד, הווארד לאסוף ולאוואן מרסר.

במשך החליף דורון ג'מצ'י את הנפלד.

הנבחרת תנוח היום מאימונים ותשוב ל„פארקט" מחר.

חוזו עבר רעננית לרמלה

מאת יצחק ויסהוף

פנחס חוזו, הכדורסלן הבינלאומי הוותיק, היה אתמול לשחקן הלאומי הראשון בעונת 1987־88, שהחליף ר'שמית קבוצה בליגה הלאומית.

חוזו הועבר מבית"ר ת"א, שם שיחק בשנתיים האחרונות, למרי העולה החדשה לליגה הלאומית, אליצור נוה־דוד רמלה.

בית"ר ת"א קלטה אתמול שחקן מליגה ב', רבי דרוש (2.02), שהועבר אליה משורות אליצור אלי נתניה.

● בית־המשפט המחוזי בתל־אביב ידון הבוקר בפעם השלישית בבקשת הפועל הגליל־העליון לאלץ את א.ס. רמת־השרון לאפשר לכדורסלן נדב הנפלד לשחק בשורות הגליל.

● מתח רב שורר בחוגי הכדורסל בחיפה לקראת ההכרעה בתביעתם לשחרור של ארבעה מכדורסלני הפועל חיפה. הבוקר אמור השופט המחוזי, מלכיאל סלוצקי, לפרסם את החלטתו בתביעותיהם של אסף ברנע ואלון אופיר למכבי חיפה, אתי שביט ומוטי אמישה למכבי קרית־מוצקין.

סידרת משחקים לנבחרת לפני בולגריה

רשימת משחקי־המבחן שתקיים נבחרת ישראל בכדורסל לפני יציאתה למשחקי אליפות אירופה, דרג ב', פורסמה אתמול.

ב־18 באוגוסט תשחק הנבחרת ביד־אליהו נגד לברקוזן המערב־גרמנית, וב־22 — משחק־גומלין נגד הגרמנים ברחובות. ב־25 באוגוסט — נגד הפועל ת"א, במשחק־פרידה למייק לארגי, ואילו ב־27 באוגוסט נגד מכבי חיפה, במשחק לזכרו של שוער הכדורגל, אבי רן ז"ל.

המשחק האחרון של הנבחרת יהיה ב־29 באוגוסט, נגד האלופה, מכבי ת"א, בראשון־לציון.

משחק־הוקרה ללארגי ב־25 באוגוסט

משחק הוקרה לכדורסלן הוותיק של הפועל ת"א, מייק לארגי, בין נבחרת ישראל לבין הפועל ת"א, ייערך ב־25 באוגוסט באולם הפועל ת"א — על־יד נקבע אמש.

דובר מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א, יורם דורי, ציין כי אתמול הגיעו 450 המינויים למשחקי העונה. עד כה כבר נמכרו מינויים בסכום שלמעלה מ־15 אלף דולאר.

הפרס בטוטו — 900 אלף ש"ח

בגלל ביצועו של המשחק מספר 5 בטופס הטוטו השבוע, בליגות האוסטרליות, והעובדה שלא נמצא מנחש של 13 המשחקים האחרים, הועבר הפרס הראשון בשלמותו לשבוע הבא ויהיה בסך של 900 אלף ש"ח.

33 משתתפים שניחשו 12 תוצאות נכונות יקבלו 2285 ש"ח; 642 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 117 ש"ח; 6068 מנחשי 10 תוצאות נכונות יקבלו 12 ש"ח ו־34758 מנחשי 9 תוצאות נכונות יקבלו 1.90 ש"ח.

בהגרלה השביעית של טוטו־אוטו זכה במכונית רנו 11, ספורטינג 1400, שרלי תורג'מן מרחוב משה דיין 42 ת"א, עובד עיריית ת"א, ששלח טופס רגיל בן 10 טורים עם כנר דוחן, בן ח"ז.

כוכב מאראדונה מנשק את בתו דלמה, בת ארבעת החודשים, בתוורו מהמשחק בומבלי בין נבחרת חליגה האנגלית ושאר־העולם (0:3).
תצלום: איי. פי.

„כסאח" משולש לאחר בחירת סוירי כיו"ר

הברפלד פרש, הוריד את המתח, אך –

אוירת מתח שררה אתמול בישיבת מזכירות מרכז הפועל, שאישרה את מינוי מומלץ ועדת המינויים ליו"ר ההתאחדות לכדורגל. שאול סוירי נבחר פה אחד לקדנציה נוספת. הן בועדת המינויים והן במזכירות, לאחר שחיים הברפלד הודיע על פרישתו מהמירוץ.

„כסאח" משולש, חיים הברפלד — שאול סוירי — יעקב ישי (מחזיק תיק הפועל בועדה המרכזת), היה במזכירות מרכז הפועל לאחר פתיחה שקטה של מזכ"ל הפועל, יצחק אופק.

הברפלד, שמסר הודעה אישית על פרישתו, רמז על אלה ש„שיחקו בתקשורת". פרישתו נבעה מהרצון שלא להזיק להפועל. „לא ראיתי בצעדי להתמודדות הדחה. אם לא רוצים התמודדויות שיקבעו קרנציות של שש שנים"... לדעתו של הברפלד ועדת המינויים לא אובייקטיבית. לכן ביקש שההכרעה תהיה במזכירות המרכז: „היתה לי הבטחה בקשר לכך ממזכ"ל הפועל".

לדעת הברפלד היה „ציד מכשפות" מסביב להתמודדות.

שלוש סיבות

הברפלד מנה שלוש סיבות עיקריות לפרישתו: בקשתו של מזכ"ל ההסתדרות; שתי שיחות שקיים עם שאול סוירי והוסר הרצון שבגלל סיבות אישיות עלול להיפגע שמו של הפועל.

„אף אחד לא עשה עמי עיסקה לשום תפקיד וכל התפקידים פתוחים להתמודדות" — הרגיש תוך שהוא מאחל לסוירי הצלחה בתפקידו.

שאול סוירי, לאחר שהודה על התמיכה בו, הגביר את המתח כאשר הודיע כי הוא עדיין מוכן לכל התמודדות „בתנאי שהברפלד יתפטר מתפקידו כראש האגף לאיגוד מקצועי והוא כמזכיר מועצת פועלי רמת־גן"... סוירי דיבר במרירות רבה כאשר ציין כי הגיעו אליו שמועות שתפקיד היו"ר הובטח ל„מישהו אחר בעוד שנתיים".

יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בועדה המרכזת, ציין שכל מה שהתרחש סביב בחירת היו"ר הזיק להפועל וכתוצאה מכך נפגמה החברות. „השטח זקוק לשינוי" — הרגיש ישי, שדבריו לא נשארו ללא הד. הברפלד הגיב מיידו „למרות ההתמודדות החברות בהפועל קיימת והיא גם תימשך".

נדחתה הסתייגות

בנוסף לבחירת היו"ר נבחרה, לפי הצעת יו"ר ועדת המינויים, מיכאל אלמוג, חברי הפועל להנהלת ההתאחדות לכדורגל: מוחמד עותמן, מנשה שוען, יצחק מרר, עו"ד משה אביבי, אלי מילר, שלמה שרשני, גד גולינסקי, גד סולמי, גר אגווי, רב שחר, חיים צימר ודרור בירנבוים. שני שמות נוספים יימסרו מאוחר יותר.

ועדת המינויים המליצה על שחר ואגווי, הגם שמחזיק תיק הפועל בהסתדרות תבע שלא לכלול אותם.

כמו־כן נמסר שכמירה שיתפנה מקום באמצע הקדנציה יתמנה כחבר בהנהלה עמי אוריון.

אתלטי ניגריה — המהירים בריצות במשחקי אפריקה

הישגים מצויינים נקבעו אתמול בתחרויות האתלטיקה במשחקי אפריקה בניירובי, ושניים מהם על־ידי אצנים ניגרים.

אינוסנט אגבוניקה עבר 400 מטר ב־44.23 שניות, הישג המשפר ב־7 מאיות את השיא האפריקני של גבריאל טיאקו מחוף־השנהב.

יום קודם־לכן קבע צ'ידי אימו זמן של 9.92 שניות ב־100 מטר, אולם רוח חזקה של 4.4 מטר לשנייה, שנשבה בעת הריצה, מנעה הכרה בהישג זה כשיא עולמי השייך לאמריקני קאלווין סמית — 9.93 שניות.

אימו ניצח, למחרת בגמר בזמן של 10.10 שניות, והסנגאלי אמאדו דיה־בה עבר 400 מטר משוכות ב־48.03 שניות.

הגאנאי פרנסיס דנדו קפץ במשולשת — 17.12 מטר.

שיא מחשקים נקבע ב־200 מטר פרפר על־ידי התוניסי סמיר בוצ'לאגם, בזמן של 2:09.21 דקות, לפני המצרי אחמר גנחם — 2:09.86 דקות.

שיא אפריקני קבעה התוניסית פאטן גאטאס ב־200 מעורב אישי — 2:28.28 דקות.

שיא משחקים הוצב ב־800 מטר חופשי לנשים על־ידי האלג'ירית אלים טוער, בזמן של 9:34.30 דקות.

המצרי אמין אמין קבע שיא משחקים ב־100 גב — 1:01.57 דקה.

בחצי־גמר טורניר הכדורסל לנשים, הכניעה זאיר את סנגאל — 54:83, ואנגולה את מוזמביק — 47:64. בין הגברים גברה אנגולה על קניה — 53:85.

בהוקי ניצחה זימבאבואה את מצרים — 1:2 וא גאנה — 1:2, קניה הביסה את טאנזניה — 0:10.

מצרים עלתה לגמר

נבחרת הכדורגל של מצרים עלתה לגמר הטורניר במשחקי אפריקה בניירובי, לאחר שניצחה את קמרון — 4:3, בבעיטות — 11.

בתום המועד החוקי היתה התוצאה 0:0, ובתום ההארכה — 1:1.

המצרי מוחמר ראמאדאן כבש בדקה ה־113, ואנדרה קאנה בייק השווה בעבור חמש דקות.

בייחון גלך מזימבאבואה זכה בטורניר הטניס בנצחו את סעיד עבדולה מניגריה — 3:6, 3:6, ובתואר הנשים זכתה מרי ברטה מסנגאל.

שחיינית מקוסטה־ריקה הצטיינה בפאן־אמריקה

שיא במשחקי פאן־אמריקה נקבע אתמול, ביום הראשון של תחרויות השחייה באינדיאנפוליס, כאשר סילביה פול, בת ה־18 מקוסטה־ריקה, שחתה 100 מטר חופשי במוקדמות, בזמן של 56.10 שניות.

השיא הקודם היה שייך לאמריקנית סינטיה וודהאוז מ־1979, ושופר ב־12 מאיות.

מדליית־הזהב הראשונה הוענקה לברזילאי איבן הודריגז, בריצת המרתון, כשקבע שעתיים ו־20.13 דקות. בין הנשים הגיעה ראשונה המכסיקנית מאריקרמן קארינאס — שעתיים ו־52.06 דקות.

האצן האמריקני מארק ויתרספון רץ 100 מטר במוקדמות — 10.24 שניות.

● בטורניר הכדורסל בסיאול ניצחו כדורסלניות דרום־קוריאה את ההונגריה — 71:72 (38:59). בין הגברים הביסה צ'כוסלובקיה את כווית — 40:88, ודרום־קוריאה הכניעה את אול־סטרס וינה — 74:96.

ליגות באירופה

ראפיד ממשיכה לנצח

בעלת התואר והגביע באוסטריה, קבוצת ראפיד וינה, השיגה את נצחונה החמישי הרצוף, כשגברה על שטורם גראץ — 0:2, ולה 10 נקודות.

גאק גראץ, עם 7 נקודות, במקום השני, סיימה בתיקו 2:2 עם ספורטקלוב וינה.

תוצאות נוספות: קלאגנפורט־אוסטריה וינה 0:0; טירול־פאסט לינץ 1:3; אדמירה־ווקר־וינה 2:4; לאסקי־מודלינג 1:1.

החלה הליגה בשוייץ

ליגת הכדורגל בשוויץ יצאה לדרך: האלופה, נרשאטל, גברה על לוזרן — 1:2 וסנגאלן, גרסהופרס צוריך, סיימו במערשה בתיקו אפס עם סנט־גאלן.

תוצאות נוספות: אכאן־באזל 2:0; בלינצונה־סרבט 1:0; לוזאן־ציריך 1:1; סיון־יאנגבויס 1:1.

גולדווסר ושמואלי שברו שיאים ישראליים בבלגיה

שני שיאים ישראליים הושגו אור לאתמול בתחרות בין־לאומית שנערכה בעיירה הבטל שבבלגיה.

אילן גולדווסר מאס"א ת"א שיפר בפעם השלישית העונה את שיאו ב־110 משוכות בקבעו הפעם — 14.81 לעומת 14.85 באליפות ישראל לפני שבועיים.

זהבה שמואלי מא.ס. רמת־השרון שברה את שיאה בן תשע השנים בריצת 5000 מטר — 16:37.70 דק' (16:46.80).

נחום רוגל מאס"א ת"א קבע שיא אישי בקפיצה משולשת — 16.49 מטר — שני ס"מ פחות משיא הישראלי של יוסי גולינסקי מהפועל באר־שבע, שקפץ בכללי — 15.07 מ'. שיא אישי נוסף הציג דורון שיטורק ממכבי ת"א בריצת 100 מ' — 10.98 שנ'.

תוצאות נוספות: ריצת 1500 מ' — שלמה אזולאי (הפ. עמקים) 3:48.99; עדי חלילי (הפ. עמקים) 3:51.01; 800 מטר — שמעון פרנסקי (אס"א ת"א) 1:52.4; קפיצה לגובה — צפריר מרגנר (הפ. העמקים) 2; גובה, נשים — גבי רוזן (הפ. ירושלים) 1.70 מ'.

הנהלת ההתאחדות תדון בנהירת הישראלים לאירופה

קריטריונים לגבי היוצאים לשחק בחו"ל.

כדורגל

הנהלת ההתאחדות לכדורגל תתכנס היום לישיבת־פרידה, עם סיום הקדנציה הנוכחית.

מאחר שחלק מהחברים לא ישוב לאחר האסיפה הכללית לשולחן ההנהלה יעסוק הדיון בסיכום הקדנציה וההיערכות לעתיד.

שאול סוירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות, אמר כי ההנהלה תאשר היום את תקנון ההתאחדות, כפי שנערך ע"י צוות מטעם היו"ר, ולראשונה בתולדות ההתאחדות יהיה התקנון, על כל סעיפיו, בכרך אחד בלבד.

עם זאת תעסוק הנהלת ההתאחדות בגל העזיבות של השחקנים הישראלים לאירופה. אולם בגלל העובדה שווזי ישיבה אחרונה לא יתקבלו החלטות, הגם שעזריקם מילצ'ן, מ"מ היו"ר, עשוי לעלות פעם נוספת את נושא שילוב הורים, ולחילופין יבקש לקבוע קריטריונים לגבי היוצאים לשחק בחו"ל.

דריקס חוזר – ייפגש עם מכבי ת"א

כדורגלן מכבי ת"א, אלי דריקס, המתאמן בקבוצה הבלגית מולנבק, חוזר אמש ארצה ויפגש הבוקר עם ראשי מכבי ת"א כדי לדון בהשאלתו לעונה.

לפני נסיעתו לבלגיה הודיעה מכבי ת"א כי תתבע עבור שחרורו 400 אלף דולאר, וזאת כדי למנוע מהכדורגלן יציאתו לאירופה. דריקס נסע, בכל זאת, וחזר עם הצעה מהקבוצה הבלגית.

נודע כי מכבי ת"א תערים קשיים בדרכו של הכדורגלן.

הפועל ת"א רוצה את נסים כהן

קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א לוטשת עין לעברו של קשר בית"ד ת"א, נסים כהן. בהפועל ת"א מקווים שכהן יהיה שחקן הרכש השלישי, אחרי יהודה עמר (בחזקת מהעבר־ביה) ויעקב מגל.

עם זאת עלולים בהפועל ת"א לשחרר מספר שחקנים צעירים נוספים מבין אלו שלא יצאו עם הקבוצה לחו"ל.

נסים כהן, אם לא יוחתם הסכם עם בית"ר ת"א, אמור להיות תחליף למשה סיני, שעוב לבלגיה. עם שוב הקבוצה לארץ יוחלט לגבי מעמדו של שבתאי לוי. הוא יישאל לכל התמרכה במחיר. גם גבי לסרי, כדורגלן הפועל ת"א, טרם מצא קבוצה.

● השוער בוני גינצבורג, שחזר אתמול ממחנה־האימונים באנגליה, הודיע בקבוצתו, הפועל חיפה, על חזרה למוקדם: יקיים „הויום" אימון בקבוצתו...

אדרי – סופית לבית"ר ת"א

מאת אשר גולדשלגר

יוסי אדרי, כדורגלן בית"ר נתניה בעונה שעברה, חשב אתמול רשמית לקבוצת בית"ר ת"א. אדרי והשאל במשיכת השאלה של העונה לבית"ר ת"א ועתה עבר סופית.

טופס־ההעברה של ראובן אלקבץ ממכבי יבנה לבני־יהודה ת"א טרם עבר במשרדי ההתאחדות. אתמול, בבדיקות הטופס, הסתבר כי חסרות החתימות של רכז הכדורגל במרכז מכבי. נתן סלובטיק, ונראה כי אלקבץ יעבור רק היום לבני־יהודה.

עודד מכנס מתאמן במכבי פ"ת

מאת משה רוזנברג

עודד מכנס התחיל אתמול להתאמן בשורות מכבי פתח־תקוה לאחר „הקצר" שהיה לו בסוף השבוע עם מכבי נתניה.

מכנס שביקש ממכבי נתניה 30 אלף דולאר לעונה נענה בשלילה, ואתמול פנה פרקליטו, ידין מכנס, ליו"ר מחלקת הכדורגל במכבי פתח־תקוה, שמואל לינצר, בבקשה לאפשר לו להתאמן בקבוצה. הבקשה אושר ועודד התאמן לשביעות־רצונם של עשרות אוהדים.

לשאלת כתבנו, אם נראה אותו במכבי פתח־תקוה, השיבו „מוקדם עדיין לדבר, באתי לשמור על קשר בפתח־תקוה, קבוצה בה נעים לתאמן ולשחק. רק בימים הקרובים ארע היכן אשחק".

עודד מכנס נמצא גם על הכוונת של בית"ר ירושלים מהליגה הלאומית, הנמצאת בימים אלו במחנה אימונים בחו"ל.

רבינזון יתאמן היום במכבי נתניה

כדורגלן מכבי פ"ת, דורון רבינזון, עומד לערוך היום אימון בשורות מכבי נתניה.

רובינזון, שהסתכסך עם קבוצתו, מבקש לעבור לקבוצה אחרת ומכבי נתניה גילתה בו עניין.

2500 איש בטקס לזכרו של אבי רן בקרית־מוצקין

מאת יוסף גלזר

„אבי רן היה כמו עץ ירוק, שנגדע. מותו הישורה אבל ממשולח עד אילת, הוא היה סמל וסימבול" אמר אמש סגן ראש הממשלה, דוד לוי, באזכרה במלאת שלושים למותו של השוער, שנערכה בהנבודות 2500 איש באולם גרשן בקרית־מוצקין, ואשר שולבה בטקס המסורתי לבחירת ספורטאי השנה של חיפה והקריות מטעם המועצה „חי הקריות".

האולימפי, יצחק אופק, יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוירי, חברי הכנסת שבח וייס ואמנון לין ורבים אחרים.

האירוע נחתם במשחק קטרגל לזכרו של אבי רן, בו ניצחה מכבי חיפה את הפועל חיפה — 3:2. מטעמי מכבי שערים של שלומי שטיקר, אך שלום לוי (2), ואחרי ארמלי, רונאל בראילובסקי ורפי אוסמו. הקטן הסכם ל־2:15, שסכי סבי אלגנקות.

כל הכנסות האירוע הוקרשו לקרן ההנצחה לזכרו של השוער.

היום — אזכרה לחיים גלובינסקי

במלאת שנה למותו של עסקן הספורט חיים גלובינסקי, תיערך היום בית אזכרה ליד קברו בבית־העלמין בנחלת יצחק בתל־אביב.

זו השנה השניה ברציפות שאבי רן זכה בתואר „ספורטאי השנה". אך הפעם קיבלו הוריו, משה ודניאלה את הגביע הענק.

בין הוקרדו ספורטאים מצטיינים ב־22 ענפי ספורט.

בין המשתתפים בטקס היו ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, ראשי הערים של הקריות ועכו ויו"ר הועד־

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

09.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 09.05 שעת כושר. 09.15 טוב טוב הגמד — פרק 6. 09.40 הלב — פרק 34: מרקו רוצה לחזור הביתה. 10.05 מחסומים — פרק 2: בילי מתחיל במסע חיפושים אחרי הוריו. 10.30 המורה — פרק ראשון: סידרה בת ארבעה פרקים. פאול הוא מורה מחוסר עבודה, שמכלכל את משק ביתו בחסכונות עד שהוא מקבל הודעה על תחילת עבודתו כמורה־מחליף בבית ספר. יחסי ידידות נקשרים בין פאול לבין מורה אחרת, גברת גרימה. 11.20 הבלט הקלאסי בקובה — סימור היה של הרקדנית הקובנית אליסיה אלונסו. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.05 חובב הטבע — ג'ונגל בצנצנת ריבה. 14.30 קסים קסם. 15.00 קשר משפחתי — אחי יותם משוחח עם משפ' סרטר: פול, מונה וילדיהם. 15.40 מאתיים שניות למבואות ים מכמורת. 15.45 שעת כושר. 16.00 זהו־זה — שידור חי. 17.00 ערב חדש — מחנה רפי רשף. 17.30 „רובינסון ליי" — הפרק השלושה עשר: „מחנה לילה". 17.55 קונצרט לנוער — תחרות כישרונות צעירים הוכה בתחרות. סנדרין לוריד בת 14 מצרפת, תנגן את הקונצרט לפסנתר ולתזמורת מאת ליסט. 18.20 קטנטן — סדרת סרטים קצרים בהכשה על הרפתקותיהם של קטנטן וידידיו. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „המצודה" — הפרק התשיעי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 בשידור חוקר — תכנית בשידור ישיר בתכנית משחזורים פשעים חמורים, שהמשטרה לא פענחה, והציבור נקרא לענות על שאלות ולעזור בפתרון הפשעים. התכנית נעשית בשיתוף משטרת ישראל. השחזורים נעשים במדויק, לפי תיקי החקירה והשתתפות העדים האותנטיים. התכנית תשודר בשני חלקים. בחלק הראשון יובאו שחזורים של מעשי הפשע, שיחות עם ראשי צוות החקירות והפניות שאלות לצופים בחלק השני יובאו דיווחים ועדכונים מסכמים. מפיק ומנחה רפי גינת. 22.35 „תקופה יפה". 23.35 „בשידור חוקר" — דיווחים ועדכונים מסכמים. 23.45 פסוקו של יום. · חדשות חלילה.

ערוץ 2

19.00 עד פוס — שירי קאונטרי עם ג'ואן באז, דווית ראובני. 19.45 תקציר משפט דמיאניוק. 20.15 בירור 2 — שני הבודדים. 21.00 סוף 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 „צלילי בוקר". 07.00 „בהאונה נינוחה". 09.00 „קונצרט בוקר". 11.57 „פינת השיר" — משירי דוד אבירן. 12.00 „מן הסרטייה" — מנדלסון: שירים ללא מלים לפסנתר; ק.פ.ע. באך: סונטה כסול מינור לאבוב ובאס קונטינואו: מנדלסון: רביעיה מס' 3 אופ. 3 לפסנתר ולכלי קשת. 13.05 „בהאזנה נינוחה". 15.00 „הסברה מוסיקלית" — הנחיית הרגש — תוכנית שישית. 18.00 „מאולמי הקונצרטים בעולם" — קפלה סבלרינה — וורנר יעקב ומנצח אנדראס יעקב (עוגב); קינרמן מגריסקט לעוגב מכלכל: 31 מוטטים למקהלה וכ.ק.ן מכלכל: ריצ'קודרה לעוגב; מנדלסון פרלוד ופוגה ברה מינור לעוגב; רגר: 4 שירי קודש למקהלה איקפלה; ברהמס: 2 פרלודים כורלים; שייטלגרד: ליטניה לבריטון ומקהלה; י. וורנר: מתחה לצלב למ.ס. טנור ומקהלה. 18.00 „רגש על הביצוע" — על אחת כמה וכמה. 19.00 „בין חברים" — מעולם מטעמי המוסיקה מיצירות שוסטקוביץ, גלזונוב. 20.05 „אינטרלוד" — רצף מוסיקלי. 20.27 „פינת השיר". 20.30 „מאולמי הקונצרטים בעולם" — התזמורת הסימפונית של רדיו בוהמיה — אסא פקה סנגון טוגטי — מלודיות, שוסון קונצ'רטו מס' 1 במי מינור לפסנתר. ותזמורת: סיבליוס: סימפוניה כמי במול מג'ור. 22.30 „מעם ועוד" — רומן הארבנשטוק רמתי סקוונצות לכינור ולתזמורת. 23.00 „מחזורי יצירות" — באך: סוויטות.

רשת א'

07.30 „בדיוקלי". 08.05 „חוגה" — עם כני הנדל. 08.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן בצרפתית. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.05 „בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 „צבעי הקשת" — שיר וברכה לפזמונים מזרחיים. 15.27 „האוניברסיטה הפתוחה" — הטלאי הצהוב: „פעילות חינוכית בקרב יהודי גרמניה באמצע שנות ה־30" — פרופ' עקיבא ארנסט־סימון. 15.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מבנייני האומה בירושלים. 18.05 סיכום המשפט היומית. 19.30 „שירים לעולים. 22.05 „לכל אדם כוכב" — עם האסטרולוג אילן פקר, מגישים: נאווה סביון.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „בראש צעיר" — תכנית לילדים לחופשה. 09.05 „בוכבה" — עם מוטי קירש. 10.05 „כל זכוי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 „אלו־אלף" — „בביתי" — עם אהוד מנור. 13.05 „בחצי היום" — חדשות ופזמונים. 14.05 „בת צחוק" — תוי והומור. 15.05 „רגעי קסם". 16.05 „תוצרת הארץ" — תכנית „בבקשתו" לשירים עבריים. 16.55 „קראתי ספר" — קוראים ממליצים. 17.05 „יומן כלכלה". 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגזין השקע והחברה. 18.05 „פליק ורי" — עם רלית אורמאן (ש.ח). 18.45 שירים עבריים.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — מדרש האגדה — על דרכי האגדה. מרצה: ד"ר חננאל מאק. 06.30 „פוקחים עין". 07.07 „שבע אפס שבע" — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 „פתוח" — שירי אהבה עם אורלי יניב ודובי לנץ. 11.05 „נכון לעכשיו" עם רפי רשף. 13.05 „אחד אחד" — להיטים עבריים. עורכת ומגישה: שירה גרא. 13.55 „לא לכבות את האור" — פינה יומית בנושא ירידה מהארץ. 14.05 „יום דג" — אלי ישראלי וארז טל מסיירים ומשדרים מהאולפנים — תחרויות רומנטיקה וחיזורים. 16.05 „ההופעה בקיסריה" — שלום חנוך מגיש שעה של הקלטות מהופעותיו בקיסריה. 16.55 „באוזן מילולי" — פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן וגוני סביר. 18.05 „נתגרש! נתחתן!" — נעה לביא משוחחת עם הוריה שושיק שני ואריק לביא — שעה אישית מוזיקלית. 19.05 שירי אהבה. 20.05 „אלבום משפחתי" — עם השחקנים רמי ברוך ואסתי קוסוביצקי המאלתרים דיאלוגים של אהבה על הבמה ובחיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — מדרש האגדה (ש.ח.) 22.05 מרתון שירי קנאה ואהבה — מגישים: קובי מידן וגבי דורון. 23.05 „עשרים וארבע — היום שהיה" — עם יורן וילנסקי. 00.05 מרתון שירי קנאה ואהבה — המשך. 03.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים. שידורי צה"ל 2: 23.05 מרתון שירי קנאה ואהבה — מגישים: קובי מידן וגבי דורון. עורך מוסיקלי: יואב קוטנר.

19.00 „היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 20.05 „עולם הזמירות" — מצעד הפזמונים המסורתיים. 22.05 „קסר ראשי" — חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן. 00.15 „ג'או ועוד" — עם לאה ליאור.

רשת ג'

06.04 „בחורה לאושר" — להיטים ותיקים. 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" — שירים עבריים. 08.05 „בא לי" — עם מנחם פרי. 10.05 „שיחה" — שעה של ביטלס. 11.05 „30 בצל" — עם יקיר אביב. 13.05 „כל טוב" — פזמונים ומערכונים. 14.06 „בטרגל" — עם שוש עטרי. 15.05 „מוסיקה לעניין". 17.05 „משקפיים" — עם מיכל שמואלי. 18.05 „היה היו" מצעד פזמוני העבר — עם קובי ברקאי. 20.05 „לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 „קצת אחרת" — פופ מתקדם — עם אורלי מורג. 23.05 „מסביב לחצות" — עם יוסי סיאם.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: נשק קטלני 4.30, 7.15, 9.30
אורליה: ילדים חורגים לאלוהים 5, 7.15, 9.40
5, 7.15, 9.30

בן־יהודה: א.ט. חבר מכוכב אחר 5, 7.15, 9.30
גת: כלוו לחופש הגדול 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: קברט 7.00, 9.10
דקל: קרוקודיל דנדי 5, 7.15, 9.30
דרייב אין:
007 באזור מסוכן 7.45
חתיך אמריקאי 10.00
הוד: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: מלון לצעירים 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א: מותו של סוכן 7.30, 9.30
4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: אסקימו לימון — אהבה צעירה 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: חתיך אמריקאי 5, 7.15, 9.30
פאר: לא עם זין 5, 7.30, 9.30
פארים: לבירינט 12, 2, 7.15, 9.30
בראיון כוכב עליון 23.30
רבינוז:
חן 1: ב"ס למשמר אורחי 5, 7.30, 9.50
חן 2: חנות קטנה ומטריפה 5, 7.25, 9.45
חן 3: אני והחברה 5, 7.40, 9.45
חן 4: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45, 7.40, 5, 2, 11
חן 6: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.40, 5, 2, 11
שחף: סוד ההצלחה 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
תכלת: העגות מעבר לפינה 4.30, 7.00, 9.35

רמת־גן

אואזיס: לבירינט 4, 6.40, 9.30
לילי: לא עם זין 7.15, 9.30
ארמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 5, 7.10, 9.45
רבינוז:
גן 1: קרוקודיל דנדי 4, 7.20, 9.40
גן 2: כלוו לחופש הגדול 5, 7.20, 9.40
גן 3: אני והחברה 5, 7.30, 9.40
גן 4: ימי הרדיו 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: מועדון גן עדן 4.30, 9.15
בית אגרון:
לאסי שובי הביתה 16.30
משנה מקום משנה מזל 18.00
רסטי ג'ימס 20.00
העד 21.45
איפה העריונות לעזאזל 24.00
כפיר: ימי הרדיו 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: הנוכל האוהבת והמאהבת 4.30, 7, 9.15
מיטשל: לא עם זין 7.00, 9.00
סמדר: ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.30
הבירות: סנור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 1: אני והחברה
אור 2: בקצב השעון 4, 6.30, 9
אור 3: נרדפי החוק 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: קרוקודיל 6.30, 9.00
אור 5: לבירינט 4.30, 7.00, 9.00
עדן: סופרמן 4 4.30, 7.00, 9.00

תיאטרון ירושלים:
שיחות מלוכלכות 18.45, 21.45

חיפה

אורה: משהו פראי 4.30, 7.00, 9.15
חן: לבירינט 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: המוכטל כטיטו 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: סופרמן 4 4.45, 7.15, 9.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.15
רון: סוד ההצלחה 4, 6.30, 9.00
אמפי: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: ימי הרדיו 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: לא עם זין 7.00, 9.15

נתניה

שרון: לא עם זין 5, 7, 9.15
סטודיו: חנות קטנה ומטריפה 5, 7, 9.15

חולון

סבוי: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
מגדל: נשק קטלני 6.00, 9.00
ארמון: 007 באזור המסוכן 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30

הרצליה

חוצל: ילדים חורגים לאלוהים 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל - האודיטוריום
ימי הרדיו — א' ב' ג' ה' 19.00, 21.30

באר־שבע

חן: ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: 007 באזור המסוכן 5, 7.15, 9.30
היכל 2: סופרמן 4 5, 7.15, 9.30
היכל 3: סוד ההצלחה 5, 7.15, 9.30

עפולה

מנמחרון: קרוקודיל דנדי 8.30

רעננה

אורות: המוכטל כטיטו 4.30, 7, 9.00

גבעתיים

הדר: סוד ההצלחה 4.30, 7.15, 9.10

ראשון־לציון

רון 1: סופרמן 4 4.30, 7.15, 9.10
רון 2: 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.30

כפר־סבא

בית ברל: חמיר 10, 8
המלך והציפור תל ומוצ"ש 8.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 10.8
מירלה אפרת: 20.30
בית ספר לנשים: 20.30

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 203 בגוש 8238, רח' אצ"ל מס' 23 בחריגות. מבוקשת כהקלה: עד 6% בניה, ויציאה לגג. תכ' מס' 299/87 ות.ב. 6917.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי — יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי תמר רמת הנגב

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה תמר רמת נגב הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 2 לתכנית מפורטת 111/03/10 — מושב עין יהב, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: תוספת 16 יחידות חקלאיות. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפיתוח בעתיד. ביטול תכנית מפורטת מס' 111/03/10 על אותו החלק הנוגע בקו כחול והמסומן בתשריט.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית — 131.0 דונם. מקום — עין יהב.

על המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

על המעוניין בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט ובהגשת קות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה ליתן אישור להקלה להצבת דודי וקולטי השמש מעל חדרי היציאה לגג העליון ברחוב זכריה מס' 12 גוש 6963 חלקה 33

תיק בניין 012־0201

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי לודים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה לודים, הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' גז/28/1/1" ביחד עם תשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת דרך חד־חברות. מכביש הסטורים הישן לאזור התעשיה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 5779 חלקי חלקה 9.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה, ועליה ללוות פרוט ההנמקות להתנגדות בתצהיר תמום על־ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

רב שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניות תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי תוכנית מחוזית

הודעה בדבר תיקון טעות ברישום גושים וחלקות

בהודעה על הפקדת התכנית מח/60 שפורסמה ביום 26.8.86 בי.פ. 3373 ובעיתונים „הצופה" ו„חדשות" ב־20.7.86 „על המשמר" 21.7.86 נפלה טעות בציון הגושים והחלקות.

הגושים והחלקות הנכונים הם: גוש 5779 חלקי חלקה 9 והמסומן הכלול בתחום התכנית הוא גוש 5777 חלקי חלקה 16 וכן 5885 חלקי חלקה 1 גוש 5779 חלקי חלקה 9.

כל הרואה עצמו נפגע רשאי להגיש תוך 60 יום התנגדות לפי ס' 100 לחוק התכנון והבניה. את ההתנגדות יש להגיש במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה שד' הרצל 91 רמלה.

רב שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

ועדת משנה לתכנון ולבניה

חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ת.ב. 4732/195

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 171 בגוש 7382 ברחוב שפרינצק שלמה מספר 22 חולון, הכוללת מתן הקלה כ: א — אחוזי בניה 8% משטח המגרש 336 מ"ר לכל 3 הקומות.

ב — קוי בנין 10% בקו בנין צדדי 2.70 מ' במקום 3 מ' החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הבקה בעיריית חולון רחוב ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת. ידוע לי כי תוספות הנ"ל הינן על אחריותי בלבד מבלי שהוות אישור למתן ההקלה המבוקשת.

אשל צבי
סוקולוב 71, חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי רעננה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית רע/1/33/ה" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד חלק מגוש למגורים וקביעת הוראות בינוי, שימוש בגבהי בנינים, קביעת אחוזי בניה ושטחי בנינים, תוספת קומה ב' במבנה וקביעת יעודו לשימוש ציבורי.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6582 חלקה 226, רח' משה דיין.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה, ועליה ללוות פרוט ההנמקות להתנגדות בתצהיר מאומת על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

רב שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה בקוי בנין אחוריים וצדדיים ב־10% ברחוב בורוכוב 8 גוש 6932 חלקה 6.

תיק בנין 008־0075 בקשה מס' 1.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מזור — חביבה רייק 20.

חולון
אהרון — הופיין 52.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.

נתניה
הרטה — הרצל 24.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
אסותא — ז'בוטינסקי 41.

תל־אביב
לב העיר — אחד העם.
השל"ה — קופ"ח מכבי — השל"ה 7.

חיפה
יכנה — אבן סינא 7.

רחובות
כללית — בני משה.

רעננה־כ"ס
קופ"ח כללית — הרשות הנר־השרון

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בית לניארו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים - ילדים, הדסה ע"כ — פנימית, כירורגית, אורטופדית, א.א.ג. משגב לדך — נשים, שערי צדק — עיניים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יפסור סיוע טלפוני בימים א'־ה' ב־08.00—20.00, בימי ו' 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433500.

זך ביר - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים - 02־243358; ת"א - 226027 (24 שעות); חיפה - 04־229488 (11.00—20.00); גליל מערבי - 04־922232.

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222752.

„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. רינגנוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל': 03־285822, 394869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה והאיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.
ער"ן נתניה — טל' 053־35316.

סילוק מיטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 1781111 לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022 עפולה — טלפון 065־93334 טבעון — 101, טלפון 04־931401 נהריה — טל' 04־823333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע טל' 057־74767, טל"ל בנוש רן, טל' 03־330848.

ממתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

11.05, 11.50, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

בג"ץ פסק: עונש מאסר אינו שולל הזכות לקיים חיי אישות

"עונש המאסר כפי שהוא קבוע ומבוצע היום יש בו משום ביזוי האדם ורמיסת כבודו" – קבע השופט אילון● עם זאת דחה עתירתו של אסיר לקיים מצוות פרו ורבו בשל המצב החוקי הקיים

מאת דוד פרידמן,
כתב עת"ם

בג"ץ פסק, כי עונש מאסר אינו שולל את זכות האדם לקיים חיי אישות, יהיה זה אדם נשוי או פנוי. עצם הזכות לקיים יחסי אישות סדירים, המצויה בידי כל אדם, מצויה גם בידי אסיר, קובע בג"ץ.

בג"ץ קורא גם לנציבות שירות בתי-הסוהר להתקין נהלים ולהשלים נהלים קיימים, כדי להסדיר את זכותו של אסיר להתייחד עם בת זוגתו.

זכותו של אסיר להתייחדות עם בת זוגתו ולקיים יחסי אישות, היא מהותית ויסודית בתפיסת עולמנו החברתית ובעולמה של היהדות, וחשיבות מיוחדת נובעת לה לשם שיקומו של האסיר, שמירת התא המשפחתי אותו הקים. ולשם תיקונה ושלמותה של החברה עליה הוא ממשיך להימנות — לשון פסק-הדין.

פסק-הדין ניתן בעתירתו של אסיר בן 50, חיים לואיס וייל, אב ל-6 ילדים וסב ל-20 נכדים, המרצה עונש מאסר של שלוש שנים. האיש טען בעתירתו, כי אשתו בת ה-50 עדיין בתקופת פוריותה ויש לאפשר לו מדי חודש בחודשו לקיים מצוות פרו ורבו, אם בחופשה ואם בין כותלי הכלא.

יצר טבעי ואנושי

השופט מנחם אילון, שכתב את פסק-הדין, קובע: שלילת האפשרות מאדם בוגר לקיים יחסי אישות, לתקופת זמן שאינה קצרה, פגיעה קשה יש בה באדם ממנו היא נשללת. יצר המין הוא יצר טבעי ואנושי ודיכויו של יצר זה נוגד את טבע האדם וצרכיו.

השופט מנחם איילון מותח ביקורת על צורת הענישה הקיימת היום ופוסק: עונש המאסר כפי שהוא קבוע ומבוצע כיום, אין בו משום שלילת החירות בלבד. באות עימו ומתלוות אליו רעות רבות, מדכאות וחולות, שיש בהן משום ביזוי האדם, רמיסת כבודו והשחתת צלמו.

בפסק-הדין נטען, כי שלילת זכות האסיר לקיים יחסי אישות מביאה את תופעת ההומוסקסואליות בין כותלי הכלא, אשר לה נופלים קורבן חלושי האופי שבין האסירים. בנוסף על שלילת החירות שהוטלה עליהם כדין, נתונים הם בעל כורחם ושלא לרצונם, למשיסת כבודם האנושי ולביזוי צלם האדם שבהם. קובע השופט אילון ומוסיף, כי מניעת האפשרות להתייחד עם בת זוג, גורמת לעיתים קרובות להרס התא המשפחתי.

לשנות הנהלים

השופט אילון קובע, כי כשם ששונו הנהלים בכל הנוגע לזכות הצבעה של אסירים, בעקבות פסיקת בית-המשפט העליון, כן מן הראוי שנשנה הגישה הנקוטה בידינו כיום. לעניין קיום זכות האסיר ליחסי אישות, על-ידי קביעת הוראות מתאימות, בהנחיות הקובעות את נהלי מתן החופשה לאסירים.

אשר לעתירה עצמה קובע השופט: "עם כל הרצון והאומץ קצרה ידו של בית-המשפט להושיע, זאת מאחר והוא כבול בגזירת החוק המצוי. על כן, בשל המצב החוקי הקיים, שאינו מקנה לאסיר זכות לקיים יחסי אישות, נדחתה עתירתו של וייל.

השופטים אהרון ברק ודב לוין הצטרפו לפסיקת השופט אילון. השופט ברק קבע עם זאת, כי יש לאפשר לכלל אוכלוסית האסירים לקיים יחסי אישות, בין אם האסיר נשוי ובין אם לאו. (עתים)

תיקון טעות

במודעת הוועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי בת-ים שפורסמה ביום א', 9.8.87, נפלה טעות צ"ל גוש 7141 ולא כפי שפורסם 7741.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

פתח תקוה

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה בגוש 6396 חלקה 71 ברח' ביאליק פינת שפירא, לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ג' בו מותר להקים בניין דיור בן 5 קומות על עמודים. 137.5% בנייה 6.69 דירות בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 5 קומות על עמודים 7 דירות 148.5% בנייה וחדרים על הגג.

ד. תבורי, יו"ר הוועדה
המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965

מרחב תכנון מקומי

"הדרים", הוד-השרון

הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הר/26/120".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6407, חלקה 11, הוד-השרון, רחובות סוקולוב, הפרחים. עיקרי הוראות שינוי התכנית: הוראות בניה, קביעת הוראות בניה בחלקה.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3401, התשמ"ז, עמ' 234 ובעתון בוקר "הצופה" מתאריך 9.12.86 ובעתון ערב "חדשות" מתאריך 9.12.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף "על המשמר" מתאריך 9.12.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
11.7.1987

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה, הוגשה ע"י: שם: אלעני חברה לבנין

כתובת: רח' סוקולוב 86א' חולון.

בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב הרצליה רח' משכית יוחנן הסנדלר, גוש 6420 חלקה 4041, המהווה הקלה/חריג לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה החריג האמור. דהיינו: מבקשים לאחד החלקות לחלקה אחת וזאת בהתאם לתוכנית מתאר 253 א' אושרה משנת 1961.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברח' סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל וכל הרואה עצמו יפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית, האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

מרחב תכנון מקומי

שמעונים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "שמעונים" הופקד שינוי תכנית הנקראת "שינוי מס' 3 לתכנית מפורטת 115/03/7 — מושב נבטים, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: איחוד מגרשים 1/צ, 4/צ, המיועדים בשטחים לבנייני ציבור על-ידי ביטול דרך מקומית מס' 1.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 25.240 מ"ר. גוש: 100060 וכהסדר, מושב נבטים.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין, בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו — יו"ר הוועדה
המחוזית לתכנון, הדרום

ועדת משנה לתכנון ובניה

חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ת.ב. 4732/210

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 99 בגרש 6750, ברח' צפת 12 חולון. הכוללת מתן הקלה ב: א — אחוזי בניה 6% משטח המגרש. 1258 מ"ר בכל 5 הקומות.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'.

את התוכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל, התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת. ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

גנוסר מאיר ושולמית
צפת 12 חולון

ועדת משנה לתכנון ובניה

חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ת.ב. 407

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 37 בגרש 7168 ברח' אוסישקין מס' 6 חולון.

הכוללת מתן הקלה ב: א — אחוזי בניה 6% משטח המגרש 567 מ"ר בכל 4 הקומות.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל. התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך המועד של 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת. ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

קוליצקי דן ואחי
אוסישקין 6 חולון

מנהל החשבונות של בי"ח "השרון" נעצר ל-10 ימים

חשוד בהוצאת כספים תוך ניהול "בנק פרטי"

מאת יהושע מרקוס,
כתב "על המשמר"

אלי זיסו, מנהל החשבונות של בי"ח "השרון" בפתח-תקווה, נעצר אתמול בפקודת שופטת בית-משפט השלום בפ"ת, שרה פריש, לעשרה ימים, כחשוד בהוצאת כספים תוך כדי ניהול "בנק פרטי".

אלי זיסו הסתבך בחובות והוכרז לעבריין נמלט. הוא נעצר ביום שישי בביתו לאחר שחזר מחו"ל ומעצרו הוארך אתמול.

מפקד משטרת פתח-תקווה, ניצב משנה יעקב שובל, טען בבית-המשפט, כי מאות אלפי דולרים עברו בבנק הפרטי שניהל אלי זיסו במהלך עבודתו בבית-חולים השרון. הוא נקלע לקשיים כספיים והסתבך בחובות גדולים וכאשר לא יכול היה לעמוד בלחץ נושיו נמלט לחו"ל. הוא חשוד בהפצת שקים ללא כיסוי, הוצאת כספים במירמה ועיסוק לא חוקי במט"ח.

בא-כוח המשטרה ביקש להאריך את מעצרו ב-10 ימים מחשש שיפריע למהלך החקירה אם ישוחרר. השופטת שרה פריש נענתה, כאמור, לבקשת המשטרה.

החשוד טען להגנתו, כי חלק גדול מהכסף כבר הוחזר לנושים על-ידי הריבית הגבוהה שקיבלו והוא אף מכר את ביתו כדי להחזיר את החובות. כן טען, כי זכה ב-10 אלף ש"ח בטוטו וגם סכום זה נמסר לכיסוי חובותיו. הוא אמר, כי בהיותו בחו"ל ביקש להתאבד אולם חזר בו, וכי הוא בטוח שייצא מהמצב הקשה אליו נקלע.

טרמפיסטית בת 40 הותקפה על-ידי הנהג שאסף אותה

מאת כתבת "על המשמר"

דנים חזן בת 40 מלוד, גרושה ואם לילדים, נמצאה אתמול בצידי הדרך בכביש שבין נס-ציונה לצומת בית עובד כשהיא חבולה בראשה. היא מונחת במצב בינוני לבית-חולים "אסף הרופא".

על-פי גירסתה של האשה, היא עלתה על טרמפ מרחובות לתל-אביב בכביש המחבר את נס-ציונה לצומת בית עוכר. אחרי שעברו את איזור התעשייה סטה לדבריה הנהג לדרך עפר לכיוון כפר אהרן, עצר את הרכב בתוך הפרדסים, שם הכה בראשה באבן גדולה. לאחר מכן השליכה מהרכב והסתלק מהמקום. עוד ציינה, כי תיקה נשאר ברכב.

למקום הגיעו כוחות משטרה בפיקודו של סגן ניצב אוחיון, מפקד תחנת רחובות, ופתחו במצוד אחר הנהג התוקפן. גירסתה של האשה נבדקת.

האשה שינתה את גירסתה כמה פעמים והמשטרה מעריכה שאין מדובר בנהג אלמוני אלא באדם המקורב לה והזהותו ידועה למשטרה. ככל הנראה מדובר בתקיפה על רקע רומנטי.

● מאיר זקן — מנהל המחלקה לשכונות בהסתדרות בירושלים נבחר בימים אלה, במקום הראשון, כעובד המערכת הקהילתית ההסתדרותית הארצית.

להברתנו לאה הורוביץ ומשפחתה

אתכם באבל על מות האחות

קילה בן אריה

קיבוץ בית-אלפא

בפלילים

מסעדן חשוד באונס מלצרית בת 15

חיים קלדרון (32), בעל מסעדה בחוף "הסיפלס" בבת-ים, נעצר אתמול בפקודת בית-משפט השלום בתל-אביב ל-4 ימים כחשוד שאנס נערה בת 15 שעבדה כמלצרית.

בא-כוח המשטרה, רס"ר משה דואק, אמר, כי האונס היה ביום שלישי שעבר בחוף הסיפלס בבת-ים. הנערה התלוננה ביום ו'. לדבריו יש לחקור עוד עדים ומכיוון שהנערה היה כפחד, ביקש באיכות המשטרה להאריך את מעצר החשוד בשישה ימים.

החשוד טען שהכל נעשה מרצונה החופשי של הנערה. הוא אמר שלא ידע את גילה. מאחר שהיתה מלצרית מזדמנת.

בא-כוח המשטרה ציין, שהנערה אמרה במפורש את גילה ובפרטים אישיים אחרים כאשר נשאלה על כך עם קבלתה לעבודה. כן הכחיש את טענת החשוד שלמחרת היא שבה לעבודה במסעדה כרגיל, והוסיף שיש שני עדים לאירוע.

הסניגור, עו"ד חכם הרגיש, שאין ביסוס לחשד שהיה כאן אינוס וסביר שהאירוע היה בהסכמתה. לדבריו, היא התלוננה בעקבות רגשי חרטה או לחץ מצד משפחתה. מאחר שהחשוד נשוי ואב לשני ילדים, עלול להיגרם לו נזק רציני, אמר הסניגור.

השופט ארי זיו-אב החליט לעצור את החשוד ל-4 ימים, בנימוק שמדובר בעבירה חמורה ויש צורך בהשלמת החקירה. (עתים)

פריצה מסתורית לבנק צפון-אמריקה בת"א

מאת כתבת "על המשמר"

פריצה מסתורית היתה בסוף השבוע בבנק צפון-אמריקה שברחוב אלנבי 116 בתל-אביב. הפורצים ערכו חיפוש במסמכים שבמשרדי הבנק אך לא גנבו כסף.

האלמונים נכנסו לחדר המדרגות, פרצו את הדלת האחורית שבקומה השנייה והגיעו למשרדים. הם חיטטו במגירות וגנבו כל הנראה מסמכים. המשטרה פתחה בחקירה.

אותו סניף בנק נפרץ כבר בעבר וגם אז חיטטו אלמונים במסמכים שבמשרד ולא גנבו דבר.

כזכור, בנק צפון-אמריקה קשור בפרשיות בהן הורשע מנהל הבנק לשעבר משה שטרן והמנכ"לית הדסה מונסה. שניהם מרצים עתה עונשי מאסר.

ימאים מצריים חשודים בנסיון להבריח סיגריות

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

שלושה ימאים מצריים נעצרו על-ידי משטרת נמל חיפה כחשודים בנסיון להבריח עשרות קופסאות סיגריות אל מחוץ לגבולות הנמל.

השלושה נעצרו בעקבות חיפוש שערכו שוטרי ביקורת הגבולות על גופם. הימאים הודו כי התכוונו להמיר את הסיגריות בסחורה ישראלית. הם הוחזרו לאונייה לאחר שנחקרו ורשיונות הירידה שלהם לחוף הוחרמו על-ידי המשטרה.

כשבועיים האחרונים נתפסו 22 ימאים מצריים שניסו להבריח סיגריות מהנמל ורשיונותיהם הוחרמו.

יצויין, כי רק לפני כשלושה שבועות הותר לימאים מצריים לרדת לחוף.

נער מרפיח הודה בדקירת ערבי ישראלי

נער בן 15 מרפיח הסגיר עצמו במוצאי שבת למשטרה והודה בכך, שדקר לפני כחודש אזרח ישראלי בעזה. הנער אמר, שמצפונו העיק עליו, לאחר שנודע לו, כי הנדקר היה ערבי מנצרת ולכן החליט להסגיר עצמו למשטרה.

נגבתה ממנו עדות והוא נכלא במשטרה להמשך חקירה.

כזכור, נדקר באותה תקרית תושב עזה בסכין ונפצע קל. (עתים)

מתנדב חשוד באונס מתנדבת ברמות-מנשה

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

נערה בת 17 מארה"ב, השוהה כמתנדבת בקיבוץ רמות-מנשה במסגרת תוכנית קיץ, התלוננה במשטרת עפולה על אונס.

בעקבות התלונה עצרה המשטרה מתנדב השוהה אף הוא במשק כחשוד במעשה.

חקירת המשטרה נמשכת.

לאלי ולמשפחת כבסה

תנחומים במות

משה סטיגסי

קיבוץ להבות הבשן

ליהודית סיטון ומשפחתה

איתך בצערך

במות

האב

גרעין "שחורת"
ובית שמרת

בטלה האופציה של הסכם לשנתיים – יאמר קיסר לניסים

ראשי ההסתדרות והאוצר ייפגשו היום בנסיון נוסף לקדם המו"מ בשירות הציבורי ● הכרפלד: הממשלה מנסה לכבול ידי ההסתדרות והתעשיינים

מאת כתבנו לענייני עבודה

ראשי ההסתדרות וצמרת האוצר ייפגשו היום אחר הצהרים בירושלים בניסיון נוסף לקדם את המו"מ על הסכמי שכר ומסגרת בשירות הציבורי.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות דנה אתמול בישיבתה השבועית בהתפתחויות במגעים ורשמה לפניה את דברי המזכ"ל קיסר, כי נוכח עמדת ראשי לשכת התיאום של האירגונים הכלכליים שלא לכלול את קיצור שבוע העבודה במו"מ על השכר, בטלה למעשה האופציה של הסכם לשנתיים. המעסיקים הפרטיים מתנגדים גם להארכת הסכם תוספת היוקר.

קיסר אמר, כי לדרישתו של ניסים לחתום על הסכם לשנתים אין כיסוי. "נגמרו הבירורים והתמרונים, עכשיו צריך להתקדם לקראת הסכם לשנה אחת בלבד" — אמר קיסר.

יו"ר האגף לאיגוד המקצועי, חיים הכרפלד, טען בישיבה, כי השר ניסים מנסה לתמרן את ההסתדרות ואת לישכת התיאום למצב בו ידיהם יהיו כבולות בעוד הממשלה תהיה חופשית לעשות כרצונה. הוא הוסיף, כי ההסתדרות חותרת להסכם עם המעסיקים הציבוריים ואין לערב בכך את המעסיקים הפרטיים.

סגנו אפרים ז'ילוני קבע, כי ההסתדרות איפשרה לניסים מרחב של בירורים, אשר הסתיימו, ועתה יש לחתור כי ההסכם ייחתם במהלך חודש אוגוסט.

חבר הוועדה המרכזת גרשון וילן אמר, כי במעבר לחמישה ימי עבודה בסקטור הציבורי יש לשמור על רמתם ויעילותם של השירותים.

מזכ"ל הסתדרות הפקידים משה בית-דגן אמר, כי יש להתייחס כאל מיקשה אחת לתביעות לקיצור שבוע העבודה ומעבר ל-40 שעות עבודה שבועיות. הוא דרש מקיסר ומהכרפלד לא לקבוע פגישות נוספות עם ניסים ועוזריו, אלא אם כן הן יהיו במסגרת מו"מ ענייני ומואץ.

קצין צה"ל שהודח בגלל קומתה יוחזר לשירות

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

על פי המלצתו של נציב קבילות החיילים החליט הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון ואלוף הפיקוד הצפון יוסי פלד, להחזיר לשירות קצין בדרגת סגן אלוף, שהודח מתפקידו לפני מספר חודשים בגין עבירת משמעת.

הקצין ששימש מפקד מחוז ביחידה עורפית בפיקוד הצפון, הגיע לכנס של קציני פיקוד הצפון עם הרמטכ"ל שומרון, ללא כומתה לראשו. אלוף הפיקוד החליט בעקבות המפר את הוראות המשמעת החליט בו במקום להדיחו מתפקידו.

הקצין עירער בפני נציב קבילות החיילים על חומרת העונש. הנציב קבע בהחלטה על בדיקה, כי אקט ההדחה אינו חוקי ללא משפט. לאחר שיקול נוסף של הרמטכ"ל ואלוף פיקוד הצפון, הוחלט להמיר את עונש ההדחה ב-"העברה מתפקיד".

לכתבנו הצבאי נודע, כי הקצין לא ישובץ בתפקיד כלשהו במרחב פיקוד הצפון, בשל אי עמידתו באמות מידה שקבע אלוף הפיקוד.

ארונו של סא"ל רגב יגיע היום; ההלוויה מחר

מאת דינה רייס, כתבת עת"ם

הלווייתו של סא"ל (מיל) אריק רגב (52) שנפטר ביום שישי בבריסל, לאחר ניתוח השתלת לב, תתקיים ביום שלישי בשעה 5.30 אחר הצהרים בבית העלמין בביתן אהרון.

ארונו של אריק רגב יגיע ביום שני בערב לישראל, ועימו האלמנה רחל ובתו הצעירה רונית ששהו בבית החולים ליד מיטתו ברגעיו האחרונים.

אריק רגב, מת 8 ימים לאחר מות אחיו אל"מ אורי טאיץ מפקד הקומנדו הימי, שמת מדום לב בעת שחיה. משאלתו האחרונה היתה להיקבר ליד אחיו אך לא תתקיים כיוון שמשרד הבטחון לא אישר קבורתו בחלקה הצבאית בגבעה.

לכתבת עת"ם הגיע תוכנו של מכתב ששלח אריק רגב לידידת המשפחה, כשתנו הגיע שעתיים לאחר מותו.

אבל כבר ירד על ביתן אהדן, מושב שבו 30 משפחות בלבד. בביתו של אריק נותרו בנו החייל אדיר, הנושא את שם אביו המנוח שנפל במלחמת השחרור. לאחר שעלה על מוקש והבת איילת — אחות העובדת במשק שרות [illegible]

שדרות קבעה שכר מינימום ליזמים: 800 ש"ח נטו

כל יזם המבקש להגיע לשדרות ולהקים מפעלו בישוב הנהנה מזכויות מעמד אזור פיתוח א', מתבקש לחתום על התחייבות לשלם לפועלים משכורת של לא פחות מ-800 ש"ח נטו בחודש — זאת מסר אתמול ראש המועצה המקומית עמיר פרץ. הוא גם מבקש מהיזמים הוכחות שהם קשורים לגוף מבטחים, לקופת חולים וכן למוסר שיספק ארוחות לעובדים, או מתחייב להקים מסעדה במקום.

הוא אמר שדרישותיו יהוו לחץ על המפעלים הקיימים ובעיקר על המפעלים האיזוריים של קיבוצי צפון הנגב ואיזור רצועת עזה, שיצטרכו להתאים לרמת השכר החדשה. (עתים)

הוקמה ועדה לבדיקת נושא שיט האבובים

משרד הפנים הקים ועדה מיוחדת לבדיקת נושא שיט האבובים בירדן, כדי כי תגיש מסקנותיה בתוך חודש, על-פיהן יחליט הממונה על מחוז הצפון במשרד-הפנים, עמרם קלעג'י, אם לאשר את המשך הפעלת שיט האבובים, בשיטת מקור-פרנסה לשלושה קיבוצים בגליל-העליון, לאחר שבחודשים האחרונים טבעו במקום כארבעה מטיילים ונפצעו למעלה מ-40.

בראש הוועדה עומד יוסף רג'ואן, האחראי על שירותי החירום במשרד הפנים בצפון, וחברים בוועדה נציגים של משרד-הפנים, הבריאות, החינוך והתיירות, וכן ראש המועצה האזורית הגליל העליון, זלמן גסטר, ששיט האבובים הוא בתחום שיפוטו.

מנהל אתר השיט של קיבוץ שדה נחמיה אמר לכתב עת"ם, כי חובבי השיט ימשיכו להגיע למקום, למרות הפירסומים בגנות שיט האבובים והטונים הכרוכים בו, שכן זהו תחביב הפועל בצורה מסודרת מזה מספר שנים, ורק בחודשיים האחרונים הוא עלה, משום-מה, לכותרות, מסיבות שאינן ברורות לו. (עתים)

רוצים שכר טירחה עבור הסכם גירושין שלא נערך

מאת כתב "על המשמר"

עורכי דינם של בני זוג חיפני שחזרו בהם מהחלטתם להתגרש תובעים עתה לקבל את שכר טרחתם.

המדובר בבני זוג בשנות ה-40 בעלי נכסים רבים בחיפה. בני הזוג החליטו להתגרש ופנו לעו"ד לצורך עריכת הסכם גירושין בין הצדדים. עורכי הדין לא הצליחו להתגבר על מחלוקת בחלוקת נכסים והיפנו את בני הזוג לרב משה ראוכברגר כדי שימצא פשרה שתספק את שני הצדדים.

בדיון שהתקיים אצל הרב טענה האשה, כי בעלה נוהג לעזוב את הבית בלילות ולבלות עם חבריו עד השעות הקטנות של הלילה. כן טענה כי ילדיהם גדלו ועזבו את ביתם והיא נותרת לבד במשך שעות ארוכות. לאחר מספר פגישות ושיחות עם בני הזוג, הצליח הרב משה ראוכברגר להשיג שלום בית ביניהם.

עורכי הדין של שני הצדדים אשר הקדישו שעות ארוכות לניסוח סעיפי הסכם הגירושין תובעים עתה לקבל שכר טירחה על ההסכם שבוטל, חרף העובדה שהם היפנו אותם לרב.

הרב סרבן הגט קובל על חרם מצד רבנים

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

הרב אלקנה כפיר מצפת המשמש רבו של מושב כרם בן זמרה, קבל אתמול על החרם שהוטל עליו לפני כעשרה ימים ע"י בית הדין הגדול בירושלים בגלל סירובו לתת גט לרעייתו אתל זה עשר שנים. הרב כפיר גורס שהרבר תנוער אפילו לחוקי המדינה. לדבריו, החרם שהוטל עליו, הוא שריד מימי הביניים. לדבריו עד כמה שזכור לו לא היה מקרה דומה מאז הקמת המדינה.

הרב הראשי אליהו שפירא הסביר שבית הדין הרבני רשאי, בהסכמת בית המשפט והיועץ המשפטי של הממשלה, להכניס סרבן גט לבית כלא אך לא להטיל עליו חרם חמור כזה.

בד"ץ: מאבק החרדים על שמירת השבת – רק בראשיתו

קולק: חוק העזר האוסר הקרנת סרטים בשבת — מיושן ● עצרות תפילה גם בחיפה

מאת בצלאל עמיקם וקובי מנדל, כתבי "על המשמר"

בית-הדין של העדה החרדית בירושלים הכריז אתמול, כי החרדים מצויים רק בראשיתו של המאבק על שמירת השבת. לדעת מזכיר בית-הדין, המלחמה איננה ייחודית לחרדים, אלא מחייבת את כלל ישראל להתגייס למערכה.

לאור הצהרה זו צפויות גם בליל שבת הקרוב ובשבת משמרות מחאה של חרדים מול בית אגרון.

אמציה קפלן, מפעיל הקולנוע בבית העיתונאים, נחוש בדעתו להמשיך בהקרנות. בליל שבת היה האולם בתפוסה כמעט מלאה. אולם בשבת אחרי הצהריים התדלדלו השורות ורק מספר ילדים באו לצפות בסרט.

מפקד משטרת הבירה, תת-ניצב יוסף יהודאי, סבור, כי הפעלת בית הקולנוע סותרת חוק עזר עירוני משנת 1953 שהוא עדיין בתוקף. ידי המשטרה כבולות ועל כן תמשיך להגן על הציבור. יהודאי ציין, כי המשטרה לא תירתע מלהפעיל גז מדמיע. שכן הוכח כי השפעתו יעילה, אם כי לטווח זמן קצר. יחד עם זאת רואה מפקד משטרת ירושלים את הפגנות החרדים בפרופורציה נכונה ואומר. כי הם שומרים על הסדר בפרופיל נמוך. התארגנות החרדים. אומר יהודאי, לא היתה גדולה ולא כוחנית.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, סבור, כי חוק העזר העירוני מיושן, אך "קשה לשבור חוק". לפי שעה טרם שקל הגשת תביעה משפטית נגד מפעילי בית הקולנוע.

ראש סניף מפ"ם בירושלים, עורך-דין נחום סולו, עומד לכנס ביום רביעי את נציגי הגופים החילוניים ותנועות הנוער הפועלים בעיר. מטרת התתכנסות – לתאם דרכי פעולה וליזום תגובה אפקטיבית כל אימת שהאירועים ידרשו זאת.

הפגנות גם בחיפה

עצרות תפילה המוניות נגד חילול שבת בחיפה יתקיימו ביום שישי הקרוב בכמה רחובות מרכזיים בחיפה. לנוכח ההידרדרות שחלה בשמירת השבת בעיר, עם ריבוי מספר בתי-הקפה הנפתחים באחרונה בשבת.

עצרת התפילה המרכזית תתקיים במדרחוב נורדאו, לאחר שעיריית חיפה לא הצליחה להביא לסגירת בתי-הקפה במקום בלילות שישי.

ביום שישי האחרון תוכננה הפגנה המונית במדרחוב. אולם לדברי גורמים בקרב העדה החרדית בוטלה ההפגנה לאחר בקשתו של מפקד משטרת חיפה.

החוגים הדתיים מתכוונים להביע את מחאתם בצורה נמרצת ביותר ולנצל את העובדה שמאות תלמידי ישיבה חיפנית נמצאים עתה בבתיהם לרגל חופשת הקיץ.

נוסף על פתיחת בתי-הקפה בלילות שישי מותחים החוגים החרדיים על הפעלת הרכבל בשבתות ושוקלים להטיל צו איסור נסיעה בו. הכוונה היא לאסור על תלמידי בתי-הספר הדתיים מכל הארץ שיעשו בחיפה במסגרת טיולים לנסוע ברכבל. לטענת גורם מקרב החוגים הדתיים, מתעכב פרסום צו האיסור מאחר ודעת הרבנים אינה נוחה מצו זה.

פגישת שמיר-קולק בעניין איצטדיון הכדורגל בבירה – ללא תוצאות

מאת בצלאל עמיקם,
כתב "על המשמר" בירושלים

שאלת הקמתו של איצטדיון כדורגל בירושלים לא נפתרה אמש בפגישתם של ראש הממשלה יצחק שמיר וראש עיריית ירושלים טדי קולק.

הפגישה הסתיימה ללא תוצאות ושמיר ביקש אורכה כדי לדון בנושא פעם נוספת.

אתמול הגיעו ללשכתו של ראש הממשלה אלפי תתימות הקוראות להתחיל בבניית האיצטדיון. אולם נראה שראש הממשלה לא התרשם מעובדה זו.

טדי קולק אמר לראש הממשלה, כי קיימת התחייבות בכתב שנתן קודמו ואיש תנועתו, מנחם בגין, להקים איצטדיון, לפני תשע שנים. כתמורה הסכימה עיריית ירושלים לוותר על אתר שועפאת ולבדוק את מיקומו של האיצטדיון באיזור הרחוק ממשכנות החרדים. ואמנם מקום זה אותר בדרום העיר ואף זכה לאישורם של ועדות הבנייה העירונית והמחוזית.

ראש הממשלה השיב, כי קיים מצב מסובך ויש לפתור זאת על-ידי קבלת התחייבות של קבוצות הכדורגל לשחק אך ורק בימי חול. טדי קולק סרב לחתום על התחייבות זו והדגיש, כי בתור ראש עיריית ירושלים אין הוא יכול להכיר בתנאי זה ועל הקבוצות לקבוע עמדתן.

יצחק שמיר גילה, כי אנשי בית"ר הודיעו לו על הסכמה לשחק בימי חול והוא ביקש שמסר זה יועבר גם לקבוצת הפועל. טדי קולק חזר וטען כי אין זה אינטרס או תפקיד של העירייה והפגישה נסתיימה, כאמור, ללא תוצאות.

השלב הבא של המאבק יתנהל בבית המשפט העליון, שם עתיד להתחבר בג"ץ שיוגש בימים אלה נגד משרד-הפנים, המסרב לאשר הקמת איצטדיון כדורגל בבירה.

500 מעובדי "כור" יפוטרו בקרוב במסגרת צמצומים שעורך הקונצרן

מאת אורי נחשון,
כתבנו הכלכלי בת"א

כ-500 מעובדי "כור" יפוטרו בחודשים הקרובים במסגרת צמצומים חריפים שעורך הקונצרן בשלושה ממפעליו "יובלי-גד", "מרכבים" ו"סימת". פיטורים אלה יתוספו לצמצומים הצפויים ב"סולתם", הנמצא במשבר קשה ביותר.

ההנהלת "כור" קיבלה אתמול דיווח על היקף הקשיים בכמה ממפעלי הקונצרן. כפי שדווח בסוף השבוע, יפטר מפעל "יובל-גד" 300 מ-500 עובדיו וישנה את יעודו לחברה יוזמת בבנייה. בתגובה לשאלת "על המשמר", סירב יו"ר "יובל-גד", יצחק בן-דב, להגיב על מצבו של המפעל, שנקלע לקשיים בגלל צמצום ההזמנות בשוק הבנייה הטרומית. "לא נכחתי בישיבת ההנהלה", אמר בן-דב.

אתמול נודע, כי הפסדי "מרכבים", מפעל להרכבת אוטובוסים, הסתכמו בלמעלה מ-5 מיליון דולר בשנתיים האחרונות. לאור הירידה בביקושים המקומיים, יצמצם המפעל את היקף הייצור שלו ל-100 עד 150 אוטובוסים לשנה. ובחודשים הקרובים יפוטרו למעלה מ-100 מעובדיו.
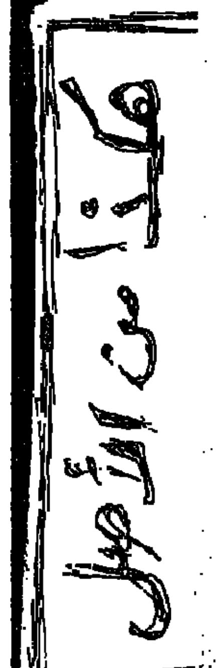
גם מפעל "סימת", בקריית-שמונה ובחולון, יצמצם כ-50 איש את מצבת כוח-האדם שלו. לאחרונה נעשה מאמץ לרתום את מערכת הבטחון להזרמת הזמנות חדשות למפעל, אולם ללא הצלחה. מקור במערכת הבטחון מסר, כי ההוראה שהופצה במערכת, לפיה תינתן עדיפות מוחלטת לעיירות הפיתוח בכל הזמנה שהיקפה קטן מ-100 אלף ש"ח, כוונה למעשה לסייע בעיקר "סימת". אולם גם העדפה זו ואחרות לא הועילו למפעל.